פרסם מודעת דרושים
ב"דף הירוק – יום ג'
ותקבל- בחינם
מודעה נוספת
ב"על המשמר"–יום ו'
ולהיפך
03-6388581-3-5

יום ד', 12.10.1994 ז' בחשון תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15597 ■ 2.90 ש"ח

מבצע!!!
הלוח הירוק
הלוח המוכר
בעיר בכפר ובקיבוץ
03-638850

רבין: חטיפת נחשון וקסמן מסכנת את תהליך השלום; סגר על רצועת עזה

ראש הממשלה הטיל את מלוא האחריות לחייו ובטחונו של החייל החטוף על יאסר ערפאת □ הודיע על הפסקה בשיחות בקהיר להעברת הסמכויות □ החיפושים אחר נחשון וקסמן החלו אתמול, לאחר שנודע כי הוא נעדר מאז יום ראשון □ בשעות אחר הצהרים הפיץ החמאס קלטת וידאו בה נראה נשקו של החייל ותעודת הזיהוי שלו □ בכרוז של החמאס הוא תובע שחרור עשרות מחבלים ומאיים כי אם לא ייענה עד יום שישי בבוקר – יירצח נחשון וקסמן □ הערכה בצה"ל: החייל נחטף והובא לרצועת עזה

□ אהרן קליין, פאר־לי שחר

חשש לגורלו של החייל החטוף נחשון וקסמן. ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, ערך אמש סידרה של התייעצויות בלשכתו בירושלים עם צמרת המערכת הבטחונית, בדבר הדרכים לטיפול בפרשת החטיפה. במקביל, מפעילה ישראל לחץ על צמרת הרשות הפלסטינית לסייע באיתור החייל החטוף, אם הוא נמצא בשטחה, ברצועת עזה.

ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין, הטיל אתמול את מלוא האחריות לחייו, לבטחונו ולהחזרתו בשלום של החייל, רב"ט נחשון וקסמן, על יו"ר אש"ף, יאסר עראפת, ועל הרשות הפלסטינית – נמסר

המשך בעמוד 8

המשבר החמור ביותר

□ פאר־לי שחר

חטיפתו של החייל נחשון וקסמן על ידי החמאס מעמידה את יחסי ישראל־אש"ף במשבר החמור ביותר מאז החתימה על הסכם אוסלו. ראש הממשלה יצחק רבין, אשר נטה להבליג על נסיונות ההתחמקות של יאסר ערפאת מפני גינוי מפורש של פיגועי טרור נגד יהודים, דורש הפעם לעמוד בהתחייבויותיו.

לאחר רצח המתנחל מחבל עזה, דרשה ישראל מהרשות הפלסטינית להעביר לתחומה את מבצעי הרצח, ועד כה לא היתה כל תגובה. רבין הבליג. בהסכם אוסלו התחייב ערפאת לכנס את המועצה הלאומית הפלסטינית לבטל סעיפים באמנה הקוראים לחיסול של ישראל,

המשך בעמוד 8

אביו של אריק כהן, מהרוגי אסון צאלים ב', אתמול בכניסה לבית הדין (צילום: אלון רון/ישראל סאן)

עירק: נסיגתנו הושלמה; ארה"ב: מוקדם להסיק מסקנות

צבא ארה"ב ממשיך להתפרס באיזור המפרץ □ נציגי ארה"ב ובעלות בריתה ייפגשו היום בכווית כדי לדון במצב, לאור סימנים לנסיגה עירקית

□ מחס ענברי, סוכנויות הידיעות

כווית אמרה אתמול, כי היא ובעלות בריתה לא מצאו כל ראיות תומכות בטענתה של בגדד, כי החלה להחזיר את כוחותיה הסמוכים לגבול הכוויתי. "ביחס לטענתם של העירקים, כי החלו לסגת מעמדותיהם בדרום, לא מצאנו כל ראיות כי אמנם זה כך, ובעלות בריתנו מאשרות זאת", אמר שר ההסברה הכוויתי שייח' סעוד נאצר אל סאבח במסיבת עיתונאים.

נשיא ארה"ב ביל קלינטון, אמר אתמול בדטרויט, כי עדיין מוקדם להסיק מסקנות לגבי נסיגה אפשרית

המשך בעמוד 8

כריסטופר בדמשק: הצדדים מתקדמים בכיוון הנכון

□ סוכנויות הידיעות

שר החוץ האמריקאי וורן כריסטופר המריא אתמול בבוקר מנמל התעופה בן־גוריון לדמשק, במאמץ נוסף לצמצם את הפער בין עמדות סוריה וישראל.

לאחר פגישתו בדמשק עם נשיא סוריה חאפז אל אסד, אמר שר החוץ האמריקאי, כי עדיין קיים פער בין עמדות סוריה וישראל. הדברים נאמרו לאחר שיחה בת שלוש וחצי שעות. עם זאת, העריך כי שני הצדדים מראים מחויבות לשלום כולל, ומתקדמים בכיוון הנכון. "יש סיכוי ששתי המדינות יגיעו לשלום", הוסיף השר.

ביום שלישי הגיע כריסטופר לרבת עמון, לשיחות עם המלך חוסיין, על קידום תהליך השלום במזרח התיכון. הוא התקבל על ידי ראש הממשלה עבדול סלאם אל מג'אלי, ואחר כך נפגש עם הנסיך חסן ועם ראשי השלטון הירדניים, כדי להעביר את ההצעות להמשך שיחות השלום בין סוריה לבין ישראל. בשעות הערב נפגש עם המלך חוסיין. שני האישים שוחחו על היחסים בין שתי המדינות, על תהליך השלום במזרח התיכון ובעיקר, על המו"מ ירדני־ישראלי, ועל ההתפתחויות במפרץ.

היום ייבקר כריסטופר בכווית, ולאחר מכן ישוב לישראל ולסוריה. ביקורו בכווית לא היה מתוכנן מראש, ומתקיים בשל המצב במפרץ הפרסי.

שני נאשמי צאלים ב' הורשעו בגרימת מוות ברשלנות

ביה"ד הצבאי קבע כי מלבד שני הקצינים מסיירת מטכ"ל אין גורם משפטי נוסף אחראי □ לא מצא אחריות משפטית אצל האלופים שגיא ולוין

□ אהרן קליין

שני נאשמי משפט צאלים ב', סרן א' ורס"ן ק' מסיירת מטכ"ל, הורשעו אתמול בגרימת מוות ברשלנות ובשימוש לא זהיר בנשק. בית הדין הצבאי של המטכ"ל לא מצא כי יש אחריות משפטית לאלופים אורי שגיא ועמירם לוין, שהיו קשורים לפרשה.

שופטי בית הדין אימצו את הקביעות המשפטיות של הפרקליט הצבאי הראשי. השופטים קבעו בהכרעת הדין, כי מלבד שני הקצינים אין גורם משפטי נוסף האחראי לתאונה המבצעית שאירעה

המשך בעמוד 8

כפצע פתוח

□ אהרן קליין

"הזיכוי" מאחריות משפטית לתאונה המבצעית בצאלים לפני כשנתיים, שהעניקו שופטי משפט צאלים ב' לרמטכ"ל, רב אלוף

המשך בעמוד 8

3
כבר כולם יודעים.
מקורות נורווגים מסרו, כי פרס נובל לשלום יוענק השנה לרבין ולערפאת.

10
מחוקק, מחנך, רב בישראל
בלהטו הלאומי הראה הרב בא־גד בורות מבישה בנושא השואה

15
הנסתר רב מהגלוי
רבין עצר את "מלחמת הגנרלים" בין האלופים עמירם לוין (בתמונה) לאורי שגיא

18
דרוש: ניצחון על סלובקיה
המאמן שדף יעניק הערב אשראי להרכב שניצח את פולין

התחזית

חם ויבש בפנים הארץ, הביל במישור החוף. אחה"צ יירדו מטרים מקומיים

ירושלים: 19־30, גולן: 18־30, הרי הגליל: 18־30, חיפה: 22־35, רעננה א': 23־35, עפולה: 22־35, תל אביב: 22־31, באר שבע: 19־34, אילת: 25־37, סדום: 28־37

ראשי עיירות פיתוח ישבתו באוהל מחאה מול משרד ראש הממשלה

□ חיים בלוצר

ראשי ערים חברי פורום ערי הפיתוח יפתחו היום בשביתת שבת מול משרדי ראש הממשלה, לאחר שכל תביעותיהם בפגישתם עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מנכ"ל משרד הפנים ואנשי משרד האוצר אמש, לא נענו.

בכינוס חירום שנערך אתמול בבית־שאן, הציגו ראשי פורום ערי הפיתוח דרישה לפריסה מיידית של גירעונות הרשויות. "הגירעונות שלנו תופחים בגלל חוסר תזרים המזומנים מהמדינה. אנו נאלצים לספוג את כל ההסכמים שהממשלה חותמת עליהם," אמר ראש עיריית קרית־שמונה, פרוספר אזרן.

ראשי ערי הפיתוח מבקשים לבטל גם את שיטת התאמת התקציבים, שלפיה מקצים משרדי הממשלה תקציב כנגד כל סכום שמציגה הרשות המקומית.

"מנכ"ל משרד ראש הממשלה אמר שיעביר את החומר לעיונו של ראש הממשלה, וביקש [...] ארבעה ימים עד שובו [...] מחו"ל," אמר אזרן.

ואילו יו"ר מרכז השלטון המקומי [...] ראש עיריית כרמיאל עדי אלדר, אמר כי "הבעיה היא, שהממשלה [...] פקידיה לא עומדת מאחורי ההסכמים שעליו חתמו ראש הממשלה [...] האוצר עם הרשויות, להסדר הגירעונות והמענקים. המצוקה בעיירות [...] רבה, מה גם שהמצב הסוציו־אקונומי [...] קשה ואין לנו זמן לחכות".

מקדים מסיכה למכה

וויליאם צ'דטוף מודד את מסיכת האב"כ שלו בתחנת חלוקה בירושלים, לקראת האפשרות [...] התחממות במשבר כווית המתחדש (צילום: א[...])

עוד שלושה מקלטים לנשים מוכות יוקמו עד סוף השנה

□ אריה דיין

שלושה מקלטים חדשים לנשים מוכות יקומו עד סוף השנה – הודיעה אתמול שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, בדיון שכינסה בלשכתה על רקע האלימות הגוברת נגד נשים ברחבי הארץ.

שלושת המקלטים החדשים שאת הקמתם יזמה נמיר יוקמו בבאר־שבע, ביישוב ערבי גדול במרכז הארץ ובמקום נוסף שייקבע בשבועיים הקרובים. המקלט בבאר־שבע ייפתח כבר בראשית החודש הבא.

מערך ההגנה על נשים מוכות כולל היום שישה מקלטים: בירושלים, באשדוד, בהרצליה, בחיפה, בחדרה ובכפר ערבי בצפון. נמיר דרשה מאנשי משרדה הממונים על הטיפול בנשים מוכות ובנערות במצוקה, שיכינו לקראת 1995 תוכנית להקמת שלושה מקלטים נוספים. ששת המקלטים הקיימים מסוגלים לקלוט 400 נשים ו־650 ילדים.

לצד המקלטים יוקמו בשנה הבאה גם חמישה מרכזי טיפול בנשים, בחמישה יישובים שונים, במגמה להקל על נשים במצוקה הזקוקות לתמיכה ולעידוד. בראשית הישיבה הביעה נמיר זעזוע ושאט נפש מהמקרה שאירע ביום ראשון בלילה בירושלים, כששוטר ניסה לרצוח את אשתו בירייה ופצע אותה באורח אנוש בראשה. לאחר מכן התאבד הבעל־השוטר.

מנתונים שהוצגו בישיבה עולה, כי משרד העבודה והרווחה הקים השנה שני בתי מעבר מהמקלטים, הכוללים 11 דירות ומספקים פתרונות ל־31 נשים. בעשרה קווי חירום לנשים מוכות התקבלו השנה כ־4,000 פניות. בשבעה מרכזי הסיוע לקורבנות אונס ותקיפה מינית נתקבלו 4,610 פניות. כמו כן טיפל המשרד, באמצעות עובדים סוציאליים ברשויות המקומיות, בכ־6,700 נערות, חלקן מצויות במסגרות של טיפול פרטני וחלקן במסגרות קהילתיות. 282 נערות הועברו לפנימיות ולהוסטלים.

מת מזכ"ל הסתדרות המח"ר יעקב אוניקובסקי

□ אבשלום קווה

מזכ"ל הסתדרות המח"ר (אקדמאיים במדעי החברה והרוח), יעקב אוניקובסקי (48), מת אתמול אחרי־הצהריים בבית־החולים "הדסה" בירושלים, לאחר שכשלו נסיונות הרופאים להצילו בעקבות התקף לב שעבר בעת סיור בתורכיה. אוניקובסקי הובהל לארץ במטוס פרטי, אך פעולת הצינתור שעבר השתבשה. הוא שקע בתרדמת במשך כמה ימים, עד למותו אתמול. השאיר אשה ושלושה ילדים.

אוניקובסקי, אחת הדמויות האינטיליגנטיות והצנועות ביחסי העבודה במשק, שימש מזכ"ל המח"ר משנת 82', עת זכה בתפקיד במקביל לבחירתו של ידידו הקרוב יצחק רז למזכ"ל הסתדרות המהנדסים. השנים התוועדו במסגרת עבודתם במועצת פועלי חיפה, ומאז לא נפרדו דרכיהם.

אוניקובסקי נולד בחיפה, למד באוניברסיטה המקומית ובשנים שעד לבחירתו כמזכיר ארצי שימש סגן מנהל כוח־אדם בבית־החולים רמב"ם, בפרקליטות מחוז חיפה ובאוניברסיטה בעיר. הוא עמד במרכזם של מאבקים מקצועיים חריפים במרוצת העשור האחרון. היה בעל כושר ניתוח יוצא מהכלל, והצליח להוציא את ארגונו מהאפרוריות שבה היה שקוע במשך תקופה ארוכה.

נפתחה המכללה האקדמית החדשה בתל־אביב

המכללה האקדמית החדשה של תל־אביב־יפו נחנכה אתמול אחר־הצהריים, ונפתחה בה שנת הלימודים החדשה, כשלושה שבועות לפני פתיחת שנת הלימודים האקדמית במוסדות להשכלה גבוהה.

ראש העירייה רוני מילוא אמר בטקס הפתיחה, כי המכללה החדשה מחזקת את מעמדה של תל־אביב כמובילה בתחומי החינוך וההשכלה הגבוהה. נשיא המכללה, פרופ' אלעזר כוכבא, מסר כי במכללה ילמדו בשנה הראשונה כ־400 סטודנטים. הוא ציין, כי הביקוש ללימודים במכללה עלה על הציפיות, והיא קלטה רק רבע ממספר הפונים.

יו"ר הוועד המנהל של המכללה, עו"ד ישראל קנטור, מסר כי המכללה החדשה גובשה במתכונת של קולג' אמריקאי לתואר ראשון. **נחמן גלבוע**

נהג ונהגת נהרגו בתאונות

(ע). נהגת מכונית פרטית נהרגה אתמול מפגיעת משאית סמוך לקיבוץ גבעת ברנר שמדרום לרחובות.

מעוצמת הפגיעה נפצעה הנהגת באורח אנוש. אמבולנס פינה את הפצועה לבית־החולים קפלן ברחובות תוך כדי פעולות החייאה, ואולם עם הגיעה לבית־החולים נקבע מותה.

● נהג מכונית פרטית נמחץ למוות בהתנגשות בין רכבו לבין משאית סמוך לצומת השיטה ליד קיבוץ בית־השיטה בעמק יזרעאל. משאית כבדה פנתה לכיוון מחצבת בית השיטה, ללא מתן זכות קדימה לרכב פרטי שעבר ממול. כתוצאה מכך התנגש נהג הפרטית חזיתית במשאית, ונהרג במקום.

● הנוסע שנהרג ביום ראשון סמוך לחצות בתאונת דרכים סמוך לגימזו שבאיזור מודיעין הוא יעקב מלול (41) מרמלה.

משאית שנסעה מכיוון מזרח למערב סטתה לנתיב הנגדי, ופגעה במכונית מסחרית. בפגיעה נפצעו קשה נהג המכונית הפרטית ויעקב מלול שישב לצידו. כעבור זמן קצר מת מלול מפצעיו.

התחשמל למוות בחזיריות של עינליו

(ע). עברו פאיז חליל [...] מעיבליין התחשמל [...] למוות בחזיריות של [...] משטרת שפרעם חוקרת [...] לרשלנות.

הפועל העביר מריצה [...] חוט חשמל שהיה [...] הרצפה. חוט החשמל [...] באחד מגלגלי המריצה, [...] התחשמל למוות.

ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל

ישיבת בית נבחרי ההסתדרות
[בינ"ה]

תתקיים ביום ראשון, 16.10.94, בשעה 13.00, בבית ההסתדרות ברח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, באולם הישיבות קומה 7.

על סדר היום:
1. אישור תקנון בינ"ה.
2. ועדות בינ"ה – תפקודן, נוהלי עבודתן וסמכויותיהן.
3. הבחירות בהסתדרות המהנדסים.
4. הסכם קופת־חולים.
5. צימצומים בכ"א בבית ההסתדרות.
6. עריכת בחירות בישובים הערביים.
7. שונות.

ח"כ רן כהן
יו"ר בית נבחרי ההסתדרות

צבן ולקט תקפו את נמיר על רעיון "העלייה הסלקטיבית"

□ יוסף גלילי

שר הקליטה יאיר צבן האשים אתמול בכנס פרויקט "רעות" של הפורום הישראלי את שרת העבודה, מבלי שנקב בשמה, בעיוות נתונים לגבי העולים.

צבן טען, כי בניגוד לפרסומים רק 15 אחוז ולא 33 אחוז הם עולים קשישים; 10 אחוז הן משפחות חד־הוריות, ולא שליש; 1.4% הם נכים, ולא 30 אחוז וההוצאה של הביטוח הלאומי על העולים מגיעה ל־12.2% בלבד.

צבן גם האשים את נמיר בגרימת סכסוכים בין עולים לוותיקים. הוא שיבח את מתנדבי פרויקט רעות, המסייעים בקליטה חברתית של עולים, וציין כי עד כה זכו 22 אלף משפחות עולים לסיוע ממתנדבי רעות.

גם יו"ר ההנהלה הציונית, יחיאל לקט, תקף את רעיון ה"עלייה הסלקטיבית", ואמר כי "ההנהלה הציונית דוחה את עמדתה של השרה נמיר בדבר ההגבלות על העלייה לישראל." לקט אמר את הדברים בדיון מיוחד שנערך בנושא.

בישיבת ההנהלה הציונית תבעו נציגי הליכוד לקרוא לפיטורי השרה נמיר בעקבות דבריה על העולים. לקט דחה את ההצעה, והציע לזמן את נמיר לישיבת ההנהלה הציונית כדי להבהיר את עמדתה ולהביע את עמדת ההנהלה.

ההנהלה הציונית ציינה בסיפוק את החלטת הממשלה, המבהירה באופן חד־משמעי את מחויבותה לעלייה חופשית, לחוק השבות ולקליטת העולים. "זוהי תשובה מוחצת לאמירותיה של השרה נמיר," אמר לקט.

"אין לערוך בדיקות רפואיות מיוחדות לעולים מהודו"

□ יוסף גלילי

"דינם של העולים מהודו יהיה כדין כל ישראלי המגיע לישראל. אין לבצע כל בדיקה בעולים מחשש שמא הם נגועים בדבר, כל עוד אין הנחיה מפורשת של משרד הבריאות המחייבת ביצוע בדיקות רפואיות לכלל הישראלים השבים מהודו" – כך הורה אתמול יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית בפועל, יחיאל לקט, לאחר שנודע לו כי נשקלת אפשרות לחייב את כל העולים מהודו לעבור בדיקות רפואיות כדי לוודא שאינם נגועים בדבר.

תקנות משרד הבריאות קובעות, כי כל אדם שהגיע מהודו וחש ברע בתוך שבוע מיום הגעתו לארץ, יפנה לגורם רפואי מוסמך וידווח על כך.

יחיאל לקט מסר, כי מראשית השנה עלו לישראל 116 עולים מהודו. כיום נותרו במדינה זו כ־5,000 יהודים, שמרביתם מתגוררים בבומביי.

2,000 בני־נוער מחבר העמים יגיעו לישראל במסגרת "נעלה 16"

□ יוסף גלילי

2,000 בני נוער בגילאים 15 עד 17, מ־20 רפובליקות ומ־110 ערים בחבר העמים, מגיעים בימים אלה לישראל ללא הוריהם. בני הנוער יגיעו ב־14 טיסות ישירות, כדי ללמוד ב־70 כפרי נוער, קיבוצים ישיבות תיכוניות ואולפנות של עליית הנוער, במסגרת תוכנית "נעלה 16" של הסוכנות היהודית.

850 בני נוער מחבר העמים יגיעו לישראל ביום רביעי במטוס ג'מבו של אל־על. קבלת פנים חגיגית תיערך לכבודם ליד כבש המטוס בנתב"ג בשעה 17:45, בהשתתפות ראשי הסוכנות היהודית ונציגי הממשלה.

מת מפצעיו האזרח שנורה בשוגג בידי חיילי "דובדבן"

החיילים שתוחקרו טוענים כי אריה חורי נהג במהירות אל הצומת ולא שעה לקריאות החיילים לעצור □ חששו שהרכב מתכוון לבצע פיגוע דריסה

□ אהרן קליין

אריה חורי, בן 36, מנתיבות מת מפצעיו אתמול לפנות בוקר בבית החולים הדסה עין כרם לאחר שנורה בשוגג על ידי חיילי יחידת המסתערבים "דובדבן" בליל שני סמוך לצומת אירנא שבאיזור חברון.

מתחקיר ראשון של האירוע מסתבר, כי אריה חורי, שנהג ברכבו, עורר את חשד החיילים אשר חשדו בו כי הוא עומד לדרוס מתוך כוונה לבצע פיגוע. החיילים פתחו באש לעבר הרכב באש וחורי נפגע מקליעים בכל חלקי גופו וקליע אחד חדר לראשו.

גורם צבאי בכיר אמר אמש כי תחקיר האירוע טרם הסתיים. הוא אמר כי מתחקור החיילים מתברר, כי חורי נהג ברכבו במהירות גדולה ולא עצר לסימון וקריאת החיילים שהיו מסתערבים באותה עת.

המשטרה הצבאית פתחה אף היא בחקירה כמקובל במקרים אלה.

מקרי ירי בשוגג של חיילי צה"ל לעבר אזרחים ישראלים אירעו פעמים רבות בשנים האחרונות, לקחים שהופקו בצה"ל תרמו לצמצום מספר האירועים.

גורם צבאי בכיר ציין עם זאת, כי לא ניתן לצמצם מקרים מצערים מעין אלו עד לאפס. "כל עוד צה"ל פועל בשטחים ומבצע פעולות יזומות לסיכול פיגועים יתכנו מקרים מסוג זה," אמר הגורם הצבאי הבכיר.

17 חיילים נחטפו ונרצחו במהלך 21 שנים. מרביתם לאחר שעלו על טרמפ לרכב ובו מחבלים שהתחזו ליהודים. האירוע האחרון היה לפני ארבעה חודשים. גורלו של נחשון וקסמן אינו ברור.

- דצמבר 1973: החייל אלי לופו נחטף ונרצח לאחר שעלה לטרמפ בצומת בית ליד.
- ינואר 1979: החייל דוד שמיר נחטף ונרצח סמוך לצומת כרם שלום. גופתו נמצאה באוקטובר אותה שנה.
- נובמבר 1980: נחטף ונרצח החייל אבי בלומברג. גופתו נמצא סמוך למחנה 80 לאחר שנורה על ידי מחבלים.
- מאי 1983: נחטף ונרצח החייל דוד בוקרה. גופתו נמצאה בנבת טו"ב.
- 10 באוגוסט 1984: נחטף ונרצח החייל משה תמם. גופתו נמצאה ליד התנחלות מבוא דותן.
- 6 בנובמבר 1984: נחטף ונרצח החייל דוד מנוס. גופתו נמצאה במרץ 86 ליד הכפר דיר כלוט.
- 29 בנובמבר 1984: נחטפה ונרצחה כשעלתה לטרמפ החיילת הדס קדמי. גופתה נמצאה ביערות הכרמל ליד בית אורן כעבור שבועיים.
- 8 באפריל 1985: נחטף ונרצח לאחר שעלה לטרמפ החייל עקיבא שאלתיאל. גופתו נמצאה מדרום לישוב בית אריה.
- 10 ביוני 1985: נחטף ונרצח לאחר שעלה לטרמפ חייל המילואים דוד סלח. גופתו נמצאה ליד המושב כיסופים.
- 5 בדצמבר 1985: נחטף ונרצח החייל משה לוי. גופתו נמצאה ליד מושב מוור.
- 29 בספטמבר 1987: נחטף ונרצח לאחר שעלה לטרמפ החייל חנוך דגמן. גופתו נמצאה ליד כפר מסריק.
- 18 בפברואר 1989: נחטף ונרצח החייל אבי סספורטס לאחר שחיכה לטרמפ בצומת הודיה. גופתו התגלתה לאחר 3 חודשים ליד צומת גבעתי בדרום הארץ.
- 4 במאי 1989: נחטף החייל אילן סעדון בעלותו לטרמפ בצומת מסמיה. טרם התגלתה גופתו.
- 13 בדצמבר 1992: שוטר משמר הגבול ניסים טולדנו נחטף ונרצח כאשר יצא מביתו בלוד. גופתו התגלתה כעבור יומיים בדרך למעלה אדומים.
- 12 במרס 1993: נחטף ונרצח החייל יהושע פרידברג. גופתו התגלתה סמוך לצומת נוה אילן.
- 5 באוגוסט 1993: נחטף ונרצח החייל ירון חן. הוא נחטף כשעלה על טרמפ בצומת רמה ליד ראמאללה. גופתו התגלתה סמוך לראמאללה.
- 21 באפריל 1994: נחטף ונרצח הצעיר שחר סימני בדרכו מבית הספר לקצינים במצפה רמון. גופתו נמצאה ליד בית חנינה מצפון לירושלים.
- 6 ביולי 1994: נחטף ונרצח אריה פרנקנטל בדרכו מבסיסו בדרום הארץ. גופתו התגלתה בכפר עקב ליד ראמאללה.

אהרן קליין

הושגה הסכמה על מימון העברת הסמכויות המוקדמת לפלסטינים

התקציב בסכום של 56 מיליון דולר לחצי שנה □ ישראל תמשיך להשתתף במימון □ אש"ף התחייב לגבות מסים □ ישראלים ייעצו איך להקים מערכת מיסוי

□ פנחס ענברי

ישראל, אש"ף ומעניקות הסיוע הגיעו להבנה אשר תאפשר את מימון העברת הסמכויות המוקדמות לפלסטינים.

מקורות כלכליים פלסטיניים מסרו לכתבנו, כי במגעים שהתנהלו באופן שוטף בעת האחרונה, בין שלושת הצדדים מאחורי הקלעים, קיבלו מעניקות הסיוע את התקציב שהכין אש"ף, בסך 56 מיליון דולר לחצי שנה.

ישראל התחייבה להמשיך ולהשתתף במימון הפלסטינים והפלסטינים התחייבו לגבות מסים.

על פי ההסכמה הזאת, יממנו מעניקות הסיוע את הסמכויות המוקדמות בשלבים, כאשר בשלב הראשון את יממנו את מלוא ההיקף של ההוצאות, והחלק ירד ויפחת בשלבים שאחר כך, בהנחה שהפלסטינים ישלימו את החסר בגביית מסים.

המקורות ציינו, כי ההבנה הזאת סוללת את הדרך לכינוס המדינות מעניקות הסיוע, שנועד להשלמת פרטים חסרים ולאפשר את ביצוע ההסכם בין ישראל לאש"ף על הקדמת העברת הסמכויות.

מדובר בחמישה תחומים שיועברו לידי הפלסטינים מיד לאחר הסכמת מעניקות הסיוע לבצע את התשלומים: מיסוי, חינוך, בריאות, תיירות ורווחה.

ישראל כבר העבירה לפלסטינים את מערכת החינוך בעזה, אבל היא ממשיכה לממן אותה במלוא ההיקף.

הפלסטינים וישראל כבר החלו בפעולות חפיפה ביתר המשרדים.

בכלל זה הוסכם בזמן האחרון, כי מומחי מיסים מישראל ייעצו לפלסטינים ביחס להקמת מערכת המיסוי באוטונומיה.

הושגה התקדמות בשיחות בין ישראל וירדן באילת

(ע). יום השיחות השני בין המשלחות הישראלית והירדנית הסתיים אתמול בהתקדמות. בדיונים השתתפו 75 ירדנים בקבוצות עבודה שונות, ומספר דומה של משתתפים היה גם במשלחת הישראלית.

בסיכום אתמול אמר איתן בנצור, מ"מ ראש המשלחת הישראלית: "השיחות היו בסימן התקדמות בשורה של נושאים, כגון תיירות, בריאות, חקלאות, פארקים, תוכנית עמק הבקע – עמק השלום, ועוד...

השיחות יימשכו מחר ויתכן כי נגיע לסיכומים במספר נושאים כבר השבוע, ואם לא – בתחילת שבוע הבא".

בנושאי האנרגיה מקווים להגיע לסיכום בנושא חיבור רשת החשמל, שהינה חלק מתוכנית אב של חיבור רשתות החשמל בין ישראל וירדן ובשלב מאוחר יותר גם מצרים. כמו כן מקווים להגיע לשניים-שלושה סיכומים בנושאי הבריאות שיתבטאו בחילופי תרופות והכשרת כוח אדם למעבדות.

בנושא החקלאות יש הסכמה על חקלאות וטרינרית, ועל פרויקטים כמו הגנת הצומח.

ראש משלחת ישראל אליקים רובינשטיין מסר, כי ועדת הגבולות תעסוק רק בנושאים הטכניים של סימון הגבול וכי הסימונים בנושא הגבולות יהיו בדרג המדיני של ישראל וירדן.

אתמול נערך בחוף הבונים מפגן במסגרת שנת תיירות השלום. במפגן, שבו צעדו 400 ילדים ערבים ויהודים מן המועצה האזורית חוף הכרמל, צנחו בצניחה חופשית צנחנים שנשאו דגלונים עם סמל השנה (צילום: חנוך גרויניצקי/ישראל סאן)

יו"ר מפ"ם פנה לערפת שיפעל לשחרור נחשון וקסמן

□ יהודה צור

יו"ר מפ"ם, חגן ארז, פנה אתמול ליאסר ערפאת לעשות כל מה שביכולתו, על מנת לשחרר את החייל החטוף, נחשון וקסמן.

ארז, שנפגש השבוע עם יאסר ערפאת, אמר שהצורה בה יפעל ערפאת מהווה מבחן ליחסי דו-קיום בינינו לבין הפלסטינים.

סיעת חד"ש בכנסת הודיעה אתמול כי היא מגנה את חטיפת החייל וקוראת לשחרר אותו מייד. עם זאת אומרת הסיעה, כי היא תמשיך להיאבק למען שחרור כל האסירים הפוליטיים, למען קידום השלום.

מה יכולה ישראל לעשות?

אם אכן נמצא החייל החטוף נחשון וקסמן בתחום רצועת עזה או יריחו חלות על ישראל מגבלות הנובעות מהסכם "עזה ויריחו".

לפי הסכם מנועה ישראל לפעול בשטח האוטונומיה על דעת עצמה. ההרשאה לפעול יכולה להינתן רק בתיאום עם הרשות הפלסטינית.

גם האפשרות של "מרדף חם" איננה חלה במקרה חטיפתו של נחשון וקסמן.

חטיפתו של נחשון איננה נחשבת לפעולה המאפשרת "מרדף חם", שכן לפי ההסכם מרדף כזה יכול להתבצע רק כאשר יש מגע ראייה או עקבות טריים וחציית קו האוטונומיה כדי לתפוס את המחבלים מתחייבת מכך. אהרן קליין

ישראל ורואנדה חידשו את היחסים הדיפלומטיים

ישראל ורואנדה חידשו את היחסים הדיפלומטיים ביניהן.

טקס החתימה נערך אתמול בבנין האו"ם בין שגריר ישראל באו"ם, גד יעקובי, לבין שגריר רואנדה מאריי בקוראמוטסה.

גד יעקובי עמד בדבריו על הסיוע שהעניקה ישראל לרואנדה בעת המאורעות הטראגיים שם וחידוש היחסים קיבל תוקף מוסרי.

שגריר רואנדה באו"ם ציין כי ארצו מעוניינת להסתייע בישראל בתחומים שונים כגון חקלאות ופיתוח תעשיות זעירות.

פאר-לי שחר

הלווייתו של הרוג הפיגוע במדרחוב בירושלים תיערך היום ליד שער האריות בעיר העתיקה

(ע). הלווייתו של זיאד אל מוגרבי שנהרג בפיגוע הדמים ביום א' בלילה במדרחוב במרכז ירושלים, תתקיים היום בשעה 11:30 בבוקר.

מסע ההלוויה יצא מכפר עאקב, אל הר הבית לתפילת הצהריים.

אחר כך ייצא מסע ההלוויה לבית הקברות הסמוך לשער האריות בעיר העתיקה בירושלים.

משפחתו של אל מוגרבי סירבה לאשר נתיחה שלאחר המוות לגופה. הגופה נבדקה בדיקה חיצונית בלבד במכון לרפואה משפטית באבו כביר, וניתן רשיון לקבורתה של הגופה היום.

סגן השר גור: אין לי קווים אדומים בנושא רמת הגולן

□ יהודה צור

אין לי קווים אדומים בנושא הגולן, אמר אתמול סגן שר הבטחון, מוטה גור, בפגישה עם תושבי הגולן.

גור ציין שהוא מתנגד עקרונית לקביעת קווים אדומים, כי מי שבעבר דיבר על כך, לא עמד בהם, ציין גור.

לדבריו, מותר לממשלה לפעול בניגוד להתחייבויותיה, אם היא מגיעה למסקנה שהתנאים השתנו. כך נהגו בעבר גם בן גוריון ובגין, אמר.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור — מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר — מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבזאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
© כל הזכויות שמורות
מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03-6388510

רבין: נשק הפיגוע בירושלים שייך למשטרה הפלסטינית

רוה"מ דיבר בפני חברי ועדת חוץ וביטחון □ בנושא הסורי, אמר רבין, כי נסיגה מלבנון לא הוצבה כתנאי להמשך המשא ומתן

□ בצלאל עמיקם

ראש הממשלה, יצחק רבין, דיווח אתמול לוועדת חוץ וביטחון של הכנסת, על ממצאי כוחות הביטחון בנושא הפיגוע במדרחוב בירושלים. הוא הודיע, כי בכוונת הממשלה לתגבר את כוחות השיטור, דבר שכבר נעשה בירושלים.

ראש הממשלה ציין, כי רובה הקלצ'ניקוב, שנמצא ליד גופת המחבל ההרוג, היה נשק שצה"ל אישר להפקידו בידי המשטרה הפלסטינית. הוא ציין כי קיימת תחושה שהמחבלים הסתייעו בתושב מזרח ירושלים או הסביבה הקרובה, שכן, קשה להניח שיצאו מעזה כשהם חמושים בנשק.

ראש הממשלה אמר, כי אין ספק ששימוש בנשק משטרתי על ידי מחבל הוא דבר חמור ביותר. צריך לברר עם הרשויות הפלסטיניות את הנושא; וצה"ל כבר מסר להם את מספרו של הנשק. "אין לי ספק שאש"ף בעזה אחראי לנעשה באזור זה, אך אינני יכול לתבוע מערפאת לפעול באזורים, הנתונים לאחריותנו, כמו יו"ש וירושלים המאוחדת", אמר רבין.

"אנו רואים עלייה בכוונות המחבלים ליטול סיכונים ולכן החלטנו להגדיל את כוח המשטרה בירושלים ב-1,500 – אלפיים שוטרים. זו עלייה של 12 אחוז לעומת המצב לפני שנתיים", אמר רבין בישיבת הוועדה. "אני מקווה לגייס חיילים וחיילות שילבשו מדים כחולים ויהיו שוטרים לוחמים, אך יש להתגבר על ההגבלה של חוק שירות הבטחון", אמר ראש הממשלה.

בנושא המו"מ עם סוריה, הדגיש רבין, כי הפערים מצטמצמים בשאלת גבול השלום, לוח הזמנים, תחום הנסיגה ומהות השלום. הוא סירב לגלות מה עלה בשיחותיו עם מזכיר המדינה האמריקני, וורן כריסטופר, שיצא לדמשק. עם זאת הסכים רבין לומר, כי למסעותיו של האורח האמריקני יש חשיבות עליונה. כן הודיע, כי ישראל רואה ברשות הפלסטינית שותף אחראי לנעשה בתחומה. ערפאת נדרש שלא להפוך את עזה ויריחו למקומות מסתור לטרוריסטים.

רבין גילה, כי במו"מ עם דמשק שב ועלה המצב בלבנון. "הסורים אמרו שאם העניין עמם יוישב, הם ידאגו שיהיה הסכם עם לבנון, שיביא לחיסול הטרור בלוח זמנים קצר, אולם הם עומדים על כך, שקודם המו"מ עימם יגיע לקו הגמר".

רבין, שהשיב לשאלה של ח"כ אריאל שרון (ליכוד) העיר כי שאלת הנסיגה מלבנון כתנאי להמשך המו"מ עם סוריה, לא הועמדה מלכתחילה והמו"מ איננו עוסק בנושאים הקשורים בלבנון.

מחסומי כניסת ירושלים יאוישו בקביעות

□ בצלאל עמיקם

"חדירת המחבלים ללב ירושלים כשהם חמושים מעוררת שאלות קשות", אמר אתמול שר המשטרה, משה שחל, במליאת הכנסת. שחל הודיע, כי המחסומים במבואות ירושלים יאויישו בקרוב על ידי שוטרים באורח קבע.

על המחבלים שנהרגו דיווח שר המשטרה, כי אחד מהם הוא פעיל חמאס מעזה ובעבר היה סייען למבוקש מהחמאס. השני היה אזרח מצרי ועל גופתו נמצאו דרכון מצרי ומספר הטלפון של השגרירות המצרית בתל אביב. אין ספק, כי השניים היו אנשי חמאס, הוסיף השר במליאה.

בג"ץ החליט לדחות את החלטתו בעניין הסכם העבודה-ש"ס

היועץ המשפטי הצטרף לליבאי בהתנגדותו לסעיף "עוקף בג"ץ"

נראה היה שעיקר הבעיה היא סעיף שלוש להסכם, המכונה "עוקף בג"ץ" □ השר ליבאי צירף נספח חריף נגד ההסכם

□ יהודה צור

שופטי בג"ץ דחו אתמול למועד מאוחר יותר את החלטתם לגבי שש העתירות נגד ההסכם בין העבודה לש"ס.

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, בתשובתו לבג"ץ, טען שההסכם הקואליציוני איננו בלתי חוקי ולדבריו, בעבר היו הסכמים קואליציוניים דומים. לדבריו, אם וכאשר תעמוד על הפרק עניין החקיקה הדתית, הוא עצמו יעמוד על המשמר של האינטרס הציבורי. בכל זאת, העיר היועץ המשפטי, שההתחייבות בסעיף 3 של ההסכם עם ש"ס לחוקק חוקים עוקפי בג"צ, שיבטלו פסיקותיו של בית המשפט העליון, אינה ראויה ואין לנהוג על פיה.

יש לציין, ששר המשפטים, דוד ליבאי, צירף נספח בן 5 עמודים לתשובת היועץ המשפטי לממשלה. עמדתו של ליבאי מנוסחת בצורה חריפה, בצורת מכתב ליועץ המשפטי. ליבאי טוען, כי הוא לא שולל את הצטרפות ש"ס לקואליציה, אלא שהוא מתנגד להסכם בין ש"ס לעבודה.

השר מבקש מן היועץ, לייצג אותו בעתירה ומבקש ממנו שעמדתו האישית תובא בפני השופטים, גם אם היא אינה מתיישבת עם עמדת היועץ בכללותה. עמדת ליבאי שוללת מכל וכל את סעיפי ההסכם, גם במישור הפוליטי והציבורי. ליבאי טוען שההסכם הוא תמריץ מוקדם של חקיקה מתוכננת, הסותרת את תקנת הציבור.

הדיון החל בשעה 10 בבוקר, ובמהלכו השתמשו נציגי שש העותרים בעיקרי עמדת ליבאי.

במהלך הדיון אמרו השופטים לנציג התנועות הרפורמיות, שתמיד היו הסכמים קואליציוניים גם בנושאים כלכליים ודתיים ואין הדבר אומר שאינם חוקיים. השופט מישאל חשין ציין, שמצע ש"ס מדבר על מדינת הלכה – דבר שאינו, כשלעצמו, לא-חוקי.

כאשר סיימו כל עורכי הדין לפרט את טענותיהם, החל עו"ד של סיעת העבודה בכנסת לפרט את טענותיו. הוא ציין שאין הסכמה טוטאלית של מפלגת העבודה לגבי הפרות של סטטוס קוו, אלא שהמונח סטטוס קוו תלוי בהסכמתה של מפלגת העבודה.

במהלך הדיון ניתן היה להתרשם שהשופטים רואים את עיקר הבעיה בסעיף 3, המכונה "עוקף בג"ץ". בסוף הדיון שאל השופט אהרון ברק את נציג ה"עבודה", אם ביטולו של סעיף 3 ימוטט את ההסכם כולו. הוא נענה בתשובה חיובית.

השר ליבאי, במהלך ביקור שערך אתמול בדרום, הביע את קורת רוחו, מתמיכת היועץ המשפטי בעמדותיו לגבי סעיף "עוקף בג"ץ".

"אני שמח שהיועץ המשפטי סבור, גם כן, שסעיף זה הוא בלתי ראוי ואין לנהוג על פיו", אמר ליבאי. הוא ציין שעל פי חוות דעת של היועץ המשפטי, הוא כשר משפטים לא יצטרך לפעול גם על פי הסעיף המדבר על הקמת ועדת משפטנים, שתפרש את החלטות בית המשפט העליון.

עיתון נורבגי: פרס נובל לשלום יוענק לרבין וערפאת

□ יהודה צור, בצלאל עמיקם

"ועדת פרס נובל לשלום לשנת 94', תכריז ביום שישי, כי הפרס יוענק במשותף לראש הממשלה, יצחק רבין, ולראש אש"ף, יאסר ערפאת. אולם ההחלטה גרמה למריבה בקרב חברי הוועדה המעניקה את הפרס", כתב אתמול העיתון הנורבגי אפטנפוסטן.

העיתון, המצטט מקורות מוסמכים, מוסר, כי אחד מחמשת חברי הוועדה – תומך של ישראל – הודיע כי יתפטר ביום שישי בעת מסירת ההודעה על הפרס, משום התנגדותו להפוך את ערפאת לחתן פרס נובל.

רבין סירב לאשר אתמול, כי הוא זה שנבחר כחתן פרס נובל לשלום. "הוועדה באוסלו לא החליטה, על פי מיטב ידיעתי, מי יקבל את הפרס ועדיין לא פרסמה הודעה רשמית בנידון ולכן, אינני מוכן להתייחס לידיעות אלה", אמר ראש הממשלה. "אוכל לומר רק זאת", הוסיף בחיוך, "כי ב-14 בחודש זה ידעו הכל על מי נפלה הבחירה".

"אני בוודאי מברך את ראש הממשלה עצמו על קבלת הפרס", אמר אתמול יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, בהתייחסו לידיעות על הענקת הפרס לרבין. "אני חושב שההיסטוריה היא שתוכיח, אם אכן יש כאן פריצת דרך לשלום", אמר נתניהו.

"אינני סבור שמפלגת העבודה תיפגע מכך שרק ראש הממשלה יקבל את הפרס", אמר אמש מזכ"ל מפלגת העבודה, ניסים זוילי. הוא ציין שהוא שמח שרבין נבחר, אבל יש עצב בכך שפרס, שהיה מעורב בתהליך הזה, נשאר מחוץ לתמונה, ומן הצדק היה לתת פרס גם לשר החוץ.

הברפלד תוקף את השר צור על שהוא מנסה להדיחו

□ יהודה צור

יו"ר סיעת העבודה בהסתדרות, חיים הברפלד, תקף אתמול בחריפות את קריאתו של שר החקלאות, יעקב צור, נגד ההנהגה הנוכחית של העבודה בהסתדרות. כפי שפורסם בראשית השבוע ב"על המשמר", דורש השר צור, להחליף את ההנהגה הנוכחית בהסתדרות בצוות אחר של מפלגת העבודה, שיגבש תוכנית לגבי עמדותיה העקרוניות של המפלגה. צור גם ציין שההנהגה הנוכחית בהסתדרות, כאשר כוונתו בעיקר להברפלד, עוסקת כמגינה על זכויות היתר של פקידים בכירים.

הברפלד אמר אתמול, כי התקפתו שלוחת הרסן של צור, אינה במקומה והיה מוטב אם לפני שיצא לתקשורת, היה צור מנסה לברר עניינית את מדיניות העבודה בהסתדרות. הברפלד אומר כי סיעת העבודה בהסתדרות יושבת בקואליציה עם רמון, לכן איננה יכולה להתנהג כאופוזיציה והמדיניות של הסיעה היא על דעת ראש הממשלה ומזכ"ל העבודה.

הברפלד אמר, כי "מוטב לו לשר צור שיבין, שלא ניתן ללכת עם ולהרגיש בלי. התקפתו שלוחת הרסן של צור על ההנהגה בהסתדרות ועל ההנהגה הבכירה של מפלגת העבודה, תמוהה בעיני", אמר הברפלד.

הברפלד טוען, כי כנראה השר צור סבור, שנפגעי רמון הם יעד אלקטורלי מבטיח בעידן הפריימריס המתקרבים והדבר מסביר את התקפתו של צור. הברפלד אומר, כי הוא וחבריו נבחרו בפריימריס, "בתמיכה שצור וחבריו המבקרים גם יחד, לא קיבלו".

"לכבוד חברת החשמל..."

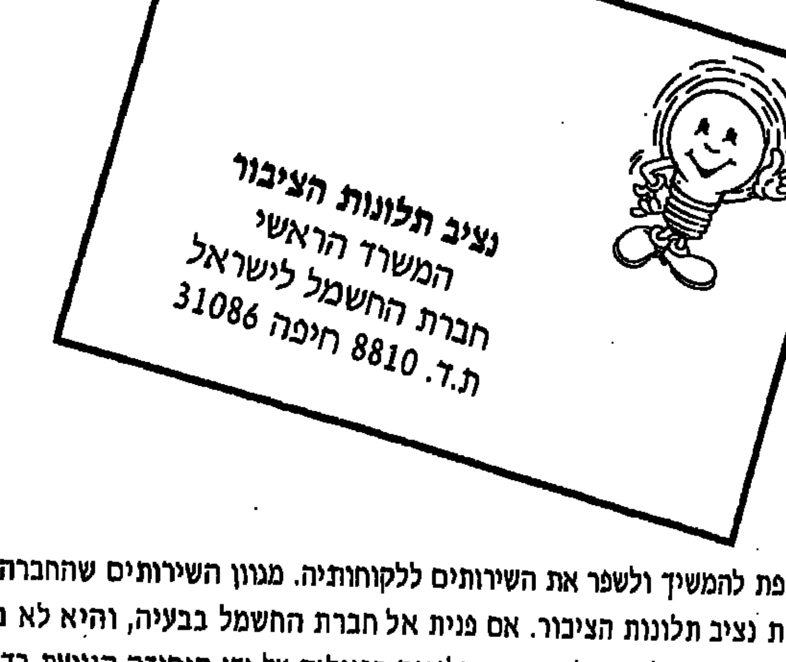

חברת החשמל שואפת להמשיך ולשפר את השירותים ללקוחותיה. מגוון השירותים שהחברה מציעה כולל, גם את שירות נציב תלונות הציבור. אם פנית אל חברת החשמל בבעיה, והיא לא באה אל פתרונה, או אם חשת שעניינך לא טופל כשורה בהליכים הרגילים על ידי היחידה הנוגעת בדבר, אנו מזמינים אותך לכתוב על כך לנציב תלונות הציבור של החברה, כדי שנוכל לבדוק שוב את עניינך.

הולכים על חשמל. יותר קל.

חברת החשמל

ילידות הארץ — בעלות הסיכון הגבוה ביותר לחלות בסרטן השד

ההערכה היא כי אחת מכל עשר נשים בארץ תחלה במחלה □ עם זאת, שיעור ההישרדות בישראל מהמחלה הוא מהגבוהים בעולם ונמצא בעלייה מתמדת

(ע). "נשים ילידות הארץ הן בעלות הסיכון הגבוה ביותר לחלות בסרטן השד, כשההערכה לגביהן היא, שאחת מתוך כעשר נשים תחלה במחלה. עם זאת, שיעור ההישרדות בישראל הוא מהגבוהים בעולם" – מסר אתמול פרופ' אריה דורסט, יועץ האגודה למלחמה בסרטן, במסיבת עיתונאים בתל־אביב לקראת מבצע "הקש בדלת" שייערך ב־18 באוקטובר.

לדברי פרופ' דורסט, סרטן השד נמצא בקו עלייה מתמיד, של 1.6 אחוז בשנה, בעיקר אצל נשים ילידות הארץ, וכי אותן נשים מדורגות בשליש העליון בסקלת התחלואה העולמית. "האומדן הצפוי הוא של יותר ממיליון מקרי סרטן השד בכל שנה בעולם, עד שנת 2000, ובארץ עד אותה שנה, יאובחנו כ־2,300 מקרים חדשים", אומר פרופ' דורסט.

עוד נמסר, כי אחוז הנשים המבצעות בדיקת ממוגרפיה לגילוי מוקדם של סרטן השד – נמוך. מנתוני התוכנית הלאומית לגילוי מוקדם של סרטן השד, עולה שביום נבדקות במסגרת התוכנית כ־5,000 נשים בחודש, אך יחד עם זאת, עדיין רק כ־25 אחוז מהנשים בישראל בגילאים 50־47 מבצעות את הבדיקה.

הרופא אמר, כי עולות מאסיה ואפריקה הן בעלות סיכון נמוך יחסית לחלות במחלה, אך כ־10 השנים האחרונות חלה עלייה בתחלואה גם אצלן. צוין כי נשים מתימן הן בעלות הסיכון הנמוך ביותר לחלות במחלה.

באשר לשיעור ההישרדות מהמחלה, אמר פרופ' דורסט כי חלה עלייה משמעותית בשיעור היחסי של ההשרדות לחמש שנים בקרב נשים מהארץ שקיבלו טיפול, מ־67 ל־76 אחוז עד 1988, ובסוף 93' הוא יגיע ל־78.5 אחוז. "זהו שיעור הישרדות מהגבוהים בעולם, ודומה לזה הקיים בארה"ב, קנדה ודנמרק. שיפור זה ניתן לייחס, בין השאר, לשיפור בשיעור הגילוי המוקדם", אמר הדובר.

חילול מצבות כמה מצבות בבית הקברות בהר הזיתים חוללו אתמול בידי אלמוני (צילום: שפיין/חרדי)

השר בן אליעזר יפעל לתיקון הליקויים בדו"ח המבקרת

□ בצלאל עמיקם

שר הבינוי והשיכון, בנימין בן־אליעזר, אמר אתמול לחברי הוועדה לביקורת המדינה בפניה הופיע כדי לדון בדו"ח וחשבון של מבקרת המדינה על הקצאת התקציבים לפיתוח שכונות ותיקות ולבניית מוסדות ציבור, כי הוא מאמץ את מסקנות הדו"ח ופועל לתיקון הדרוש תיקון.

כזכור, קבעה המבקרת בדו"ח, כי מאז יולי 1992 נתנו השר ומנכ"ל משרדו עדיפות במתן התחייבויות לרשויות מקומיות שראשיהן היו חברים במפלגת השר. כיוון שהתחייבויות לא לוו בנימוקים, לא ברור על פי אלו אמות מידה ניתנו ואם לא היתה הטייה משיקולים שאינם ענייניים. ההשערה מתחזקת עוד לנוכח העובדה שבשנת 93 נערכו בחירות לרשויות המקומיות.

עוד קבע הדו"ח, כי העובדה שרשויות מקומיות לא קיבלו תקציבים לפיתוח או לבניית מוסדות ציבור, למרות שהיו זכאיות לכך, עלולה ליצור מצב שבו תקציב המשרד לא יחולק על פי צרכים אמיתיים ומתוך ראייה כוללת ועניינית, ועלול לפתוח פתח לפגיעה חמורה בשוויוניות.

השר בנימין בן־אליעזר אמר לחברי הוועדה, כי הוא מקבל את ממצאי הדו"ח ככתבם וכלשונם, וכי מייד עם פרסום הדו"ח הקים ועדה שתגבש נהלים אשר ימנעו הישנות ליקויים אשר נחשפו בדו"ח הביקורת. המלצות הוועדה אושרו על־ידי השר, והוא הורה לפעול ליישומן המלא.

ירידה בשיעור העולים החדשים הבוחרים להשתקע בירושלים

□ עליזה חטואל

6.7 אחוזים מכלל העולים השנה הגיעו לירושלים – כך נמסר מהרשות העירונית לקליטת עלייה בעיריית ירושלים. מהנתונים שפרסמה הרשות עולה, כי חלקה של ירושלים בקליטת העלייה הולך וקטן מאז שנת 91'. בבירה נקלטו בחמש השנים האחרונות כ־42 אלף עולים שהם כ־8 אחוזים מכלל העולים.

בתקופה האחרונה מסתמנת מגמת ירידה. באחוזי העולים הבוחרים להשתקע בעיר. לעומת כ־12,400 עולים שהגיעו בשנת 1991, רק 400 עולים הגיעו בשנת 93'. השנה הגיעו לבירה כ־2,000 עולים בלבד, המהווים 6.7 אחוזים מכלל העולים שהגיעו ארצה. הסיבות לירידה התלולה במספרי העולים הן חוסר תעסוקה ודיור.

מספרם של העולים מחבר העמים מהווה יותר ממחצית ממספר העולים שהגיעו לבירה ב־94'. היתר מגיעים מארצות אירופה, יכשת אמריקה ואתיופיה. נתון מעניין הוא שבני ה־18־49 מהווים עתה 55 אחוז מהעולים, לעומת 52.5 אחוז בשנים קודמות, ומספר גילאי ה־50+ ירד מ־27 אחוז ל־22 אחוז, במחצית 94'.

שליש מהעולים הם אקדמאים ובעלי מקצועות חופשיים וטכניים, והיתר הם בעלי מלאכה, פקידים או מנהלים, עובדי מכירות ושירותים. מספר הפנסיונרים מגיע לכ־250 איש, ויתר העולים שהם ללא משלח יד, הינם לרוב תלמידי בית ספר, סטודנטים ועקרות בית.

גיזבר הסוכנות מתנגד להפסקת פרויקטים לעידוד עליית נוער

□ יוסף גלילי

בני נוער מחבר העמים הם יעד ראשון במעלה ואסור להפסיק פרויקט המעודד עלייה זו, גם אם העלות הכספית גבוהה – אמר גיזבר הסוכנות היהודית, חנן בן יהודה. הדברים נאמרו על רקע הצעות בהנהלה הציונית, לצמצם את הפרויקט במסגרתו באים ארצה אלפי בני נוער ממדינות חבר העמים.

במסגרת הפרויקט הגיעו ארצה בשנה החולפת כ־2,000 בני נוער, שנקלטו במוסדות חינוך בישראל. בשנת הלימודים הנוכחית יתווספו עוד 2,500 תלמידים ל־1,700 הנמצאים עתה בארץ – סך הכל 4,200 תלמידים.

לאור הצלחת הפרויקט וחיוניותו, החליט גיזבר הסוכנות להתנגד לכל נסיון לבטל או לקצץ את התוכנית גם אם יצטרכו לקצץ בתחומים אחרים, אמר חנן בן־יהודה.

תוקם קרן של מיליוני דולרים שתממן חינוך יהודי בארגנטינה

□ יוסף גלילי

בעקבות פיצוץ בניין הקהילה היהודית בארגנטינה, חוששים רבים מיהודיה לשלוח את ילדיהם לבתי הספר היהודיים ואף נמנעים מפעילות במוסדות היהודיים. לפיכך, אורבת סכנה לשיתוק חיי הקהילה היהודית בארגנטינה – אומר יחיאל לקט, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית בפועל, בישיבת הנהלת הרשות לחינוך שנערכה אתמול בירושלים.

בישיבה הוחלט לחזק את הקהילה היהודית ואת מערכת החינוך היהודי בארגנטינה על ידי הקמת קרן של מיליוני דולר עוד השנה.

המקורות להקמת הקרן יהיו מכספי הסוכנות היהודית, קרן היסוד, הג'וינט וגורמים יהודיים נוספים, והיא תוקדש למילגות לימודים לתלמידים ממשפחות מצוקה, לחיזוק תשתית מערכת החינוך היהודי, להכשרה והשתלמויות מורים.

המשלחת בראשותו של יחיאל לקט, שלמה הלל ושלמה גרבץ נפגשה במהלך ביקורה עם כל ראשי הקהילה היהודית בארגנטינה וראשי קהילות יהודיות מכל רחבי אמריקה הלטינית.

ברוב של 36 אישרה אתמול הכנסת את הודעת הממשלה על העברת סמכויות שר התקשורת לשר שמעון שטרית, לפי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (התש"ן – 1990), למעט הסמכויות הספציפיות בענייני שידורי רדיו אזוריים. אלו יישארו בידי שרת התקשורת, שולמית אלוני.

עליזה חטואל

"בזק" ו"מוטורולה" חתמו על הסכם שותפות בחברת "פלאפון"

(ע). החברות "בזק" ו"מוטורולה" חתמו אתמול על הסכם שותפות בחברת "פלאפון", שהוקמה לתיפעול שירותי הטלפון הסלולארי. יצחק קאול, מנכ"ל "בזק", אמר כי הינחה את מנכ"ל "פלאפון" לצמצם את מספר התקנות המכשירים החדשים והורה לו לבצע תחילה שיפורים ניכרים בתשתית השירותים הקיימת למנויי השירות הסלולארי בחברה. לדבריו, ההמתנה למכשירים חדשים תימשך בשל מחסור בתדרים וטכנולוגיות שלא מאפשרות את הדבקת הביקוש.

חברת "פלאפון", שעל הקמתה נחתם ההסכם, מצויה בבעלות בחלקים שווים של "בזק" ו"מוטורולה ישראל". חברה בת זו מנוהלת על ידי אייל לוי. הבעלים החליטו על תוכנית השקעות של 150 מיליון דולרים במשך שלוש השנים הקרובות, שתבצע החברה החדשה בהגדלת ובשיפור תשתית השירותים שהיא נותנת למנויים. קאול הסביר, שתור הממתינים לחיבור מכשיר פלאפון נוצר בשל ביקוש למכשירים גדול פי 14 מהמצופה. לדבריו, על פי

מחלוקת בכנסת על הצעה לאסור על ח"כים להיות דירקטורים

□ בצלאל עמיקם

בוועדת הכנסת שוררת מחלוקת בקשר להצעת חוק, האוסרת כהונת ח"כים כדירקטורים בחברות ציבוריות ופרטיות, עקב ניגוד אינטרסים חריף. ח"כ אורי אור (עבודה), שיזם את החוק, הציע לבחון בוועדת האתיקה כל עניין לגופו, ולהחיל את החוק מיום קבלתו ככנסת.

ח"כ בא־גד הציע שח"כ יהיה חבר בדירקטוריון, בתנאי שלא תהיה לו מכך טובת הנאה. ח"כ אברהם רביץ הסתייג מהחוק בטענה, כי חברות של ח"כ בדירקטוריון אינה גוזלת זמן רב והיא במסגרת בחירתו כאיש ציבור.

ח"כ מאיר שיטרית (ליכוד), הציע להרחיב את הידיעה ולאסור כל פעילות של חבר כנסת מכל סוג שהוא תמורת שכר. ח"כ יעסוק בתפקידו כנבחר בכנסת בלבד.

בן 88 נרצח בדירתו בתל אביב

□ נחמן גלבוע

קשיש תושב תל־אביב, אליהו הולצמן בן 88, נמצא אתמול בערב בדירתו כשהוא כפות וללא רוח חיים. גופת הקשיש התגלתה על ידי נכדו, שבא לבקרו ברחוב מצדה 12 בתל־אביב.

הנכד נכנס לדירת סבו וגילה אותו כפות בחדר השינה, כששקית ניילון מכסה את פניו ומהודקת אל צווארו. אמבולנס של מד"א, שהגיע למקום קבע את מותו כתוצאה מחנק.

הולצמן, אב ל־3 ילדים וסב ל־8 נכדים, היה לבוש ובדירה לא נתגלו סימני פריצה או סימני מאבק.

משטרת תל־אביב הזעיקה למקום חוקרים מהמעבדה לזיהוי פלילי, כדי לברר את נסיבות הרצח. להערכת המשטרה, פתח הקשיש את הדלת לרוצחו, או שהיא פורקה בדרך כלשהי. המשך החקירה הועבר ליחידה המרכזית של מחוז תל־אביב.

משרד הבריאות יפצה חולי גזזת

זאת על פי הסכם פשרה עם 3 תובעים – חולי גזזת לשעבר – שנפגעו מהקרנות רנטגן שקיבלו ממשרד הבריאות

(ע) – משרד הבריאות הסכים לשלם פיצויים לשלושה חולי גזזת שנפגעו מטיפולי הקרנות בשנות ה־50' – בתקופת העליה הגדולה לישראל.

התובעים: ת.ג מנתניה, ש.ש מרמת גן וי.ש מחולון – בני 50 – הגישו לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעות בסכום כולל של כ־4 מיליון שקל.

בתביעות נטען, כי בשנות ה־50', היתה נפוצה בארץ מחלת עור הגולגולת, הידועה בשם "גזזת". הטיפול שניתן לחולי הגזזת היה הקרנות רנטגן בעוצמה רבה, במקומות שונים בראש או בכולו, ומריטת שערות הראש לחלוטין, תוך שימוש בשעווה חמה או חומר דומה.

בכתבי התביעה נאמר עוד, כי כתוצאה מהטיפול, נגרמו לתובעים גידולים בראש והיה עליהם לעבור ניתוחים, כדי להוציאם. כיום, ממשיכים התובעים לטעון, בריאותם לקויה ביותר, הם סובלים מליקויים קשים ותופעות חולניות שונות ואינם מסוגלים לעבוד.

לטענת התובעים, הטיפול הקרינתי לא היה הכרחי כלל, היה אגרסיבי ביותר, בלתי מבוקר וכמנות קרינה מעבר למקובל ולדרוש.

מחקרים שנעשו בנושא זה בישראל, נטען בתביעות, מוכיחים, כי קבוצת מקבלי ההקרנות פיתחו פי 12 יותר גידולי מוח שפירים ופי ארבעה גידולי מוח ממאירים, מאשר אוכלוסיה שלא טופלה בהקרנות נגד גזזת.

אתמול הושג הסכם פשרה בין התובעים לבין משרד הבריאות, שקיבל תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט.

משרד הבריאות הסכים לפצות בסכום של 350 אלף שקל והוצאות משפט של 35 אלף שקל את י. ש; בסכום של 280 אלף שקל והוצאות של 28 אלף שקל את ש.ש; ובסכום של 210 אלף שקל והוצאות של 21 אלף שקל את ת.ג.

בהסכם הפשרה נאמר, כי משרד הבריאות מוכן לפצות את התובעים מבלי להודות בעובדות שנטענו על ידם וכי התובעים מנועים מלתבוע את המשרד בפרשה זו. אולם, אין בכך כדי לפגוע בזכות התובעים לקבל טיפול על־פי חוק לפיצוי נפגעי גזזת, שנחקק השנה.

נהרג בנפילה מבניין כשברח מהמשטרה

חי לוזון, שניסה להתחמק ממעצר, מעד ונהרג, בעת שניסה להימלט ממרפסת דירת־גג בבניין בבת־ים

□ נחמן גלבוע

תושב בת־ים, חי לוזון (22), נהרג ביום שני אחר חצות, בעת ניסיון בריחה משוטרים שבאו לעצרו כחשוד בפריצה לבית עסק בבת־ים.

צוות בלשים של משטרת בת־ים הגיע לדירתו של לוזון סמוך לחצות, ודרש ממנו לפתוח את הדלת. אמו פתחה את הדלת ואמרה לבלשים, כי בנה אינו נמצא בדירה. חברתו של החשוד אישרה את גירסת האם.

הבלשים ביקשו מהאם, כי תתיר להם לבצע חיפוש בדירה והיא הסכימה לכך.

במהלך החיפוש שמעו לפתע הבלשים, טריקת דלת בחלקו העליון של הבניין (מדובר בדירת הגג).

הבלשים הגיעו אל החלק העליון, אך לא מצאו שם איש. הם שמעו רחשים מאזור המרפסת וביקשו את המפתח לשם, אך בעלת הבית טענה שהוא אינו נמצא בידה. עד שהצליחו הבלשים לחדור למרפסת, כבר היה החשוד שרוע ללא רוח חיים בחצר.

מחקירת המשטרה עולה, כי לוזון נמלט מהשוטרים, הגיע אל קומת הגג, ניסה ככל הנראה לעבור למרפסת אחרת, וכתוצאה ממעידה נפל מהקומה השביעית ונהרג במקום.

מפקד משטרת בת־ים, סנ"צ תגי דותן, מינה עוד בשעות הלילה המאוחרות קצין בדרגת רב פקד לחקור את נסיבות המקרה. הקצין מסר אתמול בבוקר את מסקנות הבדיקה למפקד מרחב אילון, נצ"מ יורם רודמן.

מהבדיקה עולה, כי לא נוצר כל מגע בין הבלשים לחשוד, ועילת המעצר היתה מוצדקת. המקרה הועבר לטיפולו של סגן מפקד מחוז ת"א, תנ"צ שלמה תורג'מן, שימנה קצין בודק למקרה.

זאת בהתאם לנוהלי המשטרה, על פיהם בכל מקרה של מוות שמעורבים בו שוטרים, יש למנות קצין בודק.

שינויי מזג האוויר גם זקני השירות המטאורולוגי לא זוכרים תקופה קשה כמו זו העוברת על ארצנו. זה 17 יום שהחום משתולל, ולקראת הערב יורד גשם. בתמונה: שלושה עצים, שעקב הרוח החזקה, נפלו על תחנת אוטובוס ברחוב ויצמן בת"א (צילום: מרקוביץ גרשון/ו.פ.פ.א)

בכנסת דנים בבקשה ללגליזציה של מריחואנה

□ בצלאל עמיקם

בקשה להוציא את השימוש במריחואנה לצורך הקלה על תחושת סבל, מקטגוריית הסמים המסוכנים, הובאה אתמול לטיפולה של ועדת הכנסת למלחמה בנגע הסמים.

שלומי סנדק, המייצג קבוצת צעירים "למען מריחואנה חוקית", טען, כי אם השימוש יהיה בצורה הטבעית כצמח, לא יהיה בכך נזק, על פי סקר שנערך על ידי הרשות למלחמה בסמים, חמישה אחוזים מהנשאלים ציינו, כי השתמשו בסם כלשהו.

אלה שעישנו מריחואנה מסרו, כי השימוש לא גרם להם להתמכרות.

פרופסור נחמן בן־יהודה, סוציולוג מהאוניברסיטה העברית, אמר כי אכיפת החוק נגד שימוש במריחואנה, נכשלה עד כה בארצות־הברית. גם בארץ, מצליחה המשטרה לתפוס רק ארבעה אחוזים מהסם. לדעתו של בן־יהודה, החוק עצמו, לטענתו, גרם לחלק גדול מהבעיה. ברחוב מספקים הרואין וקוקפרסי מטונפים, ואי אפשר למלא את בתי הסוהר בעברייני סמים.

יו"ר הוועדה, ח"כ רפאל איתן, הביע חשש שלגליזציה של המריחואנה תגדיל את תפוצת הסם.

נדקרה במהלך סכסוך על גבר

□ נחמן גלבוע

צעירה בת 18 מרמת גן, נדקרה שלשום בחצות, במהלך ויכוח עם צעירה אחרת בת גילה על גבר שהשתיים אוהבות. הצעירה נפגעה באורח קל במרפק ידה וקיבלה טיפול רפואי בבית חולים. אחר כך שוחררה לביתה.

מחקירת המשטרה עולה, כי שתי הצעירות החלו בוויכוח מילולי ברחוב רש"י ברמת גן אודות הגבר שאהבו, ובמהלכו שלפה אחת מהן סכין ודקרה את חברתה.

נעצר אדם שריסס כתובות על "צוותא"

□ נחמן גלבוע

תושב ראשון לציון (47), נעצר שלשום בשעות הצהריים, בעת שריסס דברי נאצה על קירות מועדון צוותא ברחוב אבן גבירול בתל־אביב. דברי הנאצה כוונו נגד ממשלת ישראל ומדיניותה. קצין הביטחון שתפס את החשוד בביצוע המעשה, אחז בו עד לבואה של המשטרה. החשוד הועבר לחקירה במרחב הירקון של משטרת ת"א.

חשוד בהתעללות במשפחתו שוחרר ממעצר

(ע) – חשוד בהתעללות ממושכת באשתו ובבתו בת ה־6, שוחרר אתמול בערבות ובתנאים מגבילים, בפקודת שופטת שלום בבאר־שבע.

זאת למרות טענת המשטרה, כי אם ישוחרר ממעצר, הוא עלול לחזור על מעשיו

נדחתה ההחלטה בעניין מעצרם של האחים קהלני

(ע) – בבית המשפט המחוזי בירושלים נדחתה אתמול ההחלטה בעניין הארכת מעצרם של האחים יהודע ואיתן קהלני, עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. הם מואשמים, כי נטלו חלק בהתארגנות המחתרת הקיצונית.

בדיון, שנמשך כארבע שעות, הביע התובע, פרקליט מחוז ירושלים עו"ד משה לדור, על הראיות שנמצאו נגד השניים.

בין השאר אמר, כי בזירת הרצח נמצא כדור של רובה אם־16, בו השתמשו, לפי הטענה, האחים קהלני. כדור זה נשר, לדברי התביעה, מן הרובה שעה שאחד האחים דרך את הנשק בפעם השנייה, לאחר שלחיצתו על ההדק לא הגיבה ידיה. אנשי שירות הביטחון נטרלו את הנשק משימוש טרם הפעולה, נאמר בכתב האישום.

לדור העלה גם את הראיות, שנתקבלו כתוצאה ממציאתם של פתקים שהוחלפו בין האחים לבין עצמם ובינם לבין הרב עידו אלבה – נאשם אחר בפרשה – ששוחרר שלשום ממעצרו.

הסנגוריה, בראשות עו"ד שלמה רבלסקי וח"כ דוד מנע, תקפה בחריפות את טענות התביעה.

רבלסקי: "90 אחוז מן התיק מבוסס על זכרונות דברים של שירות הביטחון הכללי ולא על ראיות לכאורה".

כאמור, דחתה השופטת מיכאלה שירלובסקי־אור את החלטתה בנושא, עד שתספיק לעיין בכל העובדות והמסמכים שהונחו בפניה.

שני נערים חשודים בגניבת קטנועים מאזור חיפה השנה

(עתי"ם) – שני נערים – האחד בן 17.5 מחיפה והשני בן 14 מנשר, נעצרו על־ידי מחלק תנועה של משטרת מרחב חיפה, כחשודים בגניבת קטנועים, במהלך השנה האחרונה.

למשטרה ידוע עד כה על גניבת חמישה קטנועים על־ידי השניים. רק אחד מהם נמצא על־ידי השוטרים.

הפרשה נחשפה שלשום באקראי באזור מפרץ חיפה, בעת ששוטרי תנועה עצרו לביקורת שגרתית נער בן 17.5 מחיפה לבדיקת רשיונותיו. בבדיקה עלה, כי הקטנוע שעליו רכב גונב מתושבת חיפה, לפני שבוע. הנער נעצר לחקירה. מהמשטרה נמסר, כי בן ה־14 אינו משתף פעולה עם חוקריו.

כנר וצ'לן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית חשודים בהעלמת מס

(ע) – בית משפט השלום בתל אביב הורה אתמול לשחרר בערבות את מנחם ברויאר (60) מת"א, כנר בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ואת מרצל ברגמן (54) מרעננה – צ'לן ראשון בתזמורת, שנעצרו על ידי מס הכנסה בחשד להעלמת הכנסות.

רכז חוליית מבצעים במס הכנסה, ששון כהן, טען בבית המשפט, כי ברויאר, ברגמן ואלכסנדר וולקוב נוהגים להופיע בחו"ל בהרכב הנקרא "השלישיה הישראלית", בנוסף להיותם שכירים בתזמורת הפילהרמונית.

לפי החשד, במהלך 10 השנים האחרונות לא דיווחו חברי השלישיה לשלטונות המס על הכנסותיהם מהופעות בחו"ל ומתמלוגים מהקלטות ותקליטורים שהוציאו.

ביום שני זומנו ברויאר וברגמן לחקירה במשרדי פקיד שומה חקירות בתל אביב. השניים הודו בכך שלא דיווחו על הכנסותיהם במסגרת "השלישיה הישראלית". הם הודו גם, כי הפקידו את הכספים בחשבונות בנק שניהלו בחו"ל, ציין כהן.

בהעדר התנגדות, הורה בית המשפט לשחרר את ברויאר וברגמן בערבות עצמית על סך 100 אלף שקל, והורה על עיקול נכס בבעלותם עד לסכום של 100 אלף שקל.

מנהל בחברת "מקבץ" להשקעות מואשם בנסיון להרצת מניות

(ע) – רב לנראו (45) מתל־אביב, שותף ומנהל בחברת "מקבץ תשואה השקעות. וניירות ערך", לניהול תיקי השקעות, הואשם בבית משפט השלום בתל אביב בנסיון להשפיע בדרכי תרמית על שערי ניירות ערך, נסיון לקבלת דבר במרמה, והתחזות כאדם אחר.

בכתב האישום טוענת עו"ד אסתר רזניק, מפרקליטות מיסוי וכלכלה, כי בנובמבר 90' התקשר לנראו טלפונית לאגף ניירות ערך בבנק המזרחי. הוא הציג עצמו במרמה כפקיד ניירות ערך בסניף הבנק בגבעת שאול בירושלים, ונתן הוראה לרכוש בבורסה 40 אלף שקל ערך נקוב של אגרות חוב לחשבונו של יעקב אמיר.

מדובר בלקוח לשעבר של חברת "מקבץ", ושביטל את ייפוי הכוח שנתן לחברה לניהול חשבונו.

פקידת אגף ניירות ערך העבירה את ההוראה הטלפונית של לנראו למחשב הבנק לצורך ביצועה בבורסה. אולם, ברור שערכו אנשי אגף ניירות הערך של הבנק העלה, כי ההוראה לא ניתנה על ידי אף אחד מפקידי הבנק בסניף גבעת שאול, נטען. הבנק ביקש מן הבורסה לבטל את ההוראה.

מגדלי הביצים פותחים בשורת שביתות והפגנות ברחבי הארץ

מתמרמרים על העיכובים באישור התמיכה הממשלתית □ היום יושבתו תי"הספר והמושבים בפרוזדור ירושלים □ בעתיד צפויה חסימת כבישים והבערת צמיגים

□ יוסף גלילי

מגדלי הביצים פותחים בפעולות מחאה בכל רחבי הארץ, בשל המצוקה הכלכלית הגוברת עקב העיכובים באישור התמיכה הממשלתית לענף.

החל מהיום יושבתו בתי הספר והמושבים שבפרוזדור ירושלים והמגדלים יקיימו הפגנות. בהמשך יורחבו פעולות המחאה לאזורים נוספים בארץ, ויכללו גם חסימת כבישים והבערת צמיגים.

המגדלים הודיעו היום למשרד החקלאות שבכוונתם להפגין בשבוע הקרוב מול משרדי האוצר והחקלאות.

במשרד החקלאות גובשה הצעה לפתרון המשבר בענף ההטלה, שאישורה על ידי אגף התקציבים באוצר ושחרור הכספים הנדרשים יאפשר את הסדרת הענף.

על פי ההצעה יוקצו בשנתיים הקרובות לענף ההטלה עד 240 מיליון שקל. הממשלה תרכוש באופן מידי מכסות ביצים בהיקף של 45 מיליון שקל ובמחיר של 18 אגורות לביצה, וכך תצמצם את היצור.

על פי ההצעה יהיה מחיר הביצה לחקלאי עד סוף השנה 17.6 אגורות, שיורכבו מתשלום של 115 אגורות מהמשווקים ותמיכה למגדל עד 90% מהמכסה, בגובה של 2.5 אגורות. התמיכה תימשך גם בשנתיים הקרובות. התשלומים יועברו מידית למגדלים.

פינוי העודפים בשנת 1994 יהיה על חשבון הממשלה, ובשנתיים הקרובות יהיה פינוי עודפים רק במצב של משבר קשה ותישמר רזרבה מיוחדת לצורך כך.

שר החקלאות תבע היום ממשרד האוצר לשלם מה שהובטח וסוכם באופן מידי כדי לעצור את המערבולת בענף.

השר צור אמר שעיכוב באישור תוכניתו של משרד החקלאות יביא להפגנות ושביתות שנזקם של דבר יגרמו למשרד האוצר לשלם יותר ובצורה לא מושכלת שלא תתרום להסדרת הענף.

סנונית מרוקנית

משלחת כלכלית מרוקנית התארחה אתמול במכון היצוא. זו המשלחת הרשמית הראשונה ממרוקו, והיא מורכבת מחברי פרלמנט, נציגי התאחדויות החקלאות, התיירות והטקסטיל. המשלחת תבחן בישראל אפשרויות לשיתוף פעולה בנושאי חקלאות, אנרגיית שמש, ציוד רפואי, בנייה ועוד (צילום: מיכאל פרידין)

מגדלי הפירות יפעלו לסיכול יבוא תפוחים ואגסים

דוחים את טענת הממשלה שיבוא פירות יתרום לבלימת האינפלציה

□ יוסף גלילי

לאור החלטת הממשלה ומשרד החקלאות, לאשר יבוא תפוחים ואגסים בהיקף ראשוני של 10 אלפים טון תפוחים ו־1,600 טון אגסים, יוצאים מגדלי הפירות בשיתוף ארגוני חקלאים נוספים, למלחמת חורמה נגד החלטה, ומוחים בתוקף נגד טענת הממשלה כי יבוא תפוחים קשור למאמצים לבלום את האינפלציה ועליית המחירים. בין האמצעים בהם ינקטו ארגוני החקלאים, עליהם הוחלט בישיבת החורים, ארגון כנס מגדלים שיערך בשבוע הבא בצפון, בו יקבעו מהלכי המאבק בסיסמה "השוק המקומי שייך למגדלים המקומיים".

מזכיר ארגון מגדלי הפירות, עמי אוליאל, אמר כי ארגוני החקלאים החליטו לנקוט בכל האמצעים בכדי לסכל את החלטת הממשלה לגבי יבוא פירות לישראל, ולשבש את שיווקה של התוצרת, שיובאה ארצה ללא כל קביעת מדיניות מכסים.

ההיתר לייבא פירות, מוסיף אוליאל, ניתן עוד לפני שהממשלה החליטה וקבעה את גודל הפיצוי שינתן למגדלי הפירות בגין אסון הטבע, שפקד אותם, מצב שגורם לחוסר ודאות לגבי עתידו של הענף.

בארגון מגדלי הפירות מצהירים, באופן חד משמעי, כי השפעת התפוח על המדד קטנה ביותר וכי בחישוב רב שנתי, הפירות והירקות תרמו להורדת המדד ולא להעלאתו, אולם אם הממשלה תתיר יבוא פירות מחו"ל, יפגע הדבר קשה במגדלים, יגרום לצמצם שטחי הגידולים, בריחת מגדלים מהענף והתייקרות.

התנגדות בוועדת הכספים להעלאת תעריפי בזק

ועדת הכספים החליטה לערוך דיון בהחלטת משרד התקשורת להעלות את תעריפי בזק־כרם ב־40% בניגוד לעמדת בזק. הדיון ייערך לאחר שיתקבלו תוצאות החקירה שתנהל הרשות לניירות ערך.

את החקירה יבצע יו"ר הרשות אריה מינטקביץ.

הדיון בוועדה ייערך לפי בקשת ח"כ אריאל ויינשטיין, המסתמך על מכתב של מנכ"ל בזק יצחק קאול. קאול טוען כי התוספת עלולה לפגוע בעסקי החברה ויש בהחלטת משרד התקשורת משום התערבות בעסקי החברה.

אריה דיין

2 מיליארד ש"ח יושקעו בפיתוח מערכות מים חדשות

התוכנית התלת־שנתית של מקורות גדולה פי שניים מתקציבי הפיתוח בשנים האחרונות

□ יוסף גלילי

חברת "מקורות" הגישה לנציבות המים ולמשרד האוצר הצעה ראשונה של תכנית פיתוח תלת־שנתית, המחייבת השקעות של יותר מ־2 מיליארד ש"ח.

תוכנית הפיתוח גדולה ביותר מפי שניים מתקציבי הפיתוח בפועל בשנים האחרונות.

כ־40% מתקציב הפיתוח התלת־שנתי מיועדים להקמת מערכות חדשות להספקת מים. כ־40% נוספים מיועדים לפיתוח מקורות מים חדשים כגון קולחים, מי תהום נוספים, מי שטפונות והתפלה. השאר יושקע בשיפור המים, כולל סינון.

גובשה התוכנית לפיצוי מגדלי הירקות בשל נזקי האוטונומיה

250 מיליון שקל ישולמו למגדלים במשך ארבע שנים

□ יוסף גלילי

משרדי החקלאות והאוצר השלימו את המו"מ על התוכנית לפיצוי מגדלי הירקות בשל האוטונומיה. התוכנית היא בהיקף כספי של כ־250 מיליון שקל לארבע שנים.

במסגרתה ישולמו 20% מהוצאות הייצור לחקלאים בחמישה גידולים רגישים: עגבניות, מלפפונים, חצילים, קישואים ובטטות, יידכשו מכסות יצור של תפו"א, גזר ובצל ויינתן סיוע להסבת חקלאים לגידולים המיועדים ליצוא.

ההסכם קבע, כי אם רמת המחירים תהיה גבוהה ביותר מ־50% מהוצאות הייצור, לא ישולם פיצוי. כן נקבע כי אם יחולו שינויים פוליטיים ותיאסר כניסת תוצרת חקלאית לא יופסק תשלום הפיצויים.

שר החקלאות מינה שלוש ועדות לחלוקת כספי הפיצויים לחקלאים: ועדת המעקב, בראשות סמנכ"ל המשרד, דליה הראל, ועדת הזכאות, בראשות ישראל פרוקין (סולת), וועדת הערר, בראשות נחום גנז, תדון בעררים של חקלאים על קביעת ועדת הזכאות.

תוצרת חקלאית מעזה תיוצא באמצעות אגרקסקו

ארגוני החקלאים ברצועת עזה הגיעו להסכם עם חברת אגרקסקו, ליצוא תוצרת חקלאית מרצועת עזה לאירופה באמצעות חברת אגרקסקו. בשלב ראשון מדובר ביצוא תות שדה, שהוא אחד מענפי הגידול המרכזיים ברצועת עזה.

חתימת ההסכם תהיה היום בתל אביב בהשתתפות ראש עיריית עזה, און א־שאווה, מנכ"ל משרד החקלאות של האוטונומיה, מוחמד אדראיס, מנכ"ל אגרקסקו ושר החקלאות.

מניות טבע לא הוסיפו בריאות למשקיעים

מדד המשתנים ירד ב־1.47%

□ כתב "על המשמר"

מגמת הצעים והירידות נמשכה גם אתמול בבורסה בתל אביב, אף שבתחילת המסחר היתה מגמה חיובית.

עיקר ההתעניינות אתמול התרכז במניית טבע, שבעקבות ניתוח של אנליסטים מחברות ברוקרים ידועות בארה"ב שתרופה שפיתחה החברה לא מונעת הידרדרות מצבם של חולי טרשת נפוצה, ירדה ב־5.5% במחזור גדול של מעל ל־20 מליון שקל. טבע עצמה הודיעה אתמול, כי תוצאות הניסוי הקליני שערכה עד כה, גם בחולים בישראל, הן חיוביות.

התכשיר הקטין בצורה מובהקת את שכיחות ההתקפים במחלה.

בסיכומו של יום ירד מדד מניות המשתנים ב־1.47% אחוז לרמה של 179.4 נקודות ומדד מניות המעו"ף ירד ב־0.76% לרמה של 181.16 נקודות. מחזור העסקות במניות היה נמוך כ־133 מליון שקל.

בסקטור הכר"מ חל שיפור לעומת ימי המסחר האחרונים וכ־34% ממניות הכר"מ עלו, לעומת רק כ־14% שירדו.

מניות נוספות שבלטו אתמול: סטרוכימים שהחלו את יום המסחר בעליה של 3% וסיימה עם מחצית מכך, גטינול שעלתה ב־4%, כלל תעשיות שירדה בחצי אחוז, ודיסקונט השקעות שירדה באחוז ובזק ב־3%.

אושרה רשימת ישובי קו העימות

□ אריה דיין

ועדת הכלכלה של הכנסת אישרה אתמול את רשימת ישובי קו העימות, אשר יזכו ביחס מועדף במסגרת ההסדר להחזרת חובותיהם לפי חוק ההסדרים במגזר החקלאי המשפחתי.

ברשימה נכללים ישובים, הנמצאים במרחק עשרה ק"מ מהגבול ברמת הגולן, עמק הירדן ובקעת הירדן, הגליל העליון, הערבה, הר חברון, גוש קטיף, פיתחת שלום והגבול מעון שבנגב.

עיקר ההטבה הניתנת לישובים האלה על פי החוק היא שאין לממש את נכסיהם החקלאיים ונכסים יצרניים אחרים, אף אם כושר ההחזר שלהם מחייב זאת, בשיעור העולה על 40%, והוועדה קבעה את רשימת הישובים בהתאם להמלצות שר האוצר ושר החקלאות.

השוק הבינלאומי

(הנתונים נכונים לשעה 20.00 שעון ישראל)

שערי המטבעות העיקריים ביחס לדולר

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי
לישט"*	1.5760	1.5866	1.5778	+0.0065
מרק	1.5434	1.5498	1.5485	+0.0024
פרנק שוויצרי	1.2815	1.2922	1.2918	+0.0089
פרנק צרפתי	5.2745	5.3025	5.2964	+0.0139
ין יפני	100.25	100.70	100.48	+0.1900

* השער בדולרים

מחירי סחורות

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי	
סוכר מזוקק (ליברה)	12.15	12.40	12.24	−0.18	(סנטים)
קפה (ליברה)	187.75	180.75	184.50	+4.75	(סנטים)
קקאו (טונה)	928.00	938.00	942.00	+4.00	(דולר)
כותנה (ליברה)	67.00	68.25	66.65	−0.73	(סנט)
מיץ תפוזים (ליברה)	91.60	91.80	92.40	+0.60	(סנט)
חיטה (בושל)	412.75	415.50	415.25	+2.25	(סנט)
תירס (בושל)	213.50	214.50	214.25	+0.50	(סנט)
סויה (בושל)	529.50	531.75	531.00	+1.25	(סנט)
נפט חימום (גלון)	49.10	50.00	49.60	+0.01	(סנט)
נפט קל טקסס (בחבית)	17.82	18.06	18.15	−0.04	(דולר)
נפט ברנט (חבית)	16.48	16.84	16.65	+1.00	(דולר)
זהב (אונקיה)	386.00	388.15	391.05	−2.65	(דולר)
כסף (אונקיה)	5.4500	5.6000	5.5100	−0.07	(דולר)
פלטינה (אונקיה)	417.50	420.00	419.00	−1.30	(דולר)
נחושת (ליברה)			113.45	−1.40	(סנטים)
עופרת (טונה)			624.00	−9.00	(דולר)
אלומיניום (טונה)			1,620.50	−10.50	(דולר)
אבץ (טונה)			1,034.00	−7.00	(דולר)
ניקל (טונה)			6,533.00	−42.00	(דולר)

מדדי המניות

	נמוך	גבוה	אחרון	שינוי יומי
ניו יורק (דאו ג'ונס)	3,821.32	3,872.12	3,868.76	+47.44
לונדון (אפ אי 100)	3,039.70	3,082.40	3,073.30	+33.60
פרנקפורט (דקס)			2,024.79	+64.29
טוקיו (ניקיי)			19,821.40	+76.70
הונג קונג (האנג סנג)			9,362.32	+113.92

הנתונים נמסרו באדיבות חברת קומסטוק טריידינג בע"מ
שותפים מורשים בשוק עתידים אופציות ניירות ערך. טל. 03־244963
פקס 03־244876. בסניף תל אביב 03־5768826, פקס 03־5768660

מטבע חוץ בנק הפועלים 11.10.94

	היחידה	בקטועים קניה	בקטועים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.3565	3.4040	3.3756
דולר אמריקאי	1	2.96	3.09	3.0019	3.0444	3.0210
מרק גרמני	1	1.92	2.01	1.9455	1.9731	1.9552
לירה סטרלינג	1	4.07	4.91	4.7611	4.8283	4.7875
פרנק צרפתי	1	0.55	0.59	0.5691	0.5772	0.5720
ין יפני	100	2.95	3.08	2.9945	3.0568	3.0060
גילדן הולנדי	1	1.71	1.79	1.7362	1.7608	1.7459
פרנק שווצרי	1	2.31	2.42	2.3407	2.5738	2.3523
כתר שבדי	1	0.40	0.42	0.4050	0.4108	0.4073
כתר נורבגי	1	0.44	0.46	0.4462	0.4526	0.4491
כתר דני	1	0.48	0.51	0.4967	0.5038	0.4993
מרק פיני	1	0.62	0.65	0.6288	0.6378	0.6333
דולר קנדי	1	2.20	2.30	2.2336	2.2652	2.2499
דולר אוסטרלי	1	2.14	2.30	2.2149	2.2463	2.2292
ראנד דר' אפריקאי	1	0.61	0.86	0.8414	0.8533	0.8469
פרנק בלגי	10	0.92	0.98	0.9446	0.9580	0.9501
שילינג אוסטרי	10	2.72	2.85	2.7640	2.8031	2.7782
לירה איטלקית	1,000	1.87	1.99	1.9075	1.9345	1.9125

הרובל צונח חופשי: איבד אתמול 21.5% מערכו

בתום יום המסחר נקבע שער של 3,926 רובל לדולר □ הבנק המרכזי של רוסיה נאלץ להתערב במסחר ומכר כ־40 מיליון דולר

"השוק הפולני" במוסקווה — אזרחים רוסיים קונים ומוכרים דולרים ורובלים בפתחי בנקים ומשרדי חלפנות כדי להימנע מתשלום עמלות המרה, אף כי מסחר זה אינו מותר על־פי החוק (צילום: איי.פי)

מוסקבה, (ע"צ). ירידה תלולה בשער החליפין של הרובל נרשמה אתמול. זו הירידה הגדולה ביותר בתולדות המטבע הרוסי, שאיבד אתמול 21.5% מערכו ביום אחד. השער החדש שנקבע בסוף המסחר הוא 3,926 לדולר — מסרה סוכנות הידיעות אינטרפקס. ביום שני נסחר הרובל ב־3,081 לדולר.

ירידה זו היתה גדולה מזו שנרשמה בספטמבר 1993, עת שהמטבע הרוסי איבד 17% מערכו לאחר פיזור הסובייט העליון (הפרלמנט השמרני) על ידי הנשיא בוריס ילצין.

המשבר כה חמור, עד שהבנק המרכזי של רוסיה נאלץ להתערב בסוף המסחר, ומכר 40 מיליון דולר בנסיון להציל את הרובל.

בנקאים ביקשו מהבנק המרכזי לפעול כדי להשיב את האמון ברובל, והזהירו מפני צניחה חופשית של שער החליפין. הבנק המרכזי הטיל את האשמה על ספקולנטים וציין, כי אין בכוונתו לבזבז את הרזרבות שלו בתמיכה במטבע.

נדרש רק יום אחד כדי ששער המטבע הרוסי, שחצה ביום שני את מחסום 3,000 לדולר, "יגרד" את סף ה־4,000. לשער הרובל נדרשו 13 חודש כדי לעלות מ־1,000 ל־2,000 לדולר, ושלושה חודשים בלבד כדי לעבור מ־2,000 ל־3,000.

הביקוש לדולרים גבר ביום שלישי על היצע ביותר מ־300 מיליון, והגיע ל־335,7 מיליון דולר לעומת היצע של 24,25 מיליון. נפח העסקות הסופי היה 129,7 מיליון דולר.

גנרל סדראס ייצא לגלות בדרום אמריקה

שליטה הצבאי של האיטי, גנרל ראול סדראס, שהתפטר שלשום מתפקידו כמושל האי, מתכנן לצאת בימים הקרובים לאחת ממדינות דרום אמריקה, אמרה שגרירת ארה"ב באו"ם מדלן אולברייט.

אולברייט לא ציינה לאיזו מדינה ייצא סדראס, אך הודיעה לחברות מועצת הביטחון כי ללא ספק יגלה ל"מדינה דרום אמריקנית".

דיפלומט אמריקני שלל את האפשרות של גלות בארגנטינה, צ'ילה, ברזיל או פראגוואי, אולם לא מסר לאיזו מדינה אכן ייצא הגנרל.

ע"ד

דרום קוריאה מבקשת להאט קצב השיחות עם הצפון

סיאול מציעה לא להיגרר לפשרה מהירה עם הממשל בפיונגיאנג השרוי לדעתה במשבר

ז'נווה, 11 (עתי"ם־רויטר) — נשיא דרום קוריאה קים יונג סאם ביקש ביום שלישי מוושינגטון להאט את קצב השיחות על הסכם גרעיני עם צפון קוריאה המתקיימות בז'נווה.

דבריו של קים נאמרו בראיון עם רשת הטלוויזיה סי.אן.אן. שעה שמשלחות צפון קוריאה וארה"ב ניסו להאיץ את המשא ומתן כדי להתגבר על חילוקי הדעות ביניהן.

"איני חושב שצריך להזדרז כדי לסיים את המשא ומתן עם צפון קוריאה", אמר קים בראיון ששודר מסיאול.

"אי אפשר לרמות אותנו בסיפורים על נשק אטומי", אמר הנשיא הדרומי, שבשבוע שעבר האשים את וושינגטון ב"תמימות ובנכונות. יתר" להגיע לפשרה עם הצפון.

"צפון קוריאה היא הנואשת, ונראה לי שעל ארה"ב להבין זאת", אמר קים, שדבריו תורגמו לאנגלית. "לדעתי צפון קוריאה נמצאת במצב נואש גם מבחינה פוליטית וגם מבחינה כלכלית".

שעה שהראיון שודר, התכוננו השגריר הנודד של ארה"ב, רוברט גאלוצ'י וסגן שר החוץ של צפון קוריאה, קאנג סוק ג'ו לפגישתם השניה היום, והשמינית מאז יום חמישי האחרון.

מגולחי ראש גרמנים תקפו "חיילת" בצבא הישע

פוטסדאם, (ע"ד). כנופיה של גרמנים מגולחי־ראש זרקו אשה בת 34, גרמניה וחברה ב"צבא הישע" מחשמלית בפוטסדאם, לאחר שניסתה להגן על אשה מבוגרת שאיימו עליה, נמסר ביום שלישי מהמשטרה.

האשה הצעירה יותר נזרקה מהחשמלית הנעה בתחנה ביום שני אחר הצהריים. היא הועברה לבית החולים כשהיא פצועה בירכה.

ירידה במספר המקרים החדשים של דבר בהודו

שלשום נרשמו רק שלושה מקרים חדשים □ עד כה מתו במגיפה 57 הודים

ניו דלהי, (ע"צ). ירידה תלולה נרשמה מיום שני במספר המקרים של דבר הריאות בהודו, הודיעו ביום שלישי מקורות במערכת הבריאות בניו דלהי.

רק שלושה מקרים חדשים של דבר נרשמו ביום שני בניו דלהי, ובכך הגיע מספר מקרים שנרשמו בבירה ההודית ל־65, מסר רופא במכון הלאומי למחלות מדבקות.

בעיר סוראט, במדינת גוג'אראט, בה פרצה ב־20 בספטמבר המגפה שהביאה למותם של 57 בני אדם, 53 בעיר סוראט, רק אדם אחד אושפז ביום שני בבית החולים, כחשד שלקה במחלה.

חג האורים אמן הודי מכין בבומביי את פסלו מרובה־הראשים של המלך המיתולוגי ראוואנה, דמות בשיר־העלילה ההודי הגדול "ראמאיין". הפסל המכיל זיקוקין דינור יוצת בחגיגות שיערכו ביום חמישי לציון נצחון הטוב על הרע (צילום: איי.פי)

פרס נובל לכלכלה הוענק לשני אמריקנים וגרמני

ריינהרד סלטן (צילום: איי.פי)

שטוקהולם, 11 (ע"צ, ע"ד). פרס נובל לכלכלה הוענק ביום שלישי לפרופסורים ג'ון הארסאניי מאוניברסיטת ברקלי בקליפורניה, ולג'ון נאש מאוניברסיטת פרינסטון ולפרופסור הגרמני ריינהרד סלטן מאוניברסיטת בון, נמסר מהאקדמיה המלכותית למדעים בשוודיה.

מהאקדמיה נמסר כי שלושת המדענים הם חלוצים בשטח של ניתוח עקרונות משחקים כשהמט או מוקד כבסיס להבנת בעיות כלכליות מורכבות.

הפרס שערכו כמיליון דולר יחולק בין שלושת הזוכים.

שמו של חתן פרס נובל לספרות יפורסם ביום חמישי ה־13 באוקטובר, מסרה ביום שלישי האקדמיה השבדית, והאקדמיה ציינה כי תודיע על הפרס הספרותי היוקרתי ביום חמישי בצהריים, לפי השעון הבינלאומי.

אחד המועמדים הרציניים לפרס הוא המשורר, המחזאי והסופר הבלגי הפלמי הוגו קלאוס, מציינים מקורות שבדיים, אם כי האקדמיה בסטוקהולם ידועה בשל ההפתעות שהיא מספקת מדי שנה.

קלאוס הופיע ברשימת המועמדים בעבר לצד הצ'כי מילאן קונדרה, הסופר והמחזאי האלבני אסמעיל קאדארה והמשורר האירי שיימוס היני.

האירופי האחרון שקיבל את הפרס היוקרתי היה הסופר הספרדי קאמילו חוסה סלה, ב־1989.

מוזיאון הדואר בהולנד רכש את הבול "מאוריציוס הכחול"

מוזיאון הדואר בהאג מסר ביום שני כי רכש את אחד מבולי הדואר הלא משומשים היקרים בעולם, המכונה "מאוריציוס הכחול", בסכום שלא פורסם.

"בול זה נעלם לפני 20 שנה, אולם הוצע למכירה על ידי אספן שביקש לא להזדהות", מסרה דוברת המוזיאון.

סוחר הבולים קורנליס מייס ציין כי מחיר הקטלוג של הבול הוא מיליון גילדן (570 אלף דולר).

מייס ציין כי הבול הוזמן במיוחד על ידי אשתו של מושל מאוריציוס, כדי לשלוח הזמנות למסיבה שערכה ב־1847.

ערכו הגבוה נובע מטעות כהדפסה. הטעות תוקנה במהדורה השניה, ב־1848.

עיצוב הבול, הידוע גם בשם "2 פני הכחול", מבוסס על "הפני השחור" הבריטי מ־1840, שנשא את דיוקנה של המלכה ויקטוריה.

רק ארבעה עותקים של המאוריציוס הכחול ידועים בעולם.

מייס ציין כי הבול היקר בעולם, הוא בול משומש מגויאנה הבריטית, ממנו נותר עותק אחד בלבד.

ע"ר

מזכיר האגודה הסינית לזכויות האדם בשנגחאי, יאנג זו, נדון למאסר של שלוש שנים במחנה ל"חינוך מחדש". רעייתו, לי גואוסינג, הודיעה כי פתחה בשביתת רעב במחאה.

המשכים

עירק: נסיגתנו

המשך מעמוד ראשון

של כוחות עירק מגבול כוויית. "אני מקווה, אך עדיין קצת מוקדם מכדי להגיע למסקנה סופית", אמר לקבוצת עיתונאים. דוברת הבית הלבן דידי מאיירס, אמרה ברטוריס, כי הכוחות האמריקאים ימשיכו בהתפרסותם באיזור המפרץ, למרות "ידיעות מסוימות על תנועות חיילי עירק".

ארה"ב העמידה בכוננות 155 אלף חיילים, למקרה שיהיה צורך לשלחם למפרץ, בנוסף ל־40 אלף חיילים שכבר שם או שנמצאים בדרכם לשם, מסר אתמול הפנטגון. "כרגע, יש לנו במקום כ־3,600 חיילי קרקע. עוד כ־36 אלף נמצאים בשלבים שונים של התפרסות, או הכנה להתפרסות, ועוד 155 אלף בכוננות לתנועה", אמר גנרל ג'ון שליקאשווילי בושינגטון.

שליקאשווילי ציין, כי מספרים אלה מתייחסים רק לכוחות חיל היבשה, ואינם כוללים את אנשי חיל האוויר והצי, המוכנים לפעולה אפשרית בכוויית או באיזור המפרץ, אם תניע עירק את כוחותיה אל גבול כוויית.

היום ייפגשו נציגי ארה"ב ובעלות בריתה בכוויית, כדי לדון במצב במפרץ לאור הסימנים לתחילת נסיגתה של עירק.

מצרים בירכה אתמול על החלטה של עירק לסגת מגבול כוויית. עם זאת, קרא שר החוץ, עמרו מוסה, להסיר את המצור מעל עירק, באומרו כי העם של עירק סבל מספיק. בהודעה שפירסם בקהיר, קרא לעירק להכיר בכוויית ובגבולותיה, לא כחלק של עיסקה, אלא כעניין מהותי, העומד בפני עצמו.

במוסקווה, מסר משרד החוץ הרוסי כי עירק דיווחה לרוסיה על החלטתה לסגת מגבול כוויית. רוסיה בירכה את עירק על ההחלטה הזאת. בתוך כך, הצטרף מועמר קאדפי, שליט לוב, למגיניו של סאדאם חוסיין. קדאפי אמר בטריפולי, כי סאדאם חוסיין מעניק לארה"ב תואנות להשתלט על הנפט הערבי.

עירק הודיעה אתמול כי נסיגת כוחותיה מאיזור הגבול עם כוויית הושלמה, כאשר רק שני גדודים נותרו במקום, וגם הם יעלו צפונה תוך 24 שעות. "הכוחות סיימו את הנסיגה בערך בשעה 15:00, ויתפרשו בעמדות חדשות בעורף", אמר שר החוץ העירקי.

עם זאת, אמרה שגרירת ארה"ב באו"ם מדלן אולברייט, כי נסיגת הצבא העירקי היא מינימלית. "נמסר לנו מידע הנוגע לתנועה מינימלית מהדרום לצפון, ואת זאת עלינו עוד לברר", אמרה אולברייט לעתונאים.

רבין: חטיפת

המשך מעמוד ראשון

אתמול בלילה מלשכת ראש הממשלה.

בלשכת ראש הממשלה התקיימו אתמול התייעצויות רחופות עם גורמים מדיניים ועם גורמי ביטחון. לאחר שנוצר קשר עם אש"ף שוחח רבין עם ערפאת, ואמר לו כי לפגיעה בחייל שנחטף ע"י החמאס ולכל עיכוב בהחזרתו עלולות להיות השפעות קשה ביותר על עתיד יחסיה של מדינת ישראל עם הרשות הפלסטינית ועל המשך תהליך השלום: "אתה והרשות הפלסטינית אחראים למה שקורה בשטחים הנתונים לשליטתכם. אתם אחראים לחייו, לבטחונו של החייל ולכך שיחזור בריא ושלם לישראל. זהו מבחן אמיתי לרשות הפלסטינית ולחלקכם בביצוע ההסכם בינינו". בהמשך השיחה הודיע רבין לערפאת, כי החליט להטיל סגר על רצועת עזה, שיהיה בתוקף עד להודעה חדשה.

הבוקר תתכנס הממשלה לדיון מיוחד. אתמול החליט רבין להפסיק את שיחות קהיר, העוסקות בהעברה מוקדמת של הסמכויות. כן התקשר לנשיא מצרים חוסני מובארק, ועידכן אותו בפרשת החטיפה. כמו כן שוחח עם אנשי צוותו של מזכיר המדינה, וורן כריסטופר.

אולטימטום עד יום ו'

אתמול אחר הצהריים הפיץ החמאס קלטת וידאו בה נראו בשקי של החייל ותעודת הזיהוי שלו. בכרוז שהפיץ דורש החמאס את שחרורם של עשרות מחבלים ובראשם השייח' אחמד יאסין, בתמורה לשחרור החייל. האולטימטום נקבע ליום שישי בבוקר.

ארגון החמאס טוען כי חטף את החייל נחשון וקסמן וכי הוא שבוי בידיו. הארגון מאיים לרצוח את החייל אם לא ישוחררו עד יום שישי עשרות מחבלים, בהם ראש הארגון השייח' אחמד יאסין, השייח' צאלח שחאדה, ראש המנגנון הצבאי של הארגון, השייח' עובייד ומוסטפא דיריני. כמו כן, דורש הארגון בכרוז שהפיץ את שחרורם של עשרות מחבלים מארגון החמאס וארגונים נוספים.

במערכת הביטחון מתייחסים ברצינות לאיום החמאס ולפיכך פתחו מאתמול אחר הצהריים במבצע מודיעיני נרחב לאיסוף מידע שיצביע על גורלו של החייל החטוף. גורמים בכירים במערכת הביטחון הביעו ספק באשר לאמיתות המידע שנמסר בכרוז החמאס באשר להימצאות החייל ברצועת עזה. עם זאת ציינו, מערכת הביטחון מתייחסת בשלב זה לכל מידע בכל הרצינות וכי נעשים מאמצים לאימות המידע של החמאס על גורל החייל החטוף.

ראשי מערכת הביטחון פנו אתמול בשעות אחר הצהריים לראשי מנגנוני המודיעין הפלסטינים ולראשי האוטונומיה, בבקשה ודרישה לאתר את החייל החטוף, שייתכן והובא לרצועת עזה. הפנייה לפלסטינים נעשתה במספר דרכים, במקביל לצינורות המקובלים של הוועדה הבטחונית המשותפת.

בכרוז שהפיץ החמאס נכתב שמו של החייל ומספרו האישי. בכרוז נאמר, כי חטיפת החייל נעשתה לזכר שני המחבלים שנהרגו בהתקפת הטרור בנחלת שבעה בירושלים, ביום ראשון. עוד נאמר, כי החייל חי וכי חוטפיו מטפלים בו במצוות האיסלם לטפל בשבויים. אם לא ימולאו הדרישות, נאמר בכרוז, תהיה האחריות על מותו של החייל על ממשלת ישראל.

הכרוז דורש לשחרר בנוסף לשייח' יאסין גם את כל עצורי הזרוע הצבאית של החמאס הנמצאים בכלא בישראל, וכן 50 מחבלי חמאס שנשפטו לעונשי מאסר ארוכים. כמו כן, דורש החמאס לשחרר 25 מחבלים מהג'יהאד האיסלמי, 50 מארגון הפתח, 20 מהחזית העממית, 10 מהחזית הדמוקרטית, 5 מארגונו של ג'יבריל ו־20 מארגון חיזבאללה.

לטענת החמאס, ברשותו קלטת וידאו נוספת בה מופיע החייל החטוף במדים ומוסר כי מצבו טוב. החמאס דורש סכום של 15 אלף דולר בתמורה לקלטת. אין כל הוראות כי קלטת כזו אכן קיימת.

בטלפון שהגיע לרדיו בעזה, נמסר אתמול כי האולטימטום יסתיים הבוקר, ולא ביום שישי, כפי שנאמר בכרוז.

גורמים בכירים בישראל מעריכים, כי החייל החטוף הועבר לשטח האוטונומיה ברצועת עזה. הגורמים ציינו, כי בישראל רואים ברשות הפלסטינית אחראית לגורלו של החייל ולהחזרתו בריא ושלם לישראל. עוד ציינו, כי לחמאס אפשרות לפעילות במעט חופשית בשטח האוטונומיה, דבר שיקשה על פעילות הרשות הפלסטינית לאיתורו של החייל החטוף. "מבחינת ישראל החייל נחשון וקסמן חי ונמצא בשטח האוטונומיה ברצועה. אנו עושים מאמץ מודיעיני אדיר לאתר את החייל החטוף, ולבדוק כל פיסת מידע בנושא, שתביא לאיתורו של החייל", הדגישו אותם גורמים.

חיפושים נרחבים

אתמול נערכו חיפושים נרחבים אחר חייל צה"ל נחשון וקסמן, לאחר שהתברר כי הוא נעדר מזה ארבעה ימים. מאות מתנדבים ובני משפחה וכוחות צה"ל החלו אתמול בסריקות אחריו כאשר מטה החיפושים ממוקם בצומת בני עטרות, הסמוך לשדה התעופה בן גוריון.

וקסמן, בן 20, תושב שכונת רמות בירושלים היה ביום ראשון בדרכו חזרה לחופשה בביתו. הוא נראה לאחרונה בצומת בני עטרות סמוך לשעה 17.30 באותו יום, כאשר חברו הוריד אותו במקום. וקסמן היה בדרכו לרמלה, לביקור אצל חברתו, מורה חיילת, אולם לא הגיע לשם. בעת שנפרד מחברו היה לבוש מדים וחמוש ברובה אם 16 מקוצר.

אחיו של וקסמן, צחי, אמר אתמול כי אחיו היה אמור להגיע ביום ראשון בשעות הלילה חזרה לביתו בירושלים, ומשלא הגיע, דיווחו על כך בני המשפחה למשטרה ולרשויות צה"ל. אביו אמר אתמול, כי בנו הינו אדם אחראי, שהיה מודיע על איחור או עיכוב באם היה יכול.

רק אתמול החלו סריקות וחיפושים אחר וקסמן. כ־200 בני ישיבת חורב בירושלים, הישיבה בה למד וקסמן וכיום לומדים בה אחיו, הגיעו לצומת בני עטרות והחלו בסריקות בשטחים שממזרח לפתח תקוה. כוחות קטנים של משמר הגבול וצה"ל ערכו סיורים לאורך קו התפר בגבול השומרון באיזור שממזרח לפתח תקוה.

בקרב בני הישיבה הסורקים נשמעו אתמול תלונות על היעדר עזרה של צה"ל בסריקות ועל כך שצה"ל אינו מסייע להם באוהל וציוד להקמת חפ"ק בצומת בני עטרות. ישיבת נחלים הסמוכה לצומת סיפקה אתמול אוכל ומים למחפשים. המחפשים טענו עוד, כי צה"ל לא סייע באספקת תמונות מוגדלות של וקסמן הנעדר. אביו של וקסמן אמר אתמול, כי אין לו טענות כלפי המשטרה או צה"ל או גורם בטחוני אחר.

וקסמן הוא חייל בחטיבת גולני, והיה בחופשת בת שבוע. הוא וחבריו סיימו בשבוע שעבר תרגיל חטיבתי ויצאו לחופשה, במסגרתה הספיק לעבור קורס נהיגה בג'יפים. הוא בוגר ישיבת חורב בירושלים, בן שלישי מבין שבעה ילדים, חובש כיפה סרוגה.

שני נאשמי

המשך מעמוד ראשון

לפני שנתיים, ובה נהרגו חמישה חיילי סיירת מטכ"ל ושישה אחרים נפצעו במהלך תירגול מבצעי של היחידה בצאלים.

עוד קבעו השופטים, כי לא היה צורך באישור בטיחותי נוסף מעבר לזה של שני האשמים. השופטים אימצו את קביעת הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אילן שיף, לפיו לאלופים שגיא ולוין אין אחריות משפטית. בהכרעת הדין נכתב, "לא הוצגה בפנינו הוכחה על מעשה או מחדל כלשהו של האלוף שגיא, העלולה לעורר שאלה בדבר מעורבותו המשפטית בתאונה".

בית הדין קבע עוד, כי שני הנאשמים רס"ן ק' וסרן א' אינם השב"ג. "מדובר בקצינים הנושאים על גבם משא אחריות כבד וגדול בשיגרת יומם, שווה ערך לקצינים שדרגתם גבוהה בהרבה. שניהם קצינים אמיצים ומוכשרים ביותר. בכל שהרחבנו את יריעת הדיון למעגלי פיקוד גבוהים יותר מהנאשמים, לא יכולנו באופן מובהק למצוא בהם מסימני האחריות הפלילית לתאונה".

השופטים גם קבעו, כי הפרקליט הצבאי הראשי הפך והפך בסוגיות העולות מחומר החקירה ויצאה תחת ידו חוות דעת מנומקת ומפורטת. "חוות דעתו נתונה לביקורת בג"ץ. אף על פי כן, בעניין זה קול העותרים נרם ושמא לא בכדי".

בהכרעת הדין המתפרסת על 77 עמודים, התייחסו השופטים גם לרמטכ"ל רב אלוף אהוד ברק ולהחלטתו כי האלוף עמירם לוין, על אף שלא היה מפקד היחידה, ירכז ויוביל את הפעילות הזאת. "ההחלטה יצרה מנגנון שליטה ותיאום שונה מהיררכיה פיקודית. אחד מחברי הרכב השופטים כתב בדעת מיעוט, כי ראוי היה שהרמטכ"ל יקבע הגדרה מחייבת פורמלית של שרשרת הפיקוד, אולם רוב השופטים לא מצאו כל פגם המצדיק הערה זו. גם השופט שהעיר הערה זו לא מצא כל קשר ישיר או עקיף בין יישום ההחלטה לתאונה.

באשר לשני הנאשמים, סרן א' ורס"ן ק', קבע בית הדין כי "בדרך למיצוי המטרה והדבקות בהשגת המטרה, עשו הקצינים שגיאות קריטיות. שלב התכנון לקה בחוסר מרכיבי בטיחות חיוניים פשוטים. אלה אבדו בסבך התכנון. אילו היה התכנון שלם באספקט הזה, לא היתה התאונה מתרחשת. נוספו לכך טעויות חמורות בביצוע. בדרך לא מובנת, אחד הנאשמים ידע כי הוא מנהל אימון בלי אש, בעוד השני סבר בטעות כי הוא משתתף באימון אש".

הורי החיילים ערן וכסלבאום ואלעד שילה, שנהרגו בתאונה המבצעית, נכחו בהכרעת הדין שהיתה פתוחה לקהל. אריה, אביו של אלעד שילה אמר: "אני חושב שהכרעת הדין במקומה. חבל שזה לקח כמעט שנתיים עד שהוטלה על מישהו האחריות לאסון הנורא הזה. חבל עוד יותר ששני הקצינים, האלה שהם ממיטב הקצונה של צה"ל, לא ידעו לקחת על עצמם את האחריות מיד לאחר שקרה האסון".

כפצע פתוח

המשך מעמוד ראשון

אהוד ברק, והאלופים עמירם לוין ואורי שגיא, שחרר אנחת רווחה בכמה לשכות אלופים במטה הכללי ובלשכת הרמטכ"ל. במשך השנתיים האחרונות היתה פרשת צאלים ב' כאבן על צווארם של שני האלופים וגרמה לאי נוחות רבה, גם בלשכת הרמטכ"ל.

בהכרעת השופטים שניתנה אתמול בבית הדין הצבאי של המטכ"ל הורשעו שני הנאשמים רס"ן ק' וסרן א' בגרימת מוות ברשלנות, שגרמה למותם של חמישה חיילי סיירת מטכ"ל ופציעתם של שישה אחרים במהלך תרגיל מבצעי.

הכרעת הדין מביאה את הפרשה הכואבת לסיומה. השלב הבא והאחרון יהיה בימים הקרובים, כאשר יתנו שלושת השופטים את גזר דינם של הקצינים. הכרעת הדין המנקה את האלופים שגיא ולוין מאפשרת ניהול חופשי של סבב המינויים הבא של אלופי המטכ"ל, בהם מתמודדים שני האלופים על תפקידי מפתח בצה"ל. האלוף לוין מועמד לתפקיד אלוף פיקוד הצפון, ואילו האלוף שגיא מתמודד על תפקיד סגן הרמטכ"ל.

פרשת צאלים ב' שהיתה פצע פתוח בלב המערכת הצה"לית תחל להגליד, אם לא יוגש בג"ץ התוקף את הכרעת הדין של השופטים. כרגע לא נראה שמי מהאנשים הקשורים בפרשה, ובכלל זה הורי חמשת החללים, ישתמש בזכותו לפנות לבג"ץ.

אין ספק שפרשת צאלים ב' הדועכת היא סימן דרך חשוב בתולדות צה"ל מבחינות רבות. אחת מהן ואולי הבולטת שבהן, היא שינוי ההתייחסות הצה"לית לנושא התאונות באימונים ותאונות בכלל.

מתה מפציעה כוכבה פאטל שנורתה על ידי בעלה השוטר

□ נחמן גלבוע

כוכבה פאטל בת 29, אשר נורתה ביום ראשון בערב על ידי בעלה השוטר, ישי, מתה אתמול מפצעיה בבית החולים הדסה עין כרם. ביום ראשון בערב, בעקבות חשדות שהעלה הבעל, לפיהם בוגדת בו אשתו, שלף השוטר את אקדחו, ירה בראשה ולאחר מכן התאבד.

ישי פאטל מת מפצעיו, ואילו אשתו כוכבה, הוחשה על ידי צוות של מד"א לבית החולים הדסה עין כרם במצב אנוש. אתמול בשעות הערב, נפטרה האשה מפצעיה. לבני הזוג, שהיו נשואים 9 שנים, נשארו 2 ילדים.

המשבר החמור ביותר

המשך מעמוד ראשון

וערפאת נמנע. כוחות הביטחון העבירו לאש"ף מסרים כי עליו לעמוד בהתחייבות למנוע טרור ולהפסיק את פעילות החמאס – אבל מתנה הפעילים של החמאס, הזרוע הלוחמת, המשיכה לפעול מתוך השטח שבשליטת אש"ף בלא שננקטו צעדים לבלימתם. רבין הבליג – עד אתמול, לאחר חטיפתו של נחשון וקסמן.

עכשיו החליט רבין על סגר. זהו שלב חדש במערכת היחסים מאז הסכם אוסלו. ערפאת יידרש לחסל כל פעילות של החמאס, ולא – לא רק הסכם ההעברה המוקדמת של הסמכויות עומד בסכנה, אלא גורל המינהל העצמי בכלל. וזו הבעיה המרכזית איתה יצטרך ערפאת להתמודד.

הודעות תכנון ובניה

עיריית קרית אתא
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
קרית אתא
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה, קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י א.א. חי בע"מ למתן הקלה בגוש 11049 חלקה 83 ברחוב מגרלה מוכר ספרים 4 קרית אתא.
תיק בנ' 2471
מהות ההקלה: בניה במרווח צדדי 3.60 מטר במקום 4.00 מטר.
אשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפיקוח על הבניה בימים שני ורביעי בשעה 16.00 עד 18.00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר ודואר רשום, תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.
דוד ראם, יו"ר הועדה המקומית

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
בקשה למתן הקלה
בהתאם לסעיפים 146־150 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה בבנין על חלקה 6 בגוש 3703 רח' פינס רחובות, כדלקמן:
א. הקלה לתוספת יח"ד – 109 – כך שיהיו 13 יח"ד במקום 12 יח"ד ומותרות בתנאי שהדירה הנוספת לא תהיה גדולה מ־75 מ"ר.
ב. תוספת קומה מפולשת עקב תנאים טופוגרפיים במגרש.
כל המעוניין יוכל לעיין בתוכנית הבניה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות פרט ליום שישי ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.
יעקב מגולד
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, רחובות

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן–1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי רמת גן
הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן–1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת "תכנית מספר רג/במ/3־1001־3",
המהווה שנוי לתכניות הבאות:
שינוי לתכנית מתאר רג/340/ג־1 על כל תיקוניה
ותא/C-D/50 על כל תיקוניה
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: רמת גן
גוש 6108 ח"ח 324, 327, 330,
גוש 6207 חלקות 235–240, 243–246, 395, 397, 398,
גוש 6207 חלקות 622, 623,
גוש 6207 ח"ח 388, 768, 771,
עיקרי הוראות התכנית:
תכנית זו באה לשנות תכנית המתאר המקומית רג/340/ג־1 ותא/C-D/50 על כל תיקוניה, כדלקמן: א. לאחד ולחלק חלוקה חדשה את הקרקע במסומן בתשריט, ללא הסכמת הבעלים. ב. לייעד שטח מגרשים 6 – 1 לתעשיות עתירות ידע. ג. קביעת אופן הבינוי, גובה הבניה וזכויות הבניה כדלקמן: במגרש מס' 1 שטח לתעשיות עתירות ידע בבניין בן 24 קומות מעל קומת אולמות תצוגה בגובה כפול (6.0 מ'), סה"כ שימושים עיקריים 18200 מ"ר.
חלקי שרות כוללים: כ־5700 מ"ר עבור מעליות, חדרי מדרגות ארובות וכיו"ב, כ־1000 מ"ר עבור ממ"קים, כ־1400 מ"ר עבור חדרי מכונות ומחסנים, כ־16,000 מ"ר עבור חניון. סה"כ שטחי שרות 24100 מ"ר. במגרשים מס' 2־6 – שטח לתעשיות עתירות ידע ב־5 בניינים בני 8 קומות מעל קומת אולמות תצוגה בגובה כפול (6 מ'), סה"כ שימושים עיקריים: 15,484 מ"ר.
חלקי שרות הכוללים: כ־8500 מ"ר עבור מעליות, חדרי מדרגות, מעברים וכיו"ב, כ־1000 מ"ר עבור ממ"קים, כ־3000 מ"ר עבור חדרי מכונות. סה"כ חלקי שרות 12,500 מ"ר. כ־15,000 מ"ר עבור חניונים. ד. התוויית המשך רח' יגאל אלון ודרך שרות. במפלס שמתחת לדרך מס' 1.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 7.5.93 ובילקוט הפרסומים מספר 4108 תשנ"ג עמוד 2510 בתאריך 13.5.93.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת גן וכל המעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שמואל לסקר, יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז תל־אביב

ארגון עובדי המים
אגודה חקלאית שיתופית בע"מ
הודעה לחברים בדבר כנוס אסיפה כללית שנתית
האסיפה תתקיים באולם הישיבות של תנועת המושבים (ליד משרדי הארגון), בשדרות שאול המלך 8, תל־אביב, ביום 24 באוקטובר בשעה 9.00
על סדר היום:
1) אישור מאזן 1993.
2) דו"ח ועדת ביקורת.
3) אישור שינויים בתקנון.
אם באסיפה לא יהיה נוכח מנין חוקי תדחה האסיפה בשעה אחת ותתקיים באותו מקום.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 11.10.94

♠	♥	♦	♣
Q	10	J	8

ראיון בונה תהיות

ראשוניותו של הראיון שהעניק שר החוץ הסורי לטלוויזיה הישראלית מקנה לו עניין מיוחד. אבל מדוע, בתנאים של "שלום שבדרך", הענקתו היתה חסד כל־כך גדול, לאחר לחצים כבדים וממושכים של מעצמה עולמית; מדוע אזרחי ישראל צריכים להתפעל ולהיות אסירי תודה? בסך־הכל ראיון של שר חוץ לעיתונאי □□□ א־שרע לא קרא מן הכתב דברים מוכנים מראש, אלא ענה ישירות לשאלות המראיין, אבל דיבורו היה שוטף ונתקבל הרושם כי שקל היטב כל מלה, והמתמיה עלה על המשכנע

אריה פלגי

הדבר הצורם ביותר בראיון שהעניק שר החוץ הסורי לטלוויזיה הישראלית היא העלאתו לדרגת אירוע נוטף היסטורי. בסך־הכל פוליטיקאי רואיין על־ידי עיתונאי, ביג דיל. אמנם שתי הדמויות, המרואיין והמראיין, שייכות לשתי מדינות שיש ביניהן יחסי איבה ממושכים, אבל שתיהן החליטו לעלות על הדרך המובילה להסכם שלום.

אני מבין שראשוניותו של הראיון מקנה לו עניין מיוחד, אבל מדוע, בתנאים של "שלום שבדרך", הענקת ראיון היא בבחינת חסד כל־כך גדול; מדוע ליותו נזקקה ללחצים כבדים וממושכים של מעצמה עולמית; מדוע הוא היה לטובה כפולה, גם לישראל וגם לארה"ב. מדוע אזרחי ישראל צריכים להתפעל ולהיות אסירי תודה? בסך־הכל ראיון של שר חוץ לעיתונאי. אבל זה היתרון שאפשר לסחוט מהיענות אחרי סירוב ממושך, ופארוק א־שרע סחט ממנה כל טיפה.

לראיון זה, שהומלץ להאזין ל"מוזיקה שלו", קדם פרלוד צורם מאד, ועצם הראיון, "שעיקרו הוא עצם קיומו", היה רצוף בצלילים לא ערבים לאוזן. והרבה ריטוננס, מעט הרמוניה:

משום־מה הוא הזכיר מנגינות סובייטיות. הרבה הכללות, הרבה חזרות על דגשים רצויים למרואיין (שיטת הסוגסיה), הרבה הסתמכות על דברי המנהיג הגדול, וגם – שקרים פה ושם, בהם אחד זועק לשמיים. ראיון בונה תהיות.

למען הסדר הטוב, להלן נסיון לעשות מאזן בין המרכיבים החיוביים והשליליים של דברי א־שרע, מבחינת המאזין הישראלי, הפתוח לדברי שכנוע:

המעודד:

● "אין כל ניגוד אינטרסים בין סוריה לבין ישראל בדברים הנחוצים לשלום. בנקודה זו יש קרקע משותפת".

● "האווירה כבר השתנתה".

● "הנשיא אסד אמר בז'נבה דברים משמעותיים וחשובים כאשר דיבר על שלום של אמיצים, על שלום למען קשרים נורמליים".

● "כן, הוא אמר שהשלום הוא ברירה אסטרטגית לסוריה".

● "אם יושג שלום ותתבצע נסיגה לגבול הבינלאומי המוכר בין ישראל ללבנון, אני סבור שתנועת ההתנגדות הלבנונית לא תוסיף, מתוך מבט הגיוני ומציאותי, לקיים כל פעולת התנגדות או אלימות".

● "אם יתפרסם השלום, האנשים בישראל יהיו לגמרי מרוצים".

המתמיה:

● "מה שנותר עתה הוא, לראות הסכם שלום שיכלול את כל הדברים הנחוצים ששתי המדינות היו חפצות לראות. ברגע שסוריה וישראל יגיעו להסכם, הדבר יעניק ערובה עמוקה לישראלים, לסורים ולכל עמי האיזור. זה הצעד הטוב והחשוב ביותר לקראת שכנוע אנשים שהשלום משתלם". (כללי ומשמתמע לפנים רבות).

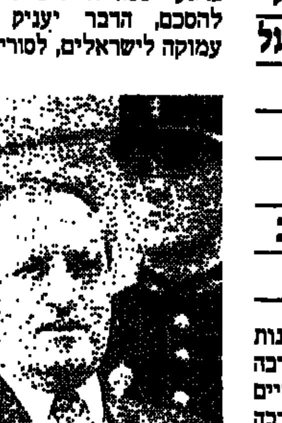

א־שרע. סחט כל טיפה
(צילום: אי.פי.)

● "אני סבור, שמבחינת השקפתה של סוריה עשינו את כל הדרוש. אם תבקשו עוד, יהיה זה כאילו אתם מעמיסים על השלום דברים שהוא לא יוכל לשאת... צעד שההנהגה הסורית תנקוט לקראת שלום עלול להיות גם דבר שלילי ובעל השפעה מנוגדת ברעת הקהל הסורית". (הערכה מפתיעה, בהתחשב בכללי הדמוקרטיה הסוריים).

● "לא (לפגישת אסד־רבין), כי הופעות דרמטיות ותיאטרליות כאלה לא בשלה להן השעה לפני שיושג הסכם שלום". (ומה עם דוגמת הפגישות של סדאת וחוסיין עם ראש ממשלת ישראל?)

● "אם יהיה שלום וחלק מן השטח הכבוש שלנו ישאר בשליטה ישראלית, מה תהיה תגובת העם הסורי?... הם לא יסכימו להידבר עם הישראלים בשום תנאי, אפילו אם הממשלה הסורית תכתיב להם הוראות". (שוב, מניפולציה של הדמוקרטיה הסורית).

● "אסור לשכוח מה קרה לערבים, למיליוני הפליטים שנעקרו ובמקומם התיישבו עולים חדשים". (איזכור נכון כשלעצמו, אבל חסר האיזון שהוא מבקש מאיתנו).

● "החזון שלנו לשלום באיזור הוא ברור מאוד, אבל אי־אפשר לדבר על תכניו מראש". (דעת הקהל הישראלית תשוכנע רק על־ידי פירוט התכנים).

● "אם כרגע איננו משתתפים בשיתוף הפעולה האיזורי, זה פשוט מפני שהדרך לשלום איננה פתוחה". (כל יתר המדינות משתתפות, כי הן מעריכות ששיתוף הפעולה האזורי יפתח דרכים לשלום).

● "אין זה נכון שהצד הערבי היה תמיד המדוכא. אולי נכון הדבר כאשר הוא מגיע לאמצעי התקשורת, משום שלישראלים היתה השפעה רבה בתקשורת העולמית, במיוחד בתקשורת המערבית והאמריקנית". (קלישאה אנטישמית נפוצה, משונה, כאשר היא עולה ב"ראיון פיוס").

● "הדבר (השפעתנו על התקשורת) הפך את העובדות על פיהן. עליך לזכור, שישראל כוננה מדינה משלה בפלסטין, והדבר בא על חשבונם של הערבים". (כזכור, על הקמת מדינת ישראל נתקבלה החלטה באו"ם).

● "במהלך חמש מלחמות – ואני מדבר עכשיו על סוריה – סוריה מעולם לא הפגיזה מטרה אזרחית בישראל". (שקר).

נכון, א־שרע לא קרא מן הכתב דברים מוכנים מראש, אלא ענה ישירות לשאלות המראיין, אבל דיבורו היה שוטף ונתקבל הרושם כי שקל היטב כל מלה. ומספר המלים המתמיהות בראיון הזה עלה על מספר המלים המשכנעות.

על המשמר

בהגדרות אין די

קיימת הסכמה בין ישראל לבין אש"ף של ערפאת, על הגדרת פעולת הטרור הרצחנית בירושלים כמעשה המנוגד לשלום ומסכן את השלום. אין ספק כי מתכנניו יזמו את הפעולה הזאת בעיתוי בואו של כריסטופר. אולם בהגדרות לא די, יש לעשות הכל למניעת פעולות מסוג זה.

אין גם ספק בכך, כי פעולות כוחות וקצת מזל שהרימונים לא התפוצצו, מנעו אסון כבד יותר, אך מבחינת יעדיהם הפוליטיים, המחבלים השיגו את מטרתם. הם הצליחו להגביר את אי האמון ביחס לתהליך השלום ולהכביד על המשכו.

גם תזוזת הכוחות של הצבא העירקי היא משום פעולת טרור נגד הסדר הבינלאומי, למרות ששליט עירק לא ביצע הפעם מתקפה צבאית על מדינה שכנה, אך הוא הפגין שבכוחו להפר את השלום, לטרטר את העולם, לגרום לגיוס צבאי ולכוננות. הוא יכול לחזור על מעשיו שוב ושוב, אם כי התגובה המהירה וההחלטית של קלינטון אולי תאלץ אותו למחשבה שניה, לפני ביצוע מעשים כגון אלה.

העולם עומד חסר אמצעים מול מעשי טרור מסוג זה, ורק שיתוף פעולה בינלאומי מסוגל לסגור את הפרצות ולהביא לעולם יציב. נוכח עובדה זאת, על הפלסטינים המצדדים בשלום לעשות הכל, על מנת להתגבר על הטרור אצלם. הטרור אמנם תובע קורבנות יקרים מצד הישראלים, אך הוא מכוון נגד היישות הפלסטינית ואפשרות הקמתה. לישראל אין ברירה אחרת, אלא להסתמך על הכוחות השפויים בקרב הפלסטינים במניעת הטרור. לישראל ולארה"ב אין ברירה אחרת, אלא לגבש גוש של מדינות, שיהוו מחסום בפני ההשתוללות של הטרור המיוצגת על ידי מדינות כמו עירק ואירן באזורנו.

מכאן החשיבות של הסדר השלום עם סוריה, שתרחיק אותה מגוש המדינות העומדות מעבר לקו. סוריה החליטה על מהלך אסטרטגי של השתלבות בעולם הנאור ויש לאפשר לה לעשות זאת, כי האלטרנטיבה גרועה. הצטרפות סוריה למעגל השלום תקטין גם את העורף של הטרור הפלסטיני, ותצמצם את מתנגדי התהליך.

צדק א־שרע, כי ללא סוריה, אי אפשר להשלים את התהליך. ישראל אינה מעוניינת לחזור לעזה ולשלוט בפלסטינים, היא לא מעוניינת לשלוט בדרום לבנון ועליה לשלם את המחיר בהחזרת שטח סורי, תוך דאגה מירבית לבטחונה. אין ברירה ולאף אחד מהצדדים אין מה להרוויח מדחיית ההכרעה ההיסטורית.

העלייה היא ברכה

בהודעת הממשלה מיום א', לפיה הממשלה דוחה בתוקף כל הגבלה על העלייה, לא צויין שהממשלה רואה בעלייה מחבר העמים את הנכס החשוב ביותר שקיבלה המדינה ב־30 השנים האחרונות. היא לא אומרת לעולים כי למרות הקשיים, הם בעינינו תמציתו של החלום הציוני □□□ על הממשלה להבין, שכדי לתקן את הנזק שגרמו דברי השרה נמיר עליה לשנות כמה וכמה נורמות, כלכליות, תקציביות, חברתיות, ביחסה לעלייה ולעולים

צבי כסה

אורה נמיר הנחיתה עלינו מהלומה. לא הייתי טורח להידרש לנושא, אילמלא מאמרו של צבי בן־שלום בעניין זה (על המשמר, 7.10.94), שמקריאתו ניתן להתרשם כי בתיחכום מסוים הוא בא לתמוך בעמדתה של השרה נמיר.

על הנושא החשוב של העלייה ניתן להשקיף ממספר זוויות: מהזווית הסטטיסטית, הציונית, הכלכלית, החברתית, התרבותית, המדעית וכו'. מכל הזוויות האלה עולה, כי העמדה שביטאה השרה פסולה מעיקרה. אין פירוש הדבר שאין בעיות – מאז ומתמיד היו בעיות קליטה. תמיד היו אנשים, ואפילו ברמת הנהגה, שבחדרי־חדרים חששו מהעומס שישראל נוטלת על עצמה בקליטת העלייה הגדולה. אבל זו הפעם הראשונה שעמדה כזאת הועלתה ע"י שרה בממשלה, וכל התחכמות של עיתונאית אינה יכולה שלא להזמין ביקורת קשה.

מהזווית הסטטיסטית, יודעי דבר כבר העמידו את השרה בפני העובדה כי מה שציינה לגבי שיעור הזקנים, הנכים ומשפחות חד־הוריות אין להם ולא כלום עם המציאות, ולמותר להכביר מלים. לא כל שר או עיתונאית יש להם עין לסטטיסטיקה. התיקון הזה לא סותר את העובדה שיש בקרב עולי חבר העמים זקנים וחולים. אז מה, וכי אנחנו הנושאים היחידים בנטל הזה? הרי כבר קיבלנו עשרות ומאות מיליונים מיהדות ארה"ב לצורך מימון קליטתם, נוסף על הערבויות מממשלת ארה"ב.

זאת ועוד. חלק גדול מהעולים הזקנים הם ניצולי השואה. כמה כסף קיבלה ישראל בגין ניצולי השואה בשם העם היהודי? ומעבר לחשבון הזה, בחשבון רחב יותר, בין שתי הקהילות – קהילת ישראל וקהילת יהדות חבר העמים – יתרת הזכות שלהם עולה בהרבה.

העלייה הזאת היא מתנה של מילארדים שקיבלנו מיהודי חבר העמים. כמה שווים 50,000 מהנדסים? כמה שווים 10,000 רופאים? כמה שווים אלפי טכנאים ואלקטרונאים? כמה שווים המוסיקאים, האמנים, השחקנים? כמה שווים לנו מאות המרענים?

אבות אבותיהם של העולים האלה היגרו לארה"ב לפני 100 שנה, וצאצאיהם זוכים שם, זה 25 שנה בכ־20% מפרסי נובל. מול העושר האדיר הזה, בחשבון כולל, לא כדאי לקלוט את הזקנים?

ולעושר הזה יש קבלות. המדינה המערבית היחידה שכלכלתה צמחה בחמש השנים האחרונות היא ישראל – זה מהעניינים היפות שלנו, מגאונותנו הרבה? הצמיחה באה לנו מהעלייה, מהמיומנויות ומהפרודוקטיביות שלה. ומי נהנה מהצמיחה הזאת אם לא תושבי ישראל הוותיקים יותר. לדעתי, על משרד הקליטה לבקש ממומחי כלכלה להציג לציבור הישראלי איך וכמה נהנים הוותיקים מהעלייה. איך, בגלל העלייה, כולנו מעלים את רמת החיים שלנו, וזאת למרות שעלינו לממן את תקציבי המחיה של שיעור מסוים של זקנים ונכים.

בחישוב כלכלי, אפשר להראות לציבור הנהנתנים הישראלי, החושש שהעולים גוזלים את רווחתו, כמה כדאי למדינה לשלם בגין כל עולה ועולה.

ברור, כי בתוך התהליך ההיסטורי האדיר הזה יש ישראלים שנפגעים. העולים מתחרים בוותיקים במספר תחומים. אולם ממבט מיניסטריאלי כולל, יש בכך יתרון גדול. בסופו של דבר, כל תחרות מדרבנת למאמץ ולשינוי יכולת, ואין רע בכך שקיימת תחרות. זה נכון ברמה הכלכלית, ולא פחות מכך ברמה האישית. יש עניים שאינם זוכים לדי סיוע, ואז כאילו העולים הזקנים והנכים נוטלים את חלקם. מדוע דווקא הם – מדוע לא מגורים אחרים הם שמקפחים את רווחת העניים. כמו, למשל, תלמידי הישיבות, המפלגות, או חלק מעובדי השירותים הציבוריים המיותרים. מדוע לא מערכות כושלות אחרות שמנתבים אליהן מיליארדים.

כשם שאסור לבוא בטענות לעולים אקדמאים – מה שעשתה נמיר – ולכעוס עליהם על שאינם רוצים לעבוד בקטיף תפוזים או ביערות הקק"ל, כן אסור להתענות לאחוז מסוים פרובלמטי. ודאי לא ברמה הממשלתית. הרי מה שבולט כאן מיד היא ההכללה שהעלייה ממדינות חבר העמים ומרוסיה היא עלייה שלילית. ודאי שלא לזה התכוונה השרה, אבל יש מספיק אנטנות קולטות בציבור שיתרגמו כך את דבריה.

וכאן אני מגיע לעיקר, שממנו צב"ש התעלמה לגמרי. הסערה סביב דברי אורה נמיר עלולה לנפילת ממשלת השלום של העבודה־מרצ. ממילא העולים מאוכזבים ונוטים להצבעת מחאה נגד הממסד. יש לזכור, שהעולים האלה העלו את הממשלה הזאת. אורה נמיר שרה בזכותם. והם יכולים להחזיר את כולנו לאופוזיציה.

איך מתקנים את הנזק הזה? הודעת הממשלה מיום א' החטיאה את העיקר. ההודעה אומרת שהממשלה דוחה בתוקף כל הגבלה על העלייה, וזה חשוב. אבל היא לא אומרת שהממשלה רואה בעלייה הזאת את הנכס החשוב ביותר שקיבלנו ב־30 השנים האחרונות. היא לא אומרת לעולים שלמרות הקשיים, הם בעינינו תמציתו של החלום הציוני.

הממשלה חייבת להבין, שכדי לרפא את הנגע הזה עליה לשנות כמה וכמה נורמות – כלכליות, תקציביות, חברתיות – ביחסה לעלייה ולעולים. בחירות 96 יהיו הבחירות ההיסטוריות החשובות ביותר מאז ההכרזה על עצמאות ישראל. יהיו אלה הבחירות שאחריהן, אם נצליח, נשלים את תהליך השלום. חבל שצב"ש החמיצה את הדברים האלה במאמרה המתוחכם, ומצער כמובן שאורה נמיר הלמה בנו מהלומה כזאת.

מול משרד החינוך בירושלים יושבים שלושה הורים עם 9 ילדים מהישוב נטף. הם פתחו שם "כיתה" מאולתרת, במחאה על רישומם של הילדים לבתי ספר רחוקים ממקום מגוריהם. האב רענן בורל שוטח את טענותיהם, הילד יונתן מקריא את מכתבו לשר החינוך וראש המועצה האזורית מטה יהודה, מאיר ויזל, משיב

רפי רוזנפלד: מה מלמדים בכיתה שפתחתם מול משרד החינוך?

רענן בורל: התחלנו לדבר על אירוע החבלה שאירע שלשום בירושלים, ועברנו עם האטלס, כדי לראות מה היה לפני 50 שנה לעומת מה שמתרחש היום.

אתם מלמדים פוליטיקה?

גיאו־פוליטיקה.

למה אתם שם?

משום שלא כל כך שמים לב אלינו, ואנחנו מנסים להשיג קצת תשומת לב. הבעיה שלנו היא מאוד קטנה ולא קשה לפתרון. אבל עד היום גם המועצה שלנו, המועצה האזורית מטה־יהודה, וגם אנשי משרד החינוך ובראשם השר, החליטו לא להתערב בעניין. מאידך, הם גם לא נוקטים נגדנו באמצעים, אלא מחכים שנתיש את עצמנו, וכמו במקרים רבים אחרים – נחזור, בסופו של דבר, לאן שהם רוצים שנחזור.

נתחיל את הסיפור מההתחלה. 9 ילדים מהישוב שלכם אינם לומדים, מתחילת שנת הלימודים. מדוע?

משום שבמהלך החופש הגדול החליטה המועצה האזורית לשנות את איזור הרישום של חלק מילדי הישוב. מדובר ב־40־35 ילדים, שהועברו מבית הספר האזורי (שהוא מרוחק, יחסית, מהישוב) לבית ספר קרוב יותר. ואת 9 הילדים האלה הוחלט, משום מה, להשאיר בבית הספר האזורי. הם ייאלצו לנסוע יום יום 40 דקות לאותו בית ספר, בלי אחיהם ובלי חבריהם. אנחנו לא בטוחים שהדבר הזה הוא מחויב המציאות, ומבקשים לצרף אותם לשאר ילדי הישוב שלומדים בבית הספר הקרוב.

אני מבין שאחד מילדיך לומד בבית הספר הקרוב, ואחר ברחוק.

נכון, וכך גם אצל הורים אחרים.

מה משמעותו של הריחוק, אתה צריך להסיע את הילדים לבית הספר הרחוק, או שיש הסעה?

יש הסעות. ההסעה הארוכה אינה תורמת לילדים, שבדרך מסתכסכים ביניהם ומשתוללים, אבל קיבלנו את זה שכל ילדי הישוב חייבים ללכת לבית ספר אחר.

בכמה זמן נסיעה מדובר?

לבית הספר הרחוק כ־40 דקות, לקרוב 7 דקות.

פניתם לרשויות המוסמכות וגם למשרד החינוך. מה נאמר לכם שם?

מנהל המחוז אמר שזה המצב. הילדים פנו לשר בכתב, והוא השיב לנו שבגלל נוהלי העבודה של משרדו, הוא אינו מתערב בענייננו. וזה מה שהביא אותנו לכאן. הבעיה קטנה אינה בלתי ניתנת לפתרון.

יונתן, אתה בעצמך כתבת מכתב לשר החינוך. תוכל להקריאו?

יונתן: "ביום חמישי הופעת בתוכנית החדשות 'מבט', ובה אמרת שכל ילד שירצה ללמוד בבית ספר כלשהו, יוכל לעשות זאת. בעייתי היא כזאת: אנחנו 9 ילדים, 4 מכיתה ה', ביניהם אני, ו־5 ילדים מכיתה ד', ובתחילת השנה התחלנו ללמוד בבית. הסיבה לכך היא, שמנהל בית ספרנו, בית הספר היסודי 'עין־הרים', מר עזרא מקל, מסרב לתת לנו לעבור לבית הספר היסודי 'אלון' במעלה־החמישה.

"אני מבקש שתצלצל אליו או תשלח לו מכתב, ותנסה לשכנע אותו לתת לנו לעבור לבית הספר 'אלון'. אם תעשה זאת, אני מבטיח לך ציונים טובים בתעודה. אנא ממך, השר אמנון רובינשטיין, נסה לעזור לנו".

קיבלת תשובה?

כן, אבל תשובה שלילית. הוא אמר שהמועצה התחילה בעניין וגם תסיים בו.

איך הלימודים בבית?

לפעמים זה קל ולפעמים קשה. יש די הרבה מריבות, כי מאוד צפוף, ורוצים כבר לעבור לכיתה מסודרת. אבל מסתדרים.

יש לכם גם מבחנים?

עוד לא, אבל יהיו בסוף השליש, אם לא נחזור עד אז לבית הספר.

מאיר ויזל, הבעיה נשמעת מאוד תמימה ופתרונה נראה פשוט. מדוע עדיין אין לה פתרון?

מאיר ויזל: יש מיפוי, ולפיו נטף שייך ל"עין־הרים", שהוא בית הספר הרחוק. אגב, יש ישובים נוספים, רחוקים כמו נטף, שילדיהם נוסעים גם הם 40 דקות. אנשי נטף פנו וביקשו לעבור לבית הספר "אלון". אנחנו הסכמנו עקרונית, והודענו – בתיאום עם שני בתי הספר – שכיתות א'־ב' ילמדו בבית הספר "אלון" החל משנת הלימודים הנוכחית, תשנ"ה.

ההורים בנטף פנו וביקשו להעביר לשם גם את שאר הילדים, ואני אמרתי להם, שהשאלה היא אם זה מפרק מסגרות ב"עין־הרים". "עין־הרים" הוא, כידוע, בית ספר אינטגרטיבי מבחינת סוגי האוכלוסיה. ייצבנו בו את המצב, לעומת מה שהיה לפני 6־5 שנים, והתוצאות בו טובות מאוד. יש לנו בעיות תשתית, אבל זה לא שייך לעניין.

מנהל "עין־הרים" בדק את העניין אחד לאחד, ואמר שהוא מוכן לאפשר גם לכיתה ג', אבל לא הסכים בשום אופן לתת לילדי הכיתות ד' וה'.

אני כבר לא מתייחס למספר הילדים הנמוך בכיתות ולהרכב, שהוא מאוד עדיין בבית הספר הזה. ילדי נטף הם ברמה מסוימת, וכנראה היו למנהל שיקולים משלו איך לפזר אותם בכיתות המקבילות. אבל נניח שמשרד החינוך קבע תקן, ש־40 ילדים זו כיתה. 41 או 42 ילדים, זה כבר מפצל את הכיתה. אם יוציאו את ילדי נטף, זה יפוצץ למנהל את המערכת. אז אמרתי להורים בנטף מפורשות, שאם הם לא מסתדרים עם המנהל ב"עין־הרים", הילדים שלהם חייבים להמשיך ללמוד שם. אז יסעו 40 דקות, ככה זה במועצות אזוריות.

שתי ידיים על ההגה

כמה חבל, יותר לא נוכל לאחוז בנונשלנטיות בהגה ביד אחת, ובשנייה להחזיק לעיני כל המקנאים בפלאפון. מעכשיו, מי שרוצה לחייג או לענות כשהוא על הכביש – שיעצור בצד, במחילה מכבודו. עם נצ"מ דני לירון, ראש אגף התנועה במטה הארצי של המשטרה, על האיסור החדש, שפירושו יותר בטיחות בנהיגה

רפי רוזנפלד: לך יש פלאפון במכונית?

דני לירון: לי אין בעיה כזאת.

קראנו שאתם מתחילים לאכוף את התקנה האוסרת להחזיק פלאפון ולהשתמש בו בזמן הנהיגה.

התחלנו לאכוף את התקנה כבר מזמן, אבל מעכשיו – לאחר שביקשנו תיקון שיאפשר לנו פעילות יעילה יותר – אכן נעשה זאת ביתר קפדנות. ההוראה נקבעה, משום שהיו יותר מדי תאונות שהיו מעורבים בהן

נהגים שהחזיקו בידם פלאפון?

כן. אנחנו יודעים על מספר לא מבוטל של תאונות שנגרמו בגלל העובדה שנהג אחז בידו פלאפון ותשומת ליבו הוסחה מהכביש. אני מניח שקרו עוד תאונות רבות מסיבה זו, שלא הגיעו לידיעתנו.

יש היום המוני טלפונים סלולריים במכוניות, ואני מניח שהבעיה רק תגבר בתחילת השנה הבאה, כשתיכנס לשוק החברה האחרת שמספקת מכשירים כאלה. איך אפשר להתמודד עם הבעיה?

אנחנו יודעים שהשימוש בפלאפון מנתק את הנהג מהסובב אותו, מפריע לו לשלוט ברכב ומגדיל את הסיכון לתאונה. התקנה שהוצאה מחייבת שימוש כפומית דיבור (דיבורית) בכל מכונית שהותקן בה פלאפון. כלומר, שלנהג לא תהיה אפשרות – וגם לא צורך – להחזיק את השפופרת בידו. ונהג שיעבור על ההוראה, יקבל דו"ח.

ואם הנהג יחזיק את השפופרת על כתפו?

אסור לו לנתק את ידיו מההגה, אבל מעבר לכך, לפעמים לא רק החזקת השפופרת מנתקת את הנהג מהנעשה בכביש, אלא גם השיחה עצמה, הגורמת לחוסר ריכוז. הורינו לשוטרים, שכאשר יבחינו בנהג הנראה מנותק מהקורה בדרך, שאינו נענה לאיתותים או צפירות – שירשמו לו לא את הדו"ח הרגיל, אלא דו"ח חמור יותר, הכרוך בהזמנה לבית המשפט.

מה גובה הקנס היום?

כרגע הוא עומד על כמה עשרות שקלים, אבל כבר ביקשנו להעלותו לשיעור הרבה יותר גבוה, ואני מקווה שזה ייעשה בקרוב.

התקנה הזאת תהיה תקפה גם לגבי שימוש במכשיר קשר?

במכשיר קשר לא מדברים, בדרך כלל, לאורך זמן וברצף. אבל התקנה גורפת, משום שאתה יכול גם לשאול בהמשך, מה לעשות עם נהג שמעשן סיגריה, או מעביר תחנות ברדיו...

איך תתבצע האכיפה? שוטר שיבחין בנהג המחזיק בידו פלאפון, יעצור אותו וירשום לו דו"ח?

בדיוק. אני רוצה להעיר בהזדמנות זו לנהגים שיש להם כבר דיבורית, ועדיין משתמשים בשפופרת, שיפסיקו לעשות זאת. הנימוק שהם רוצים ש"השיחה תהיה פרטית" ושהנוסעים במכונית לא ישמעו, אינו מקובל עלינו. הייתי ממליץ לאותם נהגים, שיעצרו בצד הדרך וידברו. אם יעצור לידם שוטר, שיסבירו לו שחנו לצורך שיחה, ולא יקבלו דו"ח.

הלו, אדוני, רוצה דו"ח? משה קצב, ידו האחת על ההגה והשנייה אוחזת בשפופרת (צילום: ישראל סאן)

ארץ יפה

צביה בן־שלום

מחוקק, מחנך, רב בישראל

הידיעה לא הובלטה במיוחד, ואולי טוב שכך. אם האיש קיווה שקריאתו תתפרסם לרוחב העמוד הראשון – הוא התאכזב. התקשורת לא התרשמה. קרו גם באותו יום דברים חשובים יותר.

זה היה לפני שבוע, ביום רביעי. ח"כ בא גד (מולדת) ערך מסיבת עיתונאים בכנסת, כדי לקרוא לעם ישראל להתנגד פסיבית לפינוי הישובים ולמאסרים פוליטיים. להתנגד פסיבית פירושו לשכב על הכביש. בהמונים. להיכבל בשרשראות, לשכב תחת גלגלי משאיות של צה"ל, שיבואו לפנות אורחים חפים, או לעשות מעצרים בחברון... לשבת בידיים כבולות ובתוך שקים... (ציטוט מילולי מידיעה של נבי ברון, "ידיעות אחרונות", יום חמישי עמ' 9). ונבי ברון לא ייחשד בשמאלנות.

זכותו של בא גד לקרוא להתנגדות פסיבית, וזכותו להציע דרכי פעולה, ובעצם גם זכותו להביא דוגמאות להמחשה. גם כאלה שבגללן תזכה הידיעה לכותרת של 3 טור ו־2 שורות, מבלי שייזכר בה רעיון השכיבה על הכביש. "ח"כ בא גד נכשל בלשונו (כך הכותרת) ופגע בזכר קורבנות השואה".

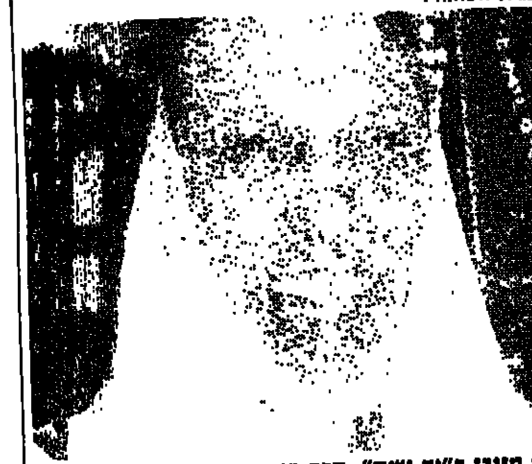

קודש מזורז ב"יד ושם". הרב בא־גד

הסבר בפתיח של הידיעה: קשה לצחוק כאשר ח"כ יוסף בא גד (מולדת) אומר, שאילו שישה מיליון יהודים היו נשכבים בתחנות הרכבת ובכיכרות, "היו מקריבים אולי 100 אלף – אבל 6 מיליון היו ניצלים".

קשה לצחוק? כא לצרוח: ולא מפני שבא־גד פגע בזכר קורבנות השואה. הוא לא פגע. בוודאי שלא יותר ממי שהמציא את הביטוי "ללכת כצאן לטבח". אבל הוא הוכיח בורות כל כך תהומית בכל הקשור לשואה, שלא מתקבל על הדעת כי הדברים יצאו מפי מחוקק, רב ומי שהיה מחנך, ואף מנהל מדרשה. ריבון העולמים: האמנם האיש לא קרא שום דבר על הפרק הטראומטי ביותר בתולדות העם היהודי? זאת לא היסטוריה עתיקה, שיש לה פירושים לכאן ולכאן: אלה דברים שקרו לפני 50 שנה, יש עדויות, יש אלפי ספרים, יש תוכנית לימודים מפורטת, יש סרטים, בשביל אנאלפאביתים יש מוזיאונים, ובהם מסלולים אור־קוליים, המלווים את השואה צעד אחר צעד אחר צעד...

והנה בא איש, מחוקק, רב, מחנך – ומסתבר שכל מה שהוא יודע על השואה זה המספר. 6 מיליון. אילו נשכבו כל 6 מיליון היהודים על פסי הרכבות ובכיכרות – רק חלק קטן מהם היה משלם בחייו. כאילו שיום אחד הכריזו הגרמנים בכל רחבי אירופה הכבושה, שמחר, בשעה שש, ייצאו המשלוחים לתאי הגזים! אין בכוונתי לספר כאן איך בוצע הפתרון הסופי, על ההפתעה, והמירמה, והתקווה שטופחה עד הרגע האחרון. הדברים ידועים לכל ילד בבית ספר יסודי, פרט לח"כ בא־גד, מחוקק, רב ומורה בישראל. כל האחרים יודעים, שהרעיון "לשכב בכיכרות" ניתן לביצוע בדיוק כמו "להתחיל ללכת דרומה, עד שמגיעים לארץ ישראל".

אילו קרא ח"כ בא־גד משהו, רק משהו, על מלחמת העולם השנייה, היה מן הסתם לומד איך התנהג בה הצבא הגרמני. סיפורים על הטנקים שנכנסו לערים הכבושות, כשהם מוקפים בבני ערובה מקומיים (ולאו דווקא יהודים); על אזרחים שנקשרו לקטרי רכבות, המובילות חיילים ותחמושת לחזית, סגולה כנגד התקפות של הפרטיזנים; על מקומיים (לאו דווקא יהודים) שנאסרו ברחוב, באקראי, והוצאו להורג, כתגובת תגמול על פעולות המחתרת. אלה אינם סיפורי תעמולה של בנות הברית, יש עדויות. אילו היו עובדות אלו ידועות לח"כ בא־גד, היה מבין ואולי, שלצבא כזה לא היתה שום בעיה לקצור בצרורות מיקלע את השוכבים על הארץ, בתחנות הרכבת או בכיכרות, לשרוף אותם חיים בלהביורים, לדרוס בשרשראות הטנקים, או בגלגלי משאיות. אם מישהו היה ניצל – היו אלה עשרות אחדות של "זונדרקומנדו", שהושארו כדי לקבור את הגופות.

ולמצב זה, הצפוי במקרה של "התנגדות פסיבית" מצד יהודי אירופה, משווה ח"כ בא־גד את מה שעלול להתרחש ביום הפינוי. "אני יודע שהצבא והמשטרה יתנהגו באלימות נגד השוכבים..." – הוא מודה (לפי הידיעה), ובמקביל מדבר על התנהגות 6 מיליון שיכלו להשתרע על הארץ בכיכרות... איזו השוואה!

לא בקורבנות השואה פגע האיש, אפילו לא בצה"ל ובמשטרה. למרות שאילו היה ערבי, או כל גוי אחר, עורך השוואה דומה, היו הכל נזעקים ומזדעזעים, במידה רבה של צדק. אבל לבא־גד, ליצן החצר, מוחלים. טוב, אז היתה לו פליטת פה, נכשל בלשונו, בסך הכל היו לו כוונות טובות להמחשת הרעיון. יהודים, געוואלד! הרי האיש הוא רב בישראל, מחוקק, מורה ומחנך! – הייתכן שיפגין בורות כזאת?

לא מצאתי תגובות בתקשורת, אולי בצדק. אולי התגובה ההולמת ל"פליטות הפה" של בא־גד, היא להתעלם מהן. אבל האיש הוא בכל זאת מחוקק, מורה, מחנך, ונושא בתואר רב בישראל. בורות אינה פשע, אבל זה לא כבוד כל כך גדול. אולי, למען כבוד הכנסת, שהאיש נמנה עם חבריה, יקחו אותו יושבי הראש (בעבר ובהווה) שבח וייס ורב שילנסקי לסיור מודרך ב"יד ושם"?

במחשבה שנייה, לאיש מהם לא מגיע עונש כזה. סליחה שנסחפתי.

השוללים אומרים, שהכרעות רוב באמצעות משאל־עם, במקום פוליטיקה של פשרה, יוליכו בהכרח להקטנת הלכידות החברתיות בישראל. משאל־עם עשוי לאותת, שהמיעוט וזכויותיו לא מוגנים □□□ המחייבים אומרים, כי משאל־עם משקף הכרעה חד־משמעית יותר מתוצאות של בחירות כלליות □□□ ישראל, אחת משש הדמוקרטיות שטרם ערכו משאל־עם, עומדת לחצות בקרוב את הקווים

□ בצלאל עמיקם

כשהחל יצחק רבין במעשה המרכבה של ממשלתו, מייד לאחר הבחירות בקיץ 1992, התייצבה ש"ס בראש התור. ישיבתה ליד צינור היניקה הממשלתי היה מהלך טבעי ומובן. ראשיה הסבירו לרבין, כי כדי לרצות את המחנה הימני הקיצוני שלהם, מחובתם להכניס להסכם הקואליציוני סעיף שמחייב עריכת משאל־עם, במקרה שהממשלה תיאלץ לוותר ויתורים טריטוריאליים מפליגים, דוגמת פינוי הגולן.

יצחק רבין נענה בחפץ לב. הוא לא שיער לעצמו, כי עוד בקדנציה הזאת יהיה עליו לממש את סעיף משאל־העם. הבטחות, כידוע, צריך לקיים, ובעיקר כשהן ניתנות לש"ס. כך החל להתגלגל רעיון עריכת משאל־עם באשר לעתיד רמת הגולן, רעיון שעומד להפוך לממשות. ראש הממשלה מבקש לדחות את משאל־העם, עד שיוכל להציג מסמך כתוב וחתום עם סוריה. אז, הוא מקווה, לא יהיה לו קשה לגרוף תמיכה מסיבית מכל רבדי העם.

המתנגדים הראשיים, אנשי רמת הגולן, אומרים כי אם נגזר להעמיד את הגולן להכרעת משאל־עם – יש לעשות זאת עתה, בעוד הברזל לוהט על האש. הממשלה הולכת בתחום זה עם רבין בראש אחד. עמדתה חד־משמעית: משאל־עם חייב להתייחס להסכם מגובש ומוגמר שקיבל את אישור הממשלה, והוא יובא לפסיקת העם. את המדיניות קובעת הממשלה, ומשאל־העם יכול לאשר לה לבצע את החלטתה או למנוע זאת, אך לא להכתיב את מהלכיה.

דנה אריאלי־הורביץ, שחקרה את משאלי־העם וגלגוליהם (משאלי־עם בישראל, הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה והקיבוץ המאוחד, 1994), מונה סוגים מגוונים של משאלי־עם, הנהוגים במקומות שונים. תוקפם אינו נקבע כחוק כמו רגיל, אלא ישנם חוקים שמעצבים את אופיים והם אינם נתונים לשרירות ליבו של השלטון.

נקודת המפתח היא אופן הצגת השאלה במשאל־עם, שכן זו עשויה להשפיע על תוצאותיו. איך מנסחים את השאלה? לדעת דנה אריאלי, צריך להפקיע את הניסוח מהשלטון ולהעבירו לידי גוף נייטרלי יותר, כגון הכנסת. הסכנה של תעמולה ממשלתית סמויה למען אישור פעולה או שלילה במשאל־עם, יכולה להיות הרבה יותר בעייתית מאשר אופן ניסוח השאלה.

מה משפיע על המשתתף במשאל?

במקרים רבים, הנאמנות המפלגתית חשובה מן הנושא עצמו. חלק מן המצביעים יכריע על בסיס גיוס מפלגתי. במקרים אחרים, המשאל מובנה על ידי של קבוצות אינטרס. התמיכה בקבוצות אלה חוצה את הקווים המפלגתיים. ישנם משאלי־עם, שההכרעה לגביהם אינה קשורה לעמדת המפלגה בה תומך האזרח, ולא קיימת התארגנות של קבוצות לחץ. משאלים כאלה, המשקפים את עמדות האזרחים בנושא עצמו, נדירים יותר.

מראשית המאה ועד לשנות ה־90, נערכו ברחבי תבל כ־650 משאלי־עם.

בשווייץ מנגנון דמוקרטי זה חביב ביותר, ולמעלה ממחצית המשאלים התקיימו בארץ זו. המקום השני שייך לאוסטרליה (44), אחריה צרפת (20) ואיטליה (20), ואחריהן מצרים (16). מובן שיש להבחין בין משאל שנערך במשטר דמוקרטי לבין משאל במשטר טוטליטרי, שם התוצאות הן בדרך כלל הסכמה של 95%.

דנה אריאלי מציינת, כי במשטרים דמוקרטיים אין התלהבות ממשאלי־העם ככלי לקבלת החלטות פוליטיות. בדרך כלל עוסקים המשאלים בשינויים תחוקתיים, שינוי השיטה הפרלמנטרית ונושאי פנים.

הכנסת מחליטה, העם קובע. הגולן (צילום: מולה־הרמתי)

היתרונות לעומת החסרונות

עקרון יסוד במשטר דמוקרטי הוא קיום בחירות. משאל־עם איננו נכלל במסגרת קונסנזוס זה. הניסיון ההיסטורי של משטרים טוטליטריים מחזק את הדימוי השלילי. גם במשטרים דמוקרטיים נתפס משאל־העם כמניפולציה וביטוי לפופוליזם, העשוי לפורר את השכבות המתווכות בין האזרח לשלטון.

תומכי המשאלים מנפנפים בדוגמאות של שווייץ ואוסטרליה, העושות שימוש תכוף בכלי זה.

אגב, עצם התביעה לעריכת משאל־עם מבטאת סלידה מהדמוקרטיה הנציגותית (כנסת). זו קריאת תיגר של הציבור, הטוען כי הוא יכול להכריע במקום הנבחרים.

המגבלה של משאל־עם מתגלמת בהיותו כלי של הכרעה, ולא כלי של הסכמה לאומית.

דנה אריאלי־הורוביץ מזכירה, כי בארץ צפה ועלתה יוזמה למשאלי־עם פעמים אחדות, אלא שזו מיהרה לשקוע. בסוף 1958 הציעו מפא"י והציונים הכלליים, כל אחת בנפרד, משאל־עם בנושא שינוי שיטת הבחירות. עם המתנגדים הנחרצים למשאל נמנתה מפ"ם. מפלגה זו חששה, כי משאל־עם יהפוך מכשיר בידי הדמגוגים ויפגום בריבונות הכנסת.

באביב 1990, ימי המשבר הקואליציוני ו"התרגיל המסריח", תבעו קבוצות המחאה החוץ־פרלמנטריות להביא הצעות לרפורמה חוקתית למשאל־עם. באשר לוויתורים טריטוריאליים, הופרחה הצעה זאת לאחר מלחמת יום כיפור, כשהשאלה היתה האם ויתורים טריטוריאליים יביאו לשלום.

מהן מגבלות משאל־העם בישראל?

משאל־העם אינו מקובל בתרבות הפוליטית הישראלית. החשש המרכזי מפניו הוא, פן יוביל לעריצות הרוב. המודל הדמוקרטי הישראלי מדגיש את הקונסנזוס והפשרה המקדמת, דרך שער כה שימשה בלם נגד התפוררות. הכרעות רוב באמצעות משאל־עם, במקום פוליטיקה של פשרה, יוליכו בהכרח להקטנת הלכידות החברתיות בישראל. משאל־עם עשוי לאותת, שהמיעוט וזכויותיו לא מוגנים, ובהיעדר חוקה עלולות ההשלכות להיות חריפות. יכולתם של הפוליטיקאים לעקוף את הפרלמנט ולפנות ישירות לאזרחים, תאפשר למנהיג כריזמטי להציג את עצמו כמי שמוציא לפועל את רצון העם, בניגוד לפוליטיקאים נבחרים. משאל־עם עלול להחליש מוסדות פרלמנטריים ולהוליך לפרסונליזציה של השלטון.

חשש אחר הוא, שאיכותו ורמתו של הדיון הציבורי עלולות להפוך לקורבן של ההזדהות המפלגתית. לאחרונה נשמעו נימות לאומניות, הקוראות להפקיע את ההשתתפות במשאל מהציבור הערבי. העברת ההכרעה למשאל־עם תחדד את היחסים עם האוכלוסיה הערבית ותחזק את הדרישה להוציא מידיה את ההכרעה, בכל הנוגע לפתרון הסכסוך ישראלי־ערבי. תביעה זו תהפוך את משאל־העם לכלי המפורר את הריקמה החברתית.

מהם השיקולים בעד משאל־העם?

הרקע לדיון על משאל־העם בישראל הוא השאלה, האם ניתן להגיע להכרעה על עתיד השטחים בעזרת המנגנון הדמוקרטי הקיים. תומכי משאל־העם סבורים, כי חשיבות הנושא היא שמחייבת את הפנייה הישירה אל העם. משאל־עם משקף הכרעה חד־משמעית ברורה יותר מתוצאות בחירות כלליות. דווקא בחירות דמוקרטיות עלולות להוליד אי־בהירות, ולא הכרעה חדה לכאן או לכאן. לסיכום – משאל־העם אינו מהווה סיכון לשיטת המימשל הדמוקרטי, אם לא משתמשים בו לרעה.

מרבית המדינות הדמוקרטיות עושות שימוש במשאל דמוקרטי. ישראל, אחת משש הדמוקרטיות שטרם עשו זאת, עומדת לחצות בקרוב את הקווים.

חשיבה עקומה

במקום לגרום להפלתו של סדאם חוסיין, "הצליחו" הסנקציות שהטיל האו"ם על עירק לפגוע קשות בעם העירקי □□□ אין להתפלא אם במקום כמו קרית־ארבע, שם ראש המועצה אומר שהשב"כ "מסריח" ואלוף הפיקוד "עלוב", יצמחו עשבים שוטים ומסוכנים □□□ נראה שהזיכרון הסלקטיבי של אידה נודל מעלה את הימים האפלים בברה"מ, רק כשנוגעים, לדעתה, במישהו מהימין הקיצוני □□□ מלחמתה של מנהלת חשבונות בראש לשכת עורכי הדין, המואשם על־ידה בהטרדה מינית, נראית אבודה, אלא אם כן ירים גוף כמו נעמ"ת את הכפפה

□ יעקב לזר

מתיחות במפרץ

הסנקציות שהטיל האו"ם על עירק, במטרה לגרום לנפילתו של סדאם חוסיין, החטיאו את יעדן המקורי, אבל "הצליחו" ליצור מצוקה קשה אצל העם העירקי, המתבטאת במחסור חמור במזון ובתרופות. כך דרכן של סנקציות מסוג זה – ומי שהטיל אותן היה צריך לדעת שכך דרכן – הן פוגעות קודם כל בחלשים, לאו דווקא באלה שהיו צריכים להיענש על הפלישה ההיא לכווית. עכשיו מזהירה ארה"ב את סדאם, שאם יפלוש שוב לכווית, הוא יחוסל.

לחסל את שליט עירק אפשר היה, בקלות יחסית, בסיום מלחמת המפרץ. אבל אז הדבר לא בוצע, כיוון שארה"ב לא רצתה להתערב בענייניה הפנימיים של עירק. להוריד את הרודן מכיסאו זו התערבות בעניינים פנימיים, אבל לגרום, באמצעות סנקציות, למוות המוני של תינוקות, זקנים וחולים, לרעב, מצוקה ומחלות – זה לגיטימי, זו איננה התערבות בעניינים פנימיים. איזו חשיבה עקומה.

מסריח ועלוב

צבי קצובר, ראש מועצת קרית־ארבע, מתבטא לאחרונה בגסות בלתי נסלחת. בראיון שנתן ל"מעריב", לאחר פרשת עצורי ההתארגנות המחתרתית, אמר על שירותי הביטחון: "השב"כ המסריח הזה". השבוע כינה את אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, "עלוב הפיקוד", בתגובה על צווי ההגבלה שהוציא האלוף כנגד 18 מתושבי הקריה, שאסרו עליהם להתקרב למערת המכפלה.

קצובר לחוץ. אחרי פרשת הטבח במערת המכפלה וגילויי ההזדהות עם מבצעה, ההאשמות על ההתארגנויות המחתרתיות החדשות בוודאי אינן מוסיפות לו בריאות. זכותו להאמין, שהשב"כ וצה"ל קיבלו הנחיות מהדרג הפוליטי ל"חפש" את תושבי עירו, להדביק להם האשמות שווא, ולנסות להפליל אותם בכל דרך אפשרית. וזכותו להאמין, שמצותתים לטלפונים של כל אנשי הקריה, ושותלים בתוכם "שטינקרים" על ימין ושמאל. גם על חשדות מסוג זה יכול וצריך נבחר ציבור להגיב בצורה מתקבלת על הדעת.

לגמרי לא מפליא, שבמקום בו ראש המועצה אומר שהשב"כ "מסריח", ומכנה את אלוף הפיקוד "עלוב", שם יצמחו עשבים שוטים ומסוכנים, כאלה שגונבים לבני חבלה מצה"ל, מייצרים משתיקי קול, ובונים אנדרטת זיכרון מפוארת לרוצח ברוך גולדשטיין.

השוטר והאם היהודיה

עשרות פעילי ימין הפגינו השבוע מול בית המעצר במגרש הרוסים, במחאה על היחס למתנחלים. בשלטים שהניפו נאמר: "שוטר, אל תפגע באמא יהודייה" – תגובה למעצרה של ענת כהן, תושבת בית הדסה בחברון, אם לתינוק בן חודשיים.

למשוואה הזו, מבחינת המפגינים, יש כנראה צד אחד בלבד: שוטר, אל תפגע באמא יהודייה! הכיוון ההפוך נשמט משום מה – אמא יהודייה, אל תפגעי בשוטר! על פי גירסת המשטרה, האם שבה מדובר, ענת כהן, פגעה גם פגעה, ולא פעם אחת. לא לגמרי בלתי מתקבל על הדעת, מאז מזל היורקת ודניאלה הזורקת. סתם הולכת המשטרה ומבקשת לעצור אם לשמונה, שיש לה תינוק בן חודשיים? רק משום שהיא מתנחלת ותושבת בית הדסה? שחל נתן למשטרה הוראה להתנכל לאמהות יהודיות?

בין המפגינים היתה גם אסירת ציון (מיל.) אידה נודל. והעובדה שהשוטרים עצרו אם יהודייה, הוציאה אותה לרחוב. זה הזכיר לה, כמובן, משטרים אחרים, אותם היתה רוצה לשכוח. "לא צריך לעשות דברים שכאלה לאמא. השוטר צריך לזכור שגם הוא יהודי, ושכלב תהיה לו סימפטיה ליהודים אחרים", אמרה. הפעם הקודמת כה יצאה אידה נודל להפגין, היתה במחאה על המעצר המנהלי שבו הושמו פעילי "כך". גם זה הזכיר לה משטרים אפלים אחרים. האם מקרה הוא, שזכרונה של לוחמת החופש המפורסמת מתעורר, רק כאשר מדובר בפגיעה כלשהי, אמיתית או מדומה, בימין הישראלי הקיצוני שבקיצוני?

הטרדה מינית

מנהלת חשבונות בלשכת עורכי הדין, אורלי שמעון שמה, עתרה לבג"ץ בבקשה להורות לשר המשפטים להשעות את מזכ"ל הלשכה, עו"ד שמעון בן יעקב, מחברותו בוועדה למינוי שופטים. שמעון מאשימה את שמעון בהטרדה מינית מתמשכת, שכללה הצעות מגונות, ניסיון לנשק אותה בכוח ולגעת בחזה. יש לה, לטענתה, קלטת שהקליטה בסתר, המוכיחה את האשמותיה, והיא נבדקה בפוליגרף במכון פרטי, ונמצאה לטענתה, דוברת אמת. היא אומרת, כי עתרה לבג"ץ לאחר שכל תלונותיה למזכ"ל לשכת עורכי הדין לא הועילו. לעתירה צירפה את תמליל הקלטת.

על פניו, נראה שיש פה אשה פגועה, שהחליטה להילחם על כבודה, כשהיא משוכנעת שהצדק איתה, וסופו לנצח. מזכ"ל לשכת עורכי הדין הוא בוודאי איש חזק, בעל השפעה, יש לו הרבה מה להפסיד. לא פשוט להתייצב נגדו בהאשמה כזו, לא פשוט יהיה לה ללכת איתה עד הסוף.

לארגון כלשהו הלוחם לזכויות הנשים, למישהו שנורא חשוב לו לעורר מודעות לנושא ההטרדות המיניות והפגיעות המיניות, ניתנת בזה ההזדמנות לתמוך באורלי שמעון, להגיש לה סיוע, להביא לכך שהאשמותיה יתבררו היכן שהן צריכות להתברר. ההשפעה הציבורית להליך כזה, תהיה שקולה כנגד כל מאות המאמרים שנכתבו בנושא, ועשרות הראיונות שהוענקו לתקשורת האלקטרונית. אולי ארגון נעמ"ת ירים את הכפפה?

פרויקטים משותפים עם סין

חסרון כיס הוא הגורם העיקרי הבולם את קצב הרחבת קשרי הסחר בין ישראל וסין. כך, לדוגמה, מתעכב פרויקט האשלג המשותף, לגביו נחתם הסכם לפני יותר משנה, משום שממשלת סין מתקשה לגייס את חלקה במימון, בסך 440 מיליון דולר □□□ מאחר שהמפעל חיוני מאד לחקלאות הסינית, יש להניח כי בסופו של דבר תשיג בייג'ין את הכסף הדרוש

פסיפס חקלאי

□ **יוסף גלילי**

לחקלאות הישראלית יצאו מוניטין במדינות מפותחות ומתפתחות גם יחד. אלה ואלה משגרות לכאן את נציגיהן לצרכי שיתוף פעולה בתחום החקלאי. בימים אלה עושה בישראל סגן ראש ממשלת סין, גיוואווה, המבקש לעמוד מקרוב על הישגי החקלאות הישראלית במגמה "לקדם שיתוף פעולה לתועלת שתי המדינות", כדבריו. לפניו ביקרו בארץ שרים, ראשי ממשלה ומומחים חקלאיים מהודו, חבר העמים, אפריקה, דרום אמריקה ומדינות אחרות. רבים מאורחיהם עוברים השתלמויות בישראל לשם יישום הנסיון שהם רוכשים כאן בארצותיהם.

במהלך השיחות שהתקיימו בין סגן ראש ממשלת סין צ'ו גייוואוה ומשלחתו, רובם מומחים בתחום החקלאות, לבין שר החקלאות יעקב צור ואנשי משרדו, נדונו הצעות ונושאים רלוונטיים לשיתוף טכנולוגי ועיסקי עם סין.

להלן שורה של פרויקטים שנדונו בפגישות־עבודה משותפות, כפי שהוגשו על־ידי יצחק אבט, מנהל המרכז לשיתוף פעולה בינלאומי במשרד החוץ (מש"ב).

● שיתוף בייצור זרעי ירקות וכותנה על בסיס מסחרי – הכוונה לייצר במשותף, בסין, מכלואים, וזאת רק לאחר מספר עסקות קנייה של זרעים מישראל. במיוחד עומד על הפרק נושא הכותנה. בתחום זה פעילה בסין חברת חזרע. נעשו בדיקות בשני מחוזות בסין, האבי ושאורונג, אך עדיין לא עומד מול הזורע גורם מקצועי סולידי כדי לבצע את הבדיקות.

● יש מקום לפעילות נרחבת בהקמת משתלות על בסיס הטכנולוגיה של חישתיל – להמצה במספר מוקדים בסין, ביוזמות משותפות. אחד מהם יכול להיות באותה חווה שישראל מפתחת עתה באמצעות מש"ב ואגרידב.

● אחסון מוצרים חקלאיים בני־קיימא (דגנים, אורז ומוצרים שורשיים) – מדובר בשיטה חדשנית לאיחסון בתפזורת של מוצרים אלה בסילואים ביריים, בגויים פלסטיק שנסגר באופן הרמטי. טכנולוגיה זו פותחה במכון וולקני ושני קיבוצים מייצרים אותם.

למתקנים אלה יש גם פתרון נגד עכברים. גודל המתקנים נע בין 1,000 טון למתקן בינוני ולאיחסון ארוך־טווח, כדי לשמור על רזרבות לאומיות של גרעינים.

מדובר בהיקפים הנעים בין 10 ל־20 אלף טון. הוכח, כי שיטות אלה גורמות להפסדים של 0.5% בלבד, לעומת ההפסדים הנוכחיים הנעים בין 10% ל־50%.

יש גם טכנולוגיה לאיחסון אורז, תירס, סורגום, שעורה וחיטה ברמת המשק, ללא שימוש בחומרים כימיים. מוצע להקים פרויקט חלוץ נסיוני בשנדון.

● התחום הווטרינרי – מאחר שקיים הסכם וטרינרי חתום בין ישראל וסין, והתחשב בכך שלממשלת סין יש עניין בפיתוח ענף החלב, מציע משרד החקלאות הישראלי לחתום על הסכם ליבוא זירמת פרים ברוקים, כדי לשפר את הגנטיקה של העדרים בסין. לסינים עדר של 40 אלף פרות הולשטיין טהורות. השימוש בזירמת פרים מישראל ל־UP GRADING עשוי לגרום למהפכה בייצור החלב ואספקת מוצרי חלב שונים, כולל גלידות, חמאה, יוגורט וגבינות.

עד כה חששו הסינים לייבא זירמת פרים מהארץ, בגלל מחלת הלשון הכחולה. בכנס וטרינרים בפריס, בו השתתפו נציגים מסין, אושר יצוא זירמה מישראל בעקבות שיטה חדשה לאיבחון המחלה שפותחה בישראל ובקליפורניה. בכך נפתחת הדרך ליבוא זירמה מישראל. הדבר יאפשר יוזמות משותפות בפיתוח ענף החלב באזורים נבחרים בסין, כולל פרויקטים אינטגרליים לגבי הונה במשק ועיבוד החלב.

ממשלת סין מפתחת כיום פרויקט אגרו־ייעור מרשים, GREEN GREAT WALL בצפון־מערב ובצפון מרכז סין. הניסיון הישראלי בפיתוח ייעור באזורים ארידיים שהוא מאד רלוונטי לפרויקט זה, וכבר נוצר קשר של התכתבות בין פרופ' זו זרדהוואה מהאקדמיה הסינית לייעור וד"ר יחיאל זוהר ממכון וולקני. זה יכול להיות פרויקט דו־לאומי, בתנאי שהסינים יקחו על עצמם להשיג מימון בינלאומי לשיתוף הזה.

מדובר על אזורים ארידיים קרים בצפון, לעומת אזורים רומים, עם אותה תוכנית, למרכז ודרום סין שבהם אזורים ארידיים חמים. בשני המקרים ישראל יכולה לתרום.

● פיתוח שטחי שלחין בשתי פרובינציות, גנזו ונינגסיה. מדובר בפיתוח על בסיס עסקי של שטחי שלחין בשלושה תת־אזורים בפרובינציות אלה, ועל יצוא ציוד השקיה בלחץ, חומר צמחי וזרעים, כדי ליצור מערכת ייצור כלכלית לתת־אזורים אלה. משתלמים מהמחוזות האמורים כבר שהו בארץ בעבר ומתפתח קשר מקצועי טוב.

רעיון זה משולב גם בתוכנית להקמת מרכז איקלום משותף לישראל וסין לגידולים חדשים המיועדים לאזורים צחיחים, כחלק מרשת מכוני מחקר שיזמה אוניברסיטת בן־גוריון בנגב ע"י פרופ' פסטרנק, בגיבוי אונסק"ו. הרעיון הוא ליצור רשת של מרכזי איקלום בעולם, הכוללת את ישראל, סין, הודו, צ'ילה וקמרון, מפגש בינלאומי בנושא זה יתקיים בארץ בנובמבר.

לדברי יצחק אבט, כל הפרויקטים הנ"ל עוררו עניין רב אצל הסינים, שחזרו והדגישו את התועלת ההדדית העשויה לצמוח ממימושם. לפני הסיכום הציע סגן ראש ממשלת סין נקודה נוספת, והיא שיקום הדרים באיזור ג'אן צ'שי. גם כאן מדובר בשיתוף פעולה על בסיס עסקי בהקמת בית אריזה שישרת 50 אלף דונם באיזור. כן הציעו הסינים להגביר ולהעמיק את השיתוף בין שתי המדינות בתחום הטכנולוגי לשיפור תוצרת חקלאית טריה, אחרי הקטיף, באיסום, ירקות ופירות.

במסגרת הסיור במכון וולקני ביקרה המשלחת הסינית במטעים וחבריה עמדו מקרוב על הטיפול בתוצרת טרייה.

כיוון שהסינים ממעיטים בדיבור, היה בדברי סגן ראש ממשלת סין צ'ו גייוואוה, בתום הסיור, כי "המיפגש הזה היה מאד ענייני ומאד חשוב", משום מתן ציון גבוה להישגי החקלאות בישראל.

כל הפרויקטים וההצעות שנדונו בפגישות עם הסינים הם בנוסף לחווה לגידול ירקות, מטעים ופרחים, בציוד ותשומות מישראל, המוקמת סמוך לבייג'ין. החווה משתרעת על שטח של כ־1,000 דונם, מזה 120 דונם חממות. הפרויקט מבוצע במימון המרכז לשיתוף פעולה בינלאומי של משרד החוץ ומיושם על־ידי חברת אגרידב. באביב תתקיים בחווה תצוגה בהשתתפות חברות ישראליות.

צבי אלון, סמנכ"ל לסחר חוץ במשרד החקלאות, אומר כי עז רצונם של הסינים לרכוש תשומות, ציוד חקלאי וידע מישראל, וכי הפוטנציאל הוא גדול מאד, בהתחשב בכך ש־85% מהסינים "מסתובבים סביב החקלאות". לדבריו, הסינים מייבאים 10% מציוד הרכייה שלהם מישראל. אין זה סוד שהסינים לוקים בחסרון כיס, וזהו הגורם העיקרי שבולם את קצב הפיתוח והרחבת קשרי הסחר בין המדינות, מציין אלון.

קשיי מימון הם גם הסיבה לכך שפרויקט האשלג בסין מתעכב. לפני יותר משנה נחתם הסכם בין נציגי ממשלת סין, מפעלי ים המלח וחברת אייזנברג, להקמת מפעל האשלג בסין, אך הממשלה הסינית עדיין מתקשה לגייס את חלקה במימון הפרויקט, בסך 440 מיליון דולר. מאחר שמפעל האשלג חיוני מאד לחקלאות הסינית, יש להניח, שבסופו של דבר תשיג את מימון הנדרש על־פי ההסכם שעליו חתמה.

המשלחת הסינית ושר החקלאות צור בוחנים ביכורי פירות. ממעטים בדיבורים

מסע לעולם העתיק

סימה באר תיירות

אחרי החופש הגדול והחגים אפשר לפנות את הראש לקצה הרחבת דעת. המוזאון לארכיאולוגיה אזורית ים־תיכונית בגן השלושה (הסחנה) מזמין למבקרים אוסף יחודי של אמנות יוונית, החל מהתקופה המינואית־מיקנית ועד לתקופה ההלניסטית.

לקבוצות תלמידים מוזמנת במוזיאון הפעלה במיתקנים שונים, כגון ראשי זיתים, דריכת ענבים בגת יין מתקופת המשנה והתלמוד, הפעלת נול אריגה, ניצב משוחזר וסדנה בשזירה ובצביעת כד לפי ציור על כד יווני עתיק.

המוזיאון, שנוסד בשנת 1963, ממוקם על גבעה בין גן השלושה לקיבוץ ניר דוד. בעת הקמתו נחשפו במקום שרידים מתקופת המלוכה הישראלית, המהווים עדות לחשיבותו של העמק כצומת דרכים שקישר בין תרבויות מזרח ומערב. במוזיאון מוצגים ממצאים מתרבויות ותקופות שונות, ובמיוחד אוסף עשיר של אמנות עתיקה ים־תיכונית. בין המוצגים: עתיקות מבקעת בית שאן מתקופת האבן, הברונזה והברזל, מהתקופה הפרסית, ההלניסטית, הרומית והביזנטית, בהם מנורת שבעת הקנים ופסיפסים מבית־כנסת באיזור.

בין המוצגים גם ממצאים ממצרים הקדומה והקופטית, ובהם עין המזל, חרפושיות וחפצי־חן.

התערוכות במוזיאון מתחלפות 4־5 פעמים בשנה. לרשות המעוניינים ספרייה עשירה וארכיון, חוג לידיעת הארץ ואגף נוער עם פעילויות מגוונות המיועדות לבתי־ספר יסודיים ולחטיבות הביניים.

מוזיאון גן השלושה. התנסות במלאכות העבר

גליל של שלום

בעידן השלום מוצעים למטיילים אתרים חדשים ובלתי מוכרים בכפרים הערביים שבהרי הגליל המערבי. לראשונה בצורה מאורגנת, מציע קיבוץ לוטם סיורים מודרכים בכפרים דיר חנא, סכנין, עראבה, ואדי סלאמה ופגישה בלתי אמצעית עם התושבים. ניתן לסייר בקברי שייח'ים, בתי־כבד עתיקים ומודרנים, באתרים היסטוריים, במעיינות ועוד, ולערוך תצפיות על איזור הגליל והכנרת, בצירוף הסברים וסיפורים אנושיים.

הכנס הבינלאומי החמישי לשיווק תיירות הגליל יתקיים השנה בסימן "תיירות השלום", בהשתתפות 130 נציגים של חברות תיירות מיפן, קוריאה, תאילנד, מדריד, ארה"ב וקנדה, ולראשונה גם מירדן. בגליל מצפים שהכנס יתן תנופה משמעותית נוספת לתיירות באיזור.

במעמד שר התיירות ייחנך בטקס חגיגי מעבר הגבול החדש בגשר שייח' חוסיין, תחת הכותרת "גשר לשלום", אירוע שנועד להמחיש לסוכנים מחו"ל את התרקמות יחסי השלום בין ישראל וירדן. יועפו יונים ע"י ילדים מקיבוצי בקעת בית שאן, ויוצג מפגן צניחה חופשית מעל למעבר, עם דגלי ישראל וירדן וסמל שנת תיירות השלום.

שיט עצמאי באירופה

חברת אמניו דלנד מציעה 320 ספינות ל־2 עד 12 נוסעים לשיט עצמאי בנתיבי המים של צרפת, הולנד וגרמניה. אין צורך ברשיון רב־חובל. ניתן לבחור במסלולים שונים, עם הדגשים על טבע, ארכיטקטורה וכו'. בכל ספינה מטבח מצוייד, מיטות ומצעים, מקלחות ושירותים. מומלץ לשייט 4 שעות ביום. המהירות המותרת: בתעלות – 6 קמ"ש, בנהרות – 10 קמ"ש. מחירים: 900 דולר לספינה לזוג לשבוע, 2,300 דולר לספינה גדולה ל־12 איש לשבוע ימים. התוכניות פועלות עד אמצע נובמבר

מבזקים כלכליים

רוב חקלאי ישראל מבוטחים מפני נזקי טבע

[...] החקלאים המבוטחים בישראל מפני נזקי טבע הוא מהגבוהים [...] משום שגבית דמי הביטוח נעשים באמצעות מועצות הייצור [...] באופן פרטני, וכן הודות לפרמיות הזולות, הנמוכות בכ־50 אחוז [...] המקובלים בעולם – מסרה מנכ"לית הקרן לביטוח נזקי טבע [...] הלמה שוורי, לקראת כנס ביטוח בינלאומי שיתקיים בארץ ב־כ"ב באוקטובר.

[...] מבוטחים כ־90 אחוז מהחקלאים, לעומת 30 אחוז בספרד ו־20 [...]ב.

[...] כ־35 אנשי ביטוח משווייץ, הולנד, ארה"ב, ספרד, סלובקיה, [...]סטריה ודרום אפריקה, שיערכו כאן סיור לימודים שמארגנת להם [...]ישראלית לביטוח נזקי טבע בחקלאות, במסגרת ארגון הגג הבינלאומי [...].

[...] לימודים מעין זה נערך ע"י ארגון הגג אחת לשנתיים, וזו הפעם [...] שהוא נערך בישראל. במהלך הסיור, בחסות שר החקלאות יעקב [...] המבוטחים עם מנכ"ל משרד החקלאות יהונתן בשיא ועם פרופ' [...] יבקרו במכון וולקני, במשתלות, בבתי אריזה, בתחנה למרגנה [...] ליד גינוסר ועוד.

[...] מציינת, כי מטרת הכנס להעביר מידע הדדי, להציג נושאים [...] בחקלאות הישראלית ונושאים בביטוח.

של מי האורז הזה?

[...] סוגת הגישה בשבוע שעבר לבית המשפט המחוזי בתל־[...] באמצעות עוה"ד רן רוטמן, בקשה למתן צו מניעה נגד שיווק אורז [...] קילוגרם על־ידי חברת ארזין, באריזה חדשה הדומה לאריזה [...] "אחד אחד" של סוגת עד כדי הטעיית הציבור.

[...] סוגת, היא המשווקת המובילה של אורז לשוק הקמעונאי [...] המותג והאריזה שלה רכשו מוניטין בקרב קהל הצרכנים. [...]ה, הצבעים והלוגו של האריזה החדשה של ארזין דומים ביותר [...] של סוגת, והדבר נעשה מתוך כוונה להטעות את קהל הצרכנים [...] המוניטין של סוגת במוצר ובאריזה, טוענת סוגת.

[...] טענת החברה, כי ארזין גורמת לה נזקים כלכליים רציניים, שכן [...] ממנה מכירה של מוצרים ופוגעת במוניטין שלה.

[...] סוגת, משמאל ארזין. מצא את ההבדלים

[...]ק"מ ספ עולה" בבנק איגוד

[...] איגוד יצא בתוכנית חדשה, המאפשרת ללקוח להפקיד בפיקדון [...] יום בריבית של 15.4% שנתי, מתואמת 16.32% שנתית.

[...] תהיה צמודה למכרז השבועי של בנק ישראל לבנקים (עדכון [...] תחילת חודש קלנדרי), כך שהלקוח יוכל ליהנות ממלוא הפרש [...] ריבית, אם תחול. אם הריבית במכרז הנ"ל תרד במשך כל חיי הפקדון, [...] הריבית הבסיסית בפיקדון מ־15.4% שנתי. כך, לדברי הבנק, ניתן [...] מריבית גבוהה במיוחד לכל אורך חיי הפיקדון וגם מהאפשרות [...] עליית שערי הריבית.

[...] הוקצה מכסה לפיקדון מסוג זה, וכל הקודם זוכה.

[...] פיקדון – 20 אלף ש"ח.

[...]לשכת רוה"ח בוועדת הכספים:

[...]ת מס כפול תפגע בהבראת [...]ברות ש־50% ממניותיהן נמכרו

[...] לבטל הפטורים למטרות מס, במקרה שמועברים מעל 50% [...] של חברה מפסידה אינה מוצדקת, פוגעת באפשרות להבריא עסקים [...] במצבם, והיא חמורה במיוחד מאחר שהסובלים העיקריים מביטול [...] למטרות מס יהיו בעלי המניות הנותרים בחברה" – אמר רוה"ח [...] שטראוס, יו"ר ועדת המיסים של לשכת רואי החשבון, לוועדת [...] של הכנסת במסגרת דיון בתיקון לפקודת מס הכנסה.

[...] ההוראה המוצעת תחול גם כאשר מדובר בהמשכיותו של אותו [...] פוגעת במיוחד בחברות שהרוויחו בעבר ושילמו מיסים על רווחיהם, [...] כן יבוטלו הפטורים שיבוטלו אם תעבור הצעת החוק.

רוה"ח צבי פרידמן התריע נגד ההצעה לפיה, במקרה של מכר מניות בחברה על־ידי חברה אחרת יחוייב סכום המכר במס של עד 25%. לעומת זאת, אם לפני המכר יחולקו דיווידנדים, אפשר שלא ישולם שום מס.

לדעת רואי החשבון, תגרום הצעת החוק, אם תתקבל, לריקון חברות מנכסיהן לפני מכירת המניות, דבר שיהיו לו השלכות שליליות על המדיניות לעידוד הצמיחה והפעילות העיסקית.

נציגי הלשכה הציעו, כי במקרה של מכר מניות בחברה יהיה המיסוי נייטרלי, מבלי לתת עידוד לחלוקה מוקדמת של נכסי חברה כדיווידנד פטור ממס, כשהוא משתלם לחברה.

רוה"ח שטראוס גם תבע להתיר לשכיר לנכות מהכנסתו חלק מתשלומיו לביטוח לאומי, כמקובל אצל עצמאים, במקרים בהם המוסד לביטוח לאומי גובה מהעובד, בכפייה, דמי ביטוח לאומי שלא ניתן לגבותם מהמעביד. לדבריו, חוסר יכולת הגבייה מהמעביד נובע בין אם מחמת שהמעביד פשט את הרגל ובין אם משום שחוקי מדינת ישראל אינם חלים על המעביד, כמו במקרה של נציגויות של מדינות אחרות בישראל, ומעסיקים זרים שאין להם מקום עסקים בישראל.

תדריך מקצועי למעצבי תערוכות

■ מיהם המעצבים המורשים לעצב ביתנים לתערוכות מקצועיות, איך מזמינים טלפון לביתן בתערוכה, מהו המיפרט הטכני של ביתן, היכן מזמינים אולם הרצאות ליום עיון מסחרי – על שאלות אלה ועל רבות אחרות משיב מדריך מקצועי למציג, המופץ בימים אלה על־ידי קבוצת שטיר, המתמחה בתערוכות מקצועיות, לציבור המציגים.

מטרת המדריך לאפשר למציגים בתערוכות להתארגן בצורה שיטתית ומאורגנת, בלי לשכוח את הפרטים הקטנים, שלעיתים מכתיבים הצלחה או כישלון של תערוכה.

בין היתר מוצג במדריך לוח זמנים להתארגנות, במיוחד לצורך הזמנת שירותים שונים שמאפשרים תיפקוד תקין של הביתן בעת התערוכה. כן מובא בו לוח זמנים לתערוכות המקצועיות שייערכו על־ידי קבוצת שטיר בארץ עד סוף 1996. תכנית שלוש השנים כוללת כ־55 תערוכות, ב־26 תחומים.

פרט ללוח זמנים כולל המדריך הנחיות שונות לגבי סדר פעולות להקמת ביתן ולפירוקו; עיצוב הביתן, שאותו ניתן לעשות בעבודה עצמית, על־ידי מערכת מודולרית, או באמצעות מעצבים מקצועיים; פירוט סוגי השטחים של התצוגה, כמו ביתן בנוי, שטחי רצפה לא בנויים; הזמנת מרחבי אוויר, פרסומות, דיילות, צלמים, סדרי חניה, ואפילו כיצד ייראה התג למציג.

כן כולל המדריך טפסי עזר שימושיים לכל פריט, עם תיאור מלא, לרבות בנושאי חשמל, ריהוט ועיצוב.

מערכת אבטחה למוזיאון העיר האסורה בבייג'ין

■ חברת רוקונט מראשון־לציון חתמה על הסכם לשיתוף פעולה טכנולוגי ושיווקי עם חברת אמ־טק הסינית. לפי ההסכם, ירכשו הסינים מרוקונט מוצרי אבטחה מתוחכמים בהיקף של 600 אלף דולר בשנה הקרובה, ויגדילו את היקף הרכישות בשיעור שנתי של 20%. אמ־טק תקבל מרוקונט מוצרים מוגמרים או תת־מערכות, ותשלים אותם למוצרים מוגמרים בסין לפי הידע שיירכש מרוקונט.

מרוקונט נמסר, כי הסינים התקינו במוזיאון את אחד הגלאים החדישים והמתוחכמים ביותר שפיתחה רוקונט –גלאי רואלי, הפועל על בסיס שתי טכנולוגיות זיהוי וגילוי: חישה פסיבית של קרינת אינפרה אדום וסריקה אקטיבית של מיקרוגל.

המשטרה הסינית, המעורבת באבטחת מבנים מפני פורצים וגנבים, היא זו שבחרה בגלאי של רוקונט להתקנה במוזיאונים ובמוסדות ציבור אחרים.

איפה מסוכן להשקיע

■ תימן, עירק, אוקראינה, סרביה וקובה הן המדינות המסוכנות ביותר להשקעה בעולם, ואילו שווייץ, ארה"ב ויפן הן הבטוחות ביותר להשקעה – כך עולה מסקר סיכוני אשראי שערכה חברת דן אנד ברדסטריט העולמית ב־109 מדינות, שדירג אותן על־פי רמת הסיכון של ההשקעה והאשראי.

הדו"ח של דן אנד ברדסטריט משווה נתונים כלכליים, פוליטיים וחברתיים של מדינות רבות. לצד ההשוואה הכוללת הוסיפו עורכי הסקר הערות לגבי שינויים של הרגע האחרון, העשויים להשפיע על מצב האשראי וההשקעות במדינה.

כך, למשל, חילופי השלטון התכופים ביפן אמנם לא השפיעו על מצב האשראי במדינה, אבל החברה החליטה להתריע עליהם כנקודת סיכון אפשרית.

מדינות מערב אירופה נמצאו בדרג סיכון האשראי הנמוך ביותר. על אף מצבה היציב, מתריעה החברה על סימני חוסר יציבות באיטליה, הולנד ושוודיה.

המצב במזרח אירופה מעיד על חוסר יציבות ברוב מדינות הגוש. אוקראינה ובילורוסיה דורגו בעלות סיכון ההשקעה הגבוה ביותר.

אפריקה כפוטנציאל ההשקעה הגבוה בעולם, אך רוב מדינות אפריקה מוגדרות בבעלות סיכון רב להשקעה, במיוחד זאיר, קמרון, אנגולה וניגריה. הסיבה לכך היא חוסר יציבות פוליטית, לצד משברים כלכליים ברבות ממדינות אפריקה.

הסקר מצביע על מגמה ברורה באסטרטגיה של דן אנד ברדסטריט העולמית, של שימת דגש חזק יותר בבחינת שווקים ומדינות במאקרו, ולא רק חברות ספציפיות כרוכבי העולם", אומר מנהל השיווק של דן אנד ברדסטריט ישראל, דורון דפנא.

משקיעים מעט מדי במיתקנים לשמירת איכות הסביבה

■ מפעלי התעשייה בישראל משקיעים בממוצע רק 2 אחוזים מתמחזור בהתקנה ובפיתוח של אמצעים למניעת זיהום אוויר ומים, לעומת 7 אחוזים בממוצע בארה"ב ובאירופה – טוען אל"מ (מיל.) יוסי כהן, מנכ"ל חברת הד־מט, המתמחה בתכנון ובייעוץ בנושאי איכות הסביבה.

הדברים נאמרו בתערוכת "ירוק 94", התערוכה הבינלאומית השנייה בישראל לאיכות הסביבה, שנפתחה שלשום במרכז הקונגרסים בכפר המכביה ברמת־גן.

הדמט מציגה בתערוכה מערכת ממוחשבת, HZ 88, להערכת סיכונים בעת דליפת חומרים מסוכנים. את הערכת הסיכונים ניתן לבצע בשלושה אופנים: חישוב של השתנות הריכוז בענן כתלות במרחק, חישוב התקדמות הענן והשתנות הריכוז כתלות בזמן, וחישוב של טווחי הסיכון וגזרות הסיכון.

פלסטינים משתלמים במכון היצוא

■ איתור ופיתוח שוקי יעד, הכרת מערך היצוא, שיטות תשלום בינלאומיות, מימון בינלאומי ובנקאות, תובלה, שילוח ודוקומנטציה של היצוא הם חלק מהנושאים שלמדו 35 מנהלי חברות פלסטיניים בהשתלמות שהועברה להם על־ידי מכון היצוא, בשיתוף המינהל האזרחי ביהודה ושומרון וקצין מטה במשרד התמ"ס.

נמסר, שגורמים נוספים בשטחים כבר הגישו בקשות להשתתף בהשתלמויות הבאות שיערוך מכון היצוא.

מינויים ● מינויים ● מינויים

● אינג' משה רב, מנכ"ל משותף בחברת תיכון מפעלים, נבחר לעמוד בראש המגמה לתעשייה וניהול במכללת יהודה ושומרון באריאל.

● דניאל בן־נתן (49) נבחר ליו"ר סניף חיפה והצפון של המרכז הישראלי לניהול לתקופת כהונה שנייה. בן־נתן, בעל תואר שני בהנדסה מהטכניון, משמש כמנכ"ל מפעל חיש טכנולוגיות ושינוע, מילא שורה של תפקידים בכירים בנשיאות התאחדות התעשיינים ומשמש כיו"ר המועצה הארצית של ההתאחדות למפעלים קטנים ובינוניים. פעיל במכון לחקר חיפה והצפון שליד אוניברסיטת חיפה וחבר בחבר הנאמנים של האוניברסיטה.

● יעקב ליפשיץ נבחר ליו"ר המרכז הישראלי לניהול (המי"ל). הוא יחליף את אורי מנשה, שלא התמודד על כהונה נוספת, לאחר שתי קדנציות רצופות בארבע השנים האחרונות. ליפשיץ משמש כיום יו"ר מועצת המנהלים של החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, יו"ר חברת ספקטרוניקס וחבר במועצת המנהלים של מספר חברות ציבוריות ופרטיות. כן הוא פעיל בגבור ציבור במוסדות שונים של אוניברסיטת בן־גוריון. עד לאחרונה שימש כסמנכ"ל בכיר הממונה על האשראי בבנק דיסקונט.

● טליה גלאנץ נבחרה כסגניתו של רוני מילוא בתפקידו כיו"ר קרן תל־אביב לפיתוח. גלאנץ, אשת עסקים, קונסול כבוד של איי בהאמה בישראל, היא נכדתו של מאיר אריסון, ממייסדי העיר, שותפו של מאיר דיזנגוף בחברה המסחרית שניהל ראש העיר הראשון.

● יהודה ברוך (40) מונה לכלכלן ראשי ומנהל המחלקה הכלכלית במכון היצוא. ברוך, בוגר כלכלה וגיאוגרפיה אורבנית באוניברסיטה העברית בירושלים ומוסמך במערכות מידע, בוגר סמינר ולצבורג וקורסים לניהול סחר חוץ. בשנים 1990־93 שימש כיועץ כלכלי לשר התעשייה והמסחר. בתפקידו החדש יהיה אחראי על הייעוץ הכלכלי ליצואנים, גיבוש הערכות כלכליות בתחום הסחר הבינלאומי והכנת סקירות כלכליות.

● מינויים חדשים בחבר הנאמנים והנהלת המיכללה למינהל בראשות משה זנבר ומשה גוידרמר: יורם בליזובסקי, מנכ"ל התאחדות התעשיינים; משה צפריר, מנכ"ל בנק אמריקאי־ישראלי; רמי גוזמן, סמנכ"ל כספים מוטורולה; דוד אלפנדרי, יו"ר שופרסל; יעקב גלברד, מנכ"ל קו־אופ; זאב אולשטיין, סמנכ"ל הדסה; דוד הנדל, צים; יוסי צ'חנובר, פרופ' חיים ברקאי וזאב קליין. כמנכ"ל המכללה מכהן ד"ר אליעזר פוקס.

● אל"מ (מיל.) ד"ר יעקב ורשבסקי (48) מונה לראש התמחות בשיווק בבית הספר למינהל עסקים, במסלול האקדמי של המיכללה למינהל. ד"ר ורשבסקי, בוגר אוניברסיטת ת"א בכלכלה, מוסמך במינהל עסקים בהצטיינות ובעל דוקטורט מאוניברסיטת טורונטו, הוא מרצה בכיר במכללה למינהל מ־1982 ועוסק בשיווק תעשייתי ומערכות מידע. בצה"ל מילא תפקידים בכירים במערך המחשבים, בחיל הקשר והאלקטרוניקה, וכיום משמש בתפקיד ייעוצי בכיר בתחום השיווק ביבמ ישראל.

● ד"ר דוד ברגמן (43) מונה לראש התמחות במחשבים ומערכות מידע בבית הספר למינהל עסקים של המסלול האקדמי במיכללה למינהל. הוא מוסמך הטכניון בהנדסת תעשייה וניהול (בהצטיינות), מוסמך אוניברסיטת ת"א במדעי הניהול מערכות מידע (בהצטיינות) ובעל דוקטורט במדעים מהטכניון. מרצה במכללה למינהל מ־1992 ועוסק בייעוץ, תכנון ופיתוח מערכות מידע. חבר הנהלת האיגוד הישראלי למערכות מידע ברפואה.

● יהודה מילוא, משנה למנכ"ל קונצרן כור, מונה ליו"ר מועצת המנהלים של טלרד תעשיות, במקום ישראל זמיר, שמונה למנכ"ל תדיראן.

● בצלאל לוין, מנכ"ל טלרד ימונה, בנוסף לתפקידו זה גם לסגן יו"ר מועצת המנהלים של טלרד אחזקות ויכוון את פעילות החברות הבנות.

● תא"ל (מיל.) בני מירון, ששימש כמנכ"ל קבוצת כור תקשורת והתראה, מונה לעמוד בראש קבוצת תדיראן קשר ומערכות, שתרכז את כל הפעילויות שהיו עד כה במסגרת קבוצת הקשר של תדיראן, קבוצת המערכות ואת פעילות החברות הבנות טלקום, סימטק, ואיתוראן.

● סא"ל (מיל.) שוקי להט מונה למנהל המכירות של פרויקט שירת הים שבונה חברת הרמן מלונאות ונופש בזכרון יעקב. להט, המתמחה בשיווק פרויקטים גדולים בתחום הנדל"ן, סיים באחרונה שיווק שני פרויקטים באיזור המרכז.

● מישה בלומנפלד (38) מונה למנהל מלון הר הכרמל המופעל על־ידי חברת אירוח הר הכרמל. בתפקידו האחרון שימש בלומנפלד כמנהל מרכז הנופש בית יערי של עובדי המדינה בביתן אהרון.

● בני דביר (48) מונה ליו"ר דירקטוריון תיעוש אחזקה ותפעול מערכות. המינוי הוא במסגרת העברת הבעלות על החברה, שהיתה בעבר מספינות הדגל של חברת העובדים ובנק הפועלים ומכירתה לחברת אחיעב פיתוח והשקעות. הכלכלן דביר כיהן בעבר כמנהל מסחרי בישר"ס וכמנהל פרויקטים בחברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי.

● תא"ל (מיל.) יצחק גבע (59) מונה למנכ"ל החטיבה התעשייתית של קבוצת ראדא תעשיות אלקטרוניות, הכוללת את מפעל ראדא בבית־שאן ואת חברת טאסק בלונג איילנד, ארה"ב. גבע, בוגר הנדסת מכונות בטכניון, שימש כראש להק ציוד בחיל האוויר, מנכ"ל חטיבת ברק מטוסים בתעשייה האווירית ונשיא אב. תעשה.

● גדעון הרץ (46) מונה לשמש למנהל מרכז ההדרכה הלאומי לאיכות, הפועל במכון התקנים בשיתוף עם המרכז הלאומי לאיכות ולמצוינות שליד משרד ראש הממשלה. הרץ, לשעבר מנהל איכות של מפעל הטילים וחטיבת מערכות נשק ברפאל, הוא בעל תואר שני בהנדסת מכונות מהטכניון, מהנדס איכות מוסמך ומהנדס אמינות מוסמך מטעם האגודה האמריקנית לבקרת איכות (ASQC), ובעל נסיון עשיר בהדרכה לאיכות במסגרת התעשייה, הטכניון, אוניברסיטת חיפה וצה"ל.

משמרת חוץ

עורך אריה פלגי

מדריך הישרדות לדיקטטורים

הרושם הוא, שהדמוקרטיה מנצחת – אבל אפשר לגבור עליה. להלן כמה הנחיות

□ יונתן אייל

מחקר שהוזמן על־ידי קרן מובוטו לסולידריות בינלאומית, ופורסם על־ידי בית־ההוצאה של קסרקטין רסאלין בפורט־או־פרינס, תחת הכותרת "כיצד להישרד בתור דיקטטור בשנות ה־90?", מכיל שורה של עצות, שאת החשובות שבהן אנו מביאים כאן:

הבעיה שלפני אחינו הדיקטטורים

קץ המלחמה הקרה הותיר את כל הדיקטטורים ללא ביטחון. בשם "הזכות" לדמוקרטיה נפגעת ריבונות ארצותינו, שאליהן מובאים "כוחות שלום" ו"מבצעים הומניטריים" נפתחים בהם. וכדי להוסיף חטא על פשע, משתמשים כיום באו"ם כדי להצדיק מעשים מסוג זה. עלינו לוודא, שהארגון הזה ימשיך לפעול בניגוד לאינטרסים שלנו, למרות העובדה שמזכ"ל האו"ם שירת בעבר מנהיגים מצרים, שהיו זוכים לתמיכה של 99 אחוזים בכל מערכות הבחירות, שכמובן לא היו בהן מתנגדים. אך אל יאוש.

לא הכול שחור

ימי הדיקטטורים רחוקים מלהיות ספורים. "פרידום האוז", מוסד החשיבה האמריקאי – רב הסכנה הגדולה ביותר לקיומנו, מזה זמן רב – עשה סוף סוף את הדבר הנכון: בדו"ח שלו מחודש ינואר תורה, שהחלק מאוכלוסיית העולם, החי בחברות חופשיות לחלוטין, מגיע כיום ל־19 אחוזים, שפל ללא תקדים זה קרוב לעשרים שנה.

למדינות המערביות הגדולות אין האומץ והכלים הדרושים להפצת הדמוקרטיה. הן חותכות בבשר החי של צבאותיהן עד לעצמות. אירופה כשלעצמה אינה מסוגלת לבצע פעולה צבאית רצינית משלה, ואין להניח שאמריקה תהיה יותר פעילה. מאז סוף הקומוניזם, כל אותם כמרים, שוחרי טוב ופציפיסטים, שטענו כי כוח אינו פותר דבר, דורשים פעולה צבאית מיידית; ואילו הגנרלים, שהאמינו כי הנשק הוא התשובה היחידה למחלוקות בינלאומיות, מכריזים עתה שהם אינם מסוגלים לעצור כמה כנופיות של רוצחים ובוזזים בבוסניה. התוצאה היא, למרבה המזל, קיפאון.

מה עלינו לעשות עתה?

המפתח הוא פתוח. יבורך הנשיא דניאל אראפ מוי, על שציווה על כל בני קניה "לשיר כמו תוכים" את המנגינה שלו.

אך למרבה הצער, רעבונו של המערב לפתות לתפאורה של דמוקרטיה גורם לכך, שמן החוכמה לקיים בחירות. אבל אין סיבה לחשוש, לא מתוצאותיהן ואף לא מנוכחות משקיפים בינלאומיים. נשיא רומניה יון איליסקו, שהוא מועמד לחברות במועדון שלנו, הצליח להשיג ב־1990 1.5 מיליוני קולות יותר משהיו רשומים ברשימת הבוחרים. אך הוא עודנו בשלטון ובקרוב יתקבל על־ידי קלינטון בבית הלבן.

ובכן, כיצד משיגים דבר שכזה? ראשית, יש לפרסם בתקשורת שבשליטתך כמה סקרי דעת קהל, שמהם מתברר נצחונך הבלתי־נמנע. הטס לארצך את המשקיפים הבינלאומיים ממש ביום הבחירות, הראה להם כמה איכרים שמחים, העומדים בתור להצבעה, והפתיעם בתוצאות שהן נמוכות במקצת ממה שחזית תחילה. אפילו החרוצים שביניהם יגלו כמה מקרים של ניהול לא תקין בבחירות. אין לך מה לדאוג: שום ארץ זרה לא טרחה מעולם להגיב על דיווחי משקיפים.

רודנים שלא שרדו (משמאל): נורייגה מפנמה, בוקאסה ממרכז אפריקה וסדרס מהאיטי

כאשר העניינים מסתבכים...

דיקטטורים, שאיתרע מזלם למשוך תשומת לב [illegible] מרי מצד התקשורת, יכולים תמיד לטעון ש[illegible] בארצם יחידות במינן, ושכל ניסיון לכפות [illegible] אחידות של דמוקרטיה כמוהו כאימפריאליזם [illegible] זיכרו שאותם שוחרי טוב, המאמינים ב[illegible] הומניטרית, גם גורסים, קרוב לוודאי, שחשוב [illegible] להאכיל את בני ארצותיכם מאשר לשחות איתם.

הטלוויזיה באמצעות לוויינים תביא [illegible] חדירה לענייניכו משהורגלנו לה בעבר, אך היא [illegible] ברובה תגדול בשפה האנגלית, ועיקר [illegible] של משפחת סימפסון. כלאו הכי, רק אותו אחד [illegible] בארה"ב מזוקק דרך קבע לשידורי רשת ה[illegible]

אך אפילו מאיימת פלישה על דיקטטור, הרי [illegible] אפשרויות לצמצם את הנזק. ראשית, הכל תלוי [illegible] ארה"ב לא תעשה דבר בבריה"מ לשעבר. גם [illegible] באסיה אין מה לדאוג: סין תסכל כל החלטה [illegible] מישהו באיזור הקרוב לה. גם לרודנים [illegible] אינה נשקפת סכנה רבה, בתנאי שהם [illegible] מדי פעם לביקורים של שר החוץ וורן כריסטופר.

כשאתה מוכרח לפלוש לארצו של רעך [illegible] בהדרגה! אל תכבוש את הכל בבת אחת [illegible] חוסיין. אם עליך לרצוח עם, עשה זאת [illegible] מסיבי כמו ברואנדה, או באיטיות ובעורמה [illegible]

אל תיצור זרם גדול מדי של פליטים. אם [illegible] חיה מוכן לשאת ולתת על החזרתם. קלוט [illegible] ממדינות אחרות, כי זה מעניק לך תדמית של [illegible] הומניטרי. זאיר מורה את הדרך.

ערב ארגונים הומניטריים בינלאומיים: [illegible] לממשלות המערביות לטעון שהן עושות משהו, [illegible] אינן עושות מאומה, והן ישתררו [illegible] בפני עמך. בכל שלב ושלב הבהר, [illegible] לשלטונך היא שלטון עוד יותר גרוע: [illegible] פונדמנטליסטים איסלמיים, אתה דיקטטור [illegible]

אך אם יגיע הגרוע ביותר, זכור [illegible] המפרטים את שיתוף הפעולה שלך בעבר [illegible] איים לפרסמם, וכדרך כלל תזכה למקלט [illegible]

ולבסוף, עצה קצרה: התכונן לגלות על־ידי [illegible] כספים בבנקים מזרח־אירופיים ולא בשוויץ [illegible] ציריך אינם אמינים עוד בימינו.

עניי ארצי קודמים

גולים מהאיטי מתכננים להשתתף בשיקום מולדתם

□ תומאס קראוזה

בכח הסיכוי לשלום במולדתם מתכננים ילידי האיטי, שהגיעו להצלחה כלכלית בארה"ב, לסייע לשיקום מולדתם הקאריבית, הארץ הענייה ביותר בחצי הכדור המערבי. בעוד מדינות מפותחות מרכזיות מתכוננות להזריק להאיטי סיוע מסיבי, האמור להסתכם בשנה הקרובה ב־500 מיליוני דולרים, יתחברו אליו גם המאמצים הקטנים יותר של רופאים, משפטנים ובעלי עסקים, לשיקום המשק והמוסדות ההרוסים של האיטי.

ואלנטין ג'וזף, נשיא "ואלקס אקספורט־אימפורט", חברה ליצוא ויבוא של חלקי מכוניות, מתכנן להשקיע בכלכלת האיטי על־ידי פתיחת עסק קטן בה. לדבריו של ג'וזף, ייצאה חברתו להאיטי חלקי מכוניות, עד שהאו"ם הטיל עליה ועל שליטיה הצבאיים אמברגו מסחרי. עם חידוש הסחר החופשי, הוא מתכוון להקים שם חנות קמעונית. החנות תתמחה בחלקי מכוניות, אך תייבא כל מוצר שניתן להשיגו, והדרוש לצרכנים בהאיטי. ג'וזף אומר, שהעסקים יהיו בטוחים יותר לאחר שהממשלה הצבאית תפרוש מן השלטון, והנשיא ז'אן ברטראן אריסטיד, שנבחר בבחירות דמוקרטיות, יחזור לשלטון. "לפני כן לא היה בטוח לעשות שם דבר", אמר ג'וזף; "אנשים היו פשוט באים אליך ושודדים אותך".

כ־20 אלף אנשי צבא אמריקאים, המצויים כעת בהאיטי, מנסים לאמן מחדש את המשטרה בה, ולשים קץ לאלימות ברחובות, בהם תוקפים כוחות צבאיים למחצה את תומכי הנשיא אריסטיד.

הכומר הזה הוא אהובם של העניים, המהווים את הרוב המכריע בין 9 מיליוני התושבים של המדינה – אך מטיל פחד על האליטה שלה, השולטת בכל האינטרסים העיסקיים החשובים במקום.

משקה של האיטי הצטמק בעקבות המהומות הפוליטיות מאז ההפיכה של 1991, בה הודח הנשיא אריסטיד. ההכנסה השנתית לנפש בהאיטי, שהגיעה בקושי ל־300 דולרים לפני ההפיכה, ירדה מאז, לדברי כלכלנים, ירידה תלולה. רוב היצרנים המערביים – שהפעילו כאן בעבר בתי חרושת לתפירת בגדים, לייצור כדורים למשחק הבייסבול ולהרכבת מוצרים אלקטרוניים – נטשו את המקום, ובכך הגדילו את שיעור האבטלה בהאיטי למספר המבהיל של 75 אחוזים.

היבוא של מצרכי יסוד יתחדש בקרוב, והשירותים המקצועיים זקוקים בדחיפות לעזרתם של מומחים זרים. עורכי דין אמריקאים, ילידי האיטי, העומדים בקשר עם התאחדות עורכי הדין האמריקאים, מחדשים תוכנית מ־1993, לסייע למערכת המשפטים של האיטי; וגולים מהאיטי, שהם רופאים במקצועם, מרחיבים פרויקט מ־1991 – שבוטל לאחר הדחתו של אריסטיד – לסייע לקהילייה הרפואית של האיטי.

לפני שנה פנתה הסוכנות האמריקאית לפיתוח בינלאומי להתאחדות עורכי הדין האמריקאית בבקשה להתוות תוכנית לדמוקרטיה בכמה מדינות, לרבות האיטי. תוכנית הדמוקרטיה נועדה לטפטף בלב עורכי הדין בהאיטי רוח של "הזדהות עם המקופחים" ושל תמיכה בעקרונות הדמוקרטיה – אמר ג'ים מרקוס, חבר המועצה של המחלקה לחוק בינלאומי בהתאחדות המשפטנים. עורכי הדין בהאיטי תומכים באליטה הקטנה, אך רבת הכוח, שלה, שבדרך כלל מתנגדת לשובו של הנשיא אריסטיד. התוכנית היתה להיות אמורה סדנה בהתאחדות המשפטנים של פורט־או־פרינס. כמה גורמים, וביניהם אמברגו הסחר על האיטי, הביאו להתמוטטות הסדנה בטרם התחילה.

באחרונה פנתה סוכנות הסיוע האמריקאית להתאחדות המשפטנים בשאלה, אם היא עדיין מעוניינת לסייע בידי עורכי הדין של האיטי. לדברי מארקוס, ההתאחדות אכן מעוניינת בכך מאוד. "רצינו לעשות משהו שיקשור בינינו ובין עמיתינו", אמר. פיליפ ברוטוס, עורך דין אמריקאי יליד האיטי ממיאמי, מנהל הפרויקט המתוכנן, אמר שהוא מקווה לפתוח אותו תוך חודשים ספורים.

כך גם הכריזה התאחדות הרופאים האמריקאים ילידי האיטי בחוץ לארץ, שתחדש תוכניות לעזרה לשיקום בהאיטי. ד"ר קלוד מאנידה, יליד האיטי, המתגורר כיום בקורנוול שבאונטריו ומשמש כנשיא ההתאחדות, אמר שהארגון נוסד ב־1991 כדי להרצות בבתי הספר לרפואה בהאיטי ולחנך את עמה של האיטי למניעת מחלות. בהיות ההתאחדות בלתי־מפלגתית, היא יכלה להמשיך בעבודתה בהאיטי למרות ההפיכה, אך האמברגו הגביל את מרחב הפעולה שלה. עתה מתכננת ההתאחדות להרחיב את פעילותה.

(רויטר)

סיפור חוץ

מילכוד רומני

שגריר ארה"ב היהודי על כוונת הלאומנים ברומניה. גילויים אנטישמיים דווקא לפני צאת ראש הממשלה לעצרת האו"ם. אך בלעדי תמיכת הלאומנים אין רוב לממשלה

□ יהודה להב

נשיא רומניה, יון איליסקו, וראש ממשלתו, ניקולאי וקארויו, אינם שבעים נחת מבעלת בריתם החדשה, "מפלגת האחדות הרומנית" הלאומנית. כיוון שלממשלה לא היה בפרלמנט רוב יציב, והיא נזקקה לתמיכתם מבחוץ של הלאומנים – סבר ראש הממשלה, שמוטב שהלאומנים יהיו בפנים וצירף אותם לממשלתו. אך מאז הצטרפותם, גורמים הלאומנים לממשלה לא פחות צרות משגרמו בהיותם באופוזיציה־למחצה, ואולי יותר. שכן עתה, כמפלגה קואליציונית, נזקפים כל מעשיהם הגלויים על חשבון הממשלה, הנאלצת לעסוק בהתנצלויות ובהסברים רחוקים.

דווקא ערב צאתו של הנשיא איליסקו לדיוני עצרת האו"ם בניו־יורק, גרמו אנשי "מפלגת האחדות הרומנית" לשערורייה חדשה, שבמרכזה ניצב שגרירה המיועד של ארה"ב בבוקרשט, אלפרד מוזס (האמור לבקר השבוע בישראל, לפני צאתו למקום כהונתו). מוזס הוא יהודי, וידוע בעמדותיו בזכות המיעוטים הלאומיים בכלל והמיעוט ההונגרי ברומניה בפרט. בעדותו לפני ועדת הסנאט, שעמדה לאשר את מינויו, סיפר מוזס על הפגמים בתוך החינוך החדש הנידון עתה בשני בתי הפרלמנט הרומני, העלולים לפגוע במערכת החינוך של המיעוטים ברומניה. הוא גם גילה בקיאות רבה בנעשה ברומניה, כאשר העלה את נסיונות ההתנכלות של ראש עיריית קלוז' (בהונגרית: קולוז'וואר) במיעוט ההונגרי, ובמיוחד את מזימתו לסלק ממקומה את פסלו של המלך ההונגרי מטיאש, בכיכר המרכזית של העיר.

ראש עיריית קלוז', גיאורגה פונאר, הוא גם ראש "מפלגת האחדות הרומנית", ודומה כי דבריו של השגריר מוזס על פרשת פסלו של מטיאש, הגדישו את הסאה בעיני פונאר וחבריו. בגיבויה המלא של הנהגת המפלגה, פנו כמה חברי סנאט מ"מפלגת האחדות" (בצירוף סנאטורים בודדים ממפלגות אחרות) אל הסנאטור האמריקאי ג'סי הולמס (הידוע [illegible] האנטי־יהודית), וביקשו ממנו לסכל את מינויו של מוזס. לדעת החתומים על המכתב, מינויו של [illegible] כשגריר ארה"ב הוא "עניין רגיש" ברומניה, [illegible] אמיתיים, אנשי פונאר הם שונאי זרים בכלל [illegible] בפרט. עם זאת, הבעיה האמיתית שלהם אינה [illegible] של מוזס, אלא התייצבותו לימין זכויות המיעוטים, אם כי יש אולי משום זיקה בין השניים: [illegible] הרומנים מנהלים מזה שנים תעמולה [illegible] המיליארדר ג'ורג' סורוס ונגד ציר בית [illegible] האמריקאי תום לנטוס – שניהם יהודים [illegible] תומכים במימוש זכויות המיעוטים [illegible] כאחד. הלאומנים הרומנים תוקפים אותם, [illegible] מתייצבים לימין זכויות המיעוט ההונגרי, [illegible] לגבי הלאומנים הסלובקים – אך הם משמשים [illegible] גם לחיצי התקפותיהם של הלאומנים ההונגרים [illegible] השניים יוצאים גם נגד גילויי [illegible] ואנטישמיות בהונגריה...

ממשלת רומניה, והנשיא איליסקו אישית, [illegible] למצב מביך. לא מקובל, שחברי פרלמנט [illegible] של גורמים חיצוניים. עוד פחות מקובל, [illegible] מולדתם נגד מינויו של שגריר, [illegible] אושרה על־ידי הממשלה המארחת, [illegible] בארה"ב לנמק את התנגדותם לשגריר [illegible] ביהדותו של האיש. וכל זה, כאמור, ערב [illegible] איליסקו בארה"ב, שבמהלכו קיווה [illegible] באופיה הדמוקרטי של רומניה, [illegible] שמה של רומניה ופגעו במעמדה הבינלאומי [illegible] הטוב – וידם עודנה נטויה.

הממשלה אינה מסוגלת לבלוע את [illegible] הקואליציוני החדש, המבזה אותה במעשיו [illegible] אבל גם להקיאו אינה מסוגלת, כי בכך [illegible] את הרוב שלה ואת עצם קיומה. מלכודת [illegible]

מטען חלול

אהרן קליין

היהפוך חמאס עורו

[illegible]הוראה שיבוצע פיגוע עמדה באוויר, [illegible]המוצצה במרכז ירושלים. פיגועים [illegible] זה היו לפני תחילתו של התהליך [illegible]מדריד ובאוסלו, ויהיו כנראה גם [illegible]עתיד. זהו חלק מהסיכונים בהם אנו [illegible]

אי־אפשר להאשים את תהליך השלום עם הפלסטינים, כמו שמנסים לעשות גורמים פוליטיים בימין. פיגועים מסוג זה היו לפני תחילתו של התהליך במדריד ובאוסלו, היו אחריו ויהיו ככל הנראה גם בעתיד. זהו חלק מהסיכונים בהם אנו חיים.

70 ישראלים נרצחו מאז הסכם אוסלו, בספטמבר '93. 16 מהם בחמשת החודשים מאז הסכם עזה ויריחו, במאי '94. המחיר כבד, אבל אסור ללכת שולל אחר הסברים ה"משכנעים" של הימין, בסגנון הסיסמאות "אל תתנו להם רובים". אנו עדיין לא חיים בשלום. הפלסטינים עדיין אינם שולטים בכל השטחים. המשטר הפלסטיני – ולהבדיל, המשטרה הפלסטינית – נמצאים בראשית דרכם. השליטה עדיין אינה מוחלטת ותפוחים רקובים יש כמעט בכל ארגז, לבטח ארגז במזרח התיכון.

למרות זאת, אין לשבת ולגלגל עיניים למעלה. יש לדרוש, ללחוץ ולעשות כל מאמץ למניעה וסיכול של פיגועים כואבים, מהסוג שהיה במדרחוב בירושלים. ומאמצי סיכול חייבים להיות משותפים לשני הצדדים.

הפלסטינים – הנמצאים במצב המביך של ניסיון להסביר ולדחות את הטענות, לפיהן אחד המחבלים היה שוטר פלסטיני והשני מחבל משוחרר של החמאס – נמצאים כעת בסיטואציה הנוחה להפעלת לחץ מסיבי מצידו של ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, וראשי מערכת הביטחון, על המערכת הביטחונית הפלסטינית, ולדרוש ממנה לספק את הסחורה ומהר.

צעד מרגיע ומשכנע של מערכת הביטחון הפלסטינית יהיה מעצר של פעילי חמאס מאנשי הזרוע הצבאית. רק מעצר ו"הפעלת לחץ" על אותם מבצעי פיגועים כנגד ישראלים המוכרים למשטרה הפלסטינית, יתפרש בישראל כצעד בונה אמון. מהעבר הקרוב כבר התברר, כי מעצרם של אנשי הדרג הפוליטי אינו מספק, וכנראה אינו מפעיל מספיק לחץ על ארגון החמאס למתן את צעדיו בתחום הפיגועים. יש להם היכולת המבצעית להתחיל בפעולה שכוון כנגד החמאס, רק צריך לתת את הפקודה.

הפיגוע במדרחוב בירושלים הוא מסוג הפיגועים שקשה להשלים עימם, אבל הוא בלתי נמנע. פעילות אינטנסיבית של הרשות הפלסטינית כנגד הזרוע הצבאית של החמאס, בשיתוף פעולה עם שירותי הביטחון הישראליים, יכולה לצמצם ולהביא את הטרור למינימום, אך לא לחסלו. אבל כאשר חוליות החמאס פועלות כמעט באין מפריע, זו היתה באמת רק שאלה של עיתוי.

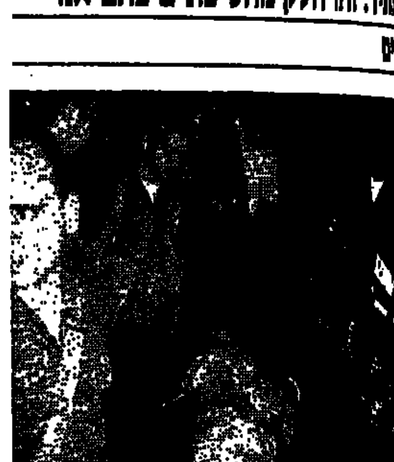

[illegible] של אחד המחבלים (צילום: יצחק הררי)

[illegible]יעוד הסמוי של ארגון החמאס היה רק שאלה של [illegible]. המיקום, העיתוי ודרך ביצוע הפיגוע לא היו [illegible] ידועים, אבל הוא היה בהחלט צפוי. הרי אף אחד לא חשב [illegible] והתפוצץ בלב ירושלים. [illegible] שהחמאס יהפוך עורו, יתמוך בתהליך השלום [illegible] את הטרור.

עדיין רב הנסתר על הגלוי

האיזכור מידת אחריותם של האלופים אורי שגיא ועמירם לוין והרמטכ"ל רב־אלוף [illegible] בהכרעת הדין של נאשמי [illegible] צאלים ב', סותם את הגולל [illegible] הפרשה הכאובה, שהעיבה כענן [illegible] על צמרת המטה הכללי [illegible] האחרונות. נראה כי אתמול [illegible] נפלטה אנחת רווחה מגרונותיהם [illegible] האחרונים. זהו, מבחינתם. [illegible] הסתיים ואפשר להמשיך [illegible], מה שיישאר מעיק על הלב זה [illegible] עיניו של כל אחד ואחד מהם, [illegible] מול הראי.

[illegible] פרשת צאלים ב' הפכה אבן בוחן [illegible] תולדות צה"ל. יש המחמירים [illegible] להציג זאת כצה"ל עד צאלים [illegible] צה"ל "אחר", שבא בעקבותיה. [illegible] כי למרות ועדת החקירה [illegible] אלוף במיל. מנחם עינן, [illegible] לאחר האירוע, למרות [illegible] המשטרה הצבאית (מצ"ח), [illegible] הקיפו אלפי עמודים, [illegible] מעורבות מסיבית של [illegible] הצבאי וראשי, תא"ל אילן שיף, עדיין רב הנסתר על הגלוי, ולא רק בתחום שאינו ניתן לגלותו בשל בעיות צנזורה.

כך נחשפו קצוותיה הרגישים של מערכת היחסים העדינה שבין אלופי המטה הכללי לרמטכ"ל. "מלחמת הגנרלים", שעמדה לפרוץ ולחצות את המטכ"ל למחנה עמירם לוין ולמחנה קטן יותר של אורי שגיא, נעצרה רק בזכות התערבותו המהירה ותקיפה של ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין, שנזף קשות באלופים המעורבים, בישיבת פורום המטה הכללי.

[illegible] גדול, אלוף עמירם לוין

מחנה קטן, אלוף אורי שגיא

מערכת היחסים הסבוכה בין האלופים הקשורים לפרשת צאלים ב', והרמטכ"ל ברק לא נחשפה דיה. למערכת יחסים זו יש לבטח יותר מגירסה אחת. אולי בעוד שנים יתגלה טפח ממנה בספר זכרונות שיכתוב מי מהם, או בראיון חושפני שייתן עם פרישתו לתקשורת. גם בתחום רגיש זה רב הנסתר על הגלוי, ומתעורר הרושם שהסיסמה מעל הלוח הכניסה ללשכת הרמטכ"ל, ואולי לשכות נוספות של אלופי המטכ"ל, הפכה להיות: "אם לא נהיה תלויים זה בזה, נהיה תלויים זה לצד זה".

הפרשה לא ירדה מהכותרות בשנתיים האחרונות, בעיקר בזכותם של חלק מהורי החיילים שנהרגו. הורים אלה נאבקו על זכותם, ועל זכות הציבור, לדעת. גם אם פרטי הפרשה לא זכו לחשיפה מלאה, בשל בעיות צנזורה, הרי שהישגם הגדול הוא בהעלאת המודעות הציבורית לתאונות האימונים ולנושא הבטיחות הכללית בצה"ל לרמה גבוהה ביותר. הם תרמו לצמצום הטיות וה"מריחה" של תאונות מכל סוג שהוא, שהסתייעו בכך שהאחראים להן לא נתנו עליהן את הדין. המצב עדיין רחוק מלהיות אידיאלי, אבל צעד גדול נעשה.

צאלים ב', המורסה הפתוחה של המטכ"ל והרמטכ"ל, עומדת להגליד, אך כנראה שלעולם לא תיעלם.

רשות הקורא

דרשו נאה, לא מקיימים

בימי ממשלת הליכוד קיימו אייבי נתן וחבריו שביתת רעב, בדרישה להפסיק את כל ההתנחלויות. השביתה זכתה לפרסום רב באמצעי התקשורת, ואלפי אנשים ביקרו מדי יום את המאהל בו ישב אייבי נתן – אולם ראש הממשלה, מנחם בגין המנוח, סירב בכל תוקף להיענות לדרישות השובתים, והכריז בכנסת: "שביתת רעב לא תשנה כמלוא הנימה את מדיניותה של הממשלה, שנבחרה וזכתה לרוב". ממשלת הליכוד המשיכה בהקמת ההתנחלויות גם כשהגיעה שביתת הרעב ליומה הארבעים, וחייו של אייבי נמצאו בסכנה מוחשית.

כדאי שאנשי הימין, שכירכרו לאחרונה סביב שובתי הרעב בגולן, יזכרו דברים אלה שאמר ראש הליכוד, מנחם בגין ז"ל. ממשלת ישראל הנוכחית נבחרה וקיבלה מנדט מהעם לשנות את סדרי העדיפויות הלאומית: לא עוד להשקיע את מאמציה ומשאביה בהתנחלות והתיישבות אלא להתרכז בנושא אחד ויחיד – התחירה להשיג שלום אמת עם כל שכנינו.

בשבועות האחרונים אכן ניכרת התקדמות חשובה ומשמעותית לקראת שלום עם סוריה. הממשלה כבר הבטיחה, כי כאשר יושג ההסכם עם סוריה הוא יובא לאישור במשאל־עם, והרוב הוא שיקבע אם יאושר ויתבצע. אולם אנשי הימין, וחבריהם הניצים הטרוריאניים בתוך מפלגת העבודה, אינם מסתפקים בכך. הם דורשים "שריון" – כלומר, אם 64 אחוזים מאזרחי ישראל יתמכו בשלום עם סוריה ורק 36 אחוז יתנגדו לו, תקבע דעת המיעוט ולא דעת הרוב!

הצעה זו של הימין היא מחוצפת ואנטי־דמוקרטית, וגם אנטי־מוסרית. באיזו זכות רשאי המיעוט לכפות על הרוב להשליך לפח את סיכויי השלום, ולסבול עוד דורות של מלחמה נוראה ומיותרת? עצם העובדה שאנשי הימין בכלל מעלים הצעה כזאת, היא למעשה הודאה בכשלונם. מסתבר שהימין כלל אינו מאמין שיוכל להגיע לרוב רגיל במשאל־העם שיתקיים.

הגיע הזמן לסלק מן המרפסות את הסיסמאות השקריות. העם לא עם הגולן, אפילו לא חצי מהעם. הסיסמה הנכונה היא: הימין עם הגולן – העם עם השלום!

יעקב סיק, תל־אביב

לכופף את ההיסטוריה

מסכים אני עם בן־דרור ימיני ("בשבח הצביעות", "על המשמר", 23.9.94), שבעולמנו אין אמיתות מוחלטות. "האמת ההיסטורית" משתנה מזמן לזמן.

אולם היסוד של היסטוריוגרפיה בעלת רמה מדעית הינו נאמנות לעובדות היסטוריות. על היסוד הזה יכול ההיסטוריון לבנות בניין־על של פירושים ומתן משמעויות, כדי לתת ביטוי לאמת ההיסטורית שלו. מותר בהחלט להיסטוריון להיות צמוד ל"אמת היסטורית" מסוימת. אולם שיכתוב העובדות, או העלמתן של עובדות "לא נוחות" כדי לצייר תמונה התואמת "אמת היסטורית" מסוימת, איננה היסטוריוגרפיה אלא ניסיון לשטיפת מוח.

דוגמה ממש קלאסית: אחרי הכרזת המדינה, ב־1948, הפציר ראש עיריית חיפה היהודי בערביי העיר לא לברוח, אלא להישאר. הוא לא ידע כי באותו הזמן ההגנה פתחה במיבצע נגד הרובע הערבי בעיר. ההיסטוריוגרפיה הממוסדת הבליטה את פנייתו של ראש העיר, אך העלימה את הפעולה הצבאית.

ימיני טוען, כי אמנם הדברים ידועים, אך חשיפתם משרתת את השוליים המטורפים אצלנו ואת החמאס, ומאשים למעשה את ההיסטוריונים "החדשים" באידיאולוגיה של צידוק ההתנגדות להתפייסות בין שני העמים. הסתייגות מן החשיפה – ניחא; אך הטיעון כי אנשי כהנא־גולדשטיין מזה ותנועות החמאס והג'יהאד מזה ניזונים מן הכתובים של ההיסטוריונים "החדשים" שלנו איננו ראוי לכל התייחסות רצינית.

אליבא דימיני, האלטרנטיבה לצביעות ("שהיא תנאי יסודי, בסיסי, הכרחי לקיום אנושי, לקיום לאומי, לקיום פוליטי") היא הטוטליטריות. זה נשמע מעניין, אבל מה לעשות, זה פשוט מופרך מיסודו. בכל ההיסטוריה לא היו משטרים שידעו להעלות את הצביעות והשקריות למעמד דומיננטי באידיאולוגיה ובמעשה הפוליטי שלהם, כמו המשטרים הטוטליטריים. הם הגדילו לעשות בצביעות אלף מונים יותר מכל משטר דמוקרטי ומכל תנועת שחרור לאומי. כך, למשל, רק שטיפת מוח אדירה, צינית וצבועה, הכינה את דעת הקהל במערב אירופה ואת ממשלת בריטניה וצרפת לתמיכה ולשותפות בהסכם מינכן, שהיה הפרוזדור אל מלחמת העולם השנייה ולשואה – מלחמה שלשם צידוק פתיחתה ביימו הנאצים בשיא צביעותם התקפה "פולנית" על תחנת שידור גרמנית.

לא צריך להיות היסטוריון, לא ממוסד ולא "חדש", כדי להסתייג מן ההיסטוריוזופיה, הרואה אנטגוניזם בין הצביעות ובין הטוטליטריות.

דן וישניצר

הפרה גסה של ההסכם

בצמרת הבטחונית והמדינית של מדינת ישראל נדונות כיום הצעות שונות להמשך המו"מ עם הפלסטינים. אך להצעות אלה משותף דבר אחד: כולן מנוגדות בתכלית להסכם שעליו חתמו ישראל ואש"ף על מדשאת הבית הלבן, ויש בהן הפרה בולטת של ההבטחות וההתחייבויות הבינלאומיות של מדינת ישראל.

לפי הסכם אוסלו, התהליך שהתחיל בעזה וויריחו היה אמור להתרחב תוך זמן קצר ולחול על כל חלקי הגדה המערבית. סעיף 4 להסכם אומר במפורש: "שני הצדדים רואים את הגדה המערבית ורצועת עזה כיחידה טריטוריאלית אחת, ששלמותה תישמר בתקופת הביניים". עכשיו מציעים ראשי המדינה והצבא לכתר את הגדה המערבית למובלעות מנותקות זו מזו, ולכונן בהן פירורים של מימשל עצמי מדולדל – ללא רצף טריטוריאלי, וללא יציאה של צה"ל מהאזורים המאוכלסים כולם, כנאמר בהסכם.

כל מלה בהצעות האלה היא הפרה גסה של ההסכם, ולמעשה קבורתו. זהו המשך הכיבוש באמצעים אחרים, תוך ניסיון להפוך את המימשל העצמי הפלסטיני למכשיר בידי ישראל. ניסיון זה לא יצליח. האטימות, ההתנשאות והשחצנות, שכבר גרמו בעבר לאסונות כה רבים אצלנו, עלולות להרוס את סיכויי השלום ולהסיג אותנו אחורה שנות דור. בזאת אני קורא לאנשי מחנה השלום בישראל, שקולם נדם לאחרונה, לצאת מהבונקר, להשמיע קול ולהניף מחדש את דגל השלום הישראלי־פלסטיני – דגל הנרמס ברגליה של אותה ממשלת רבין שהיתה אמורה להניף אותו.

יעקב בכר, "גוש שלום", ראשל"צ

הדמוקרטיה שתי פנים לה

על פי הכתוב במקרא (דברים ד' מא־מג), רמת הגולן שייכת לעבר הירדן המזרחי ואינה חלק מארץ ישראל השלמה והמובטחת, אשר "המחנה הלאומי" ויתר עליו משום מה, ללא משאל־עם וכלי החלטת רוב מיוחס בכנסת. הסיסמה "שתי גדות לירדן – זו שלנו, זו גם כך" לא נשמעת עוד מחצרותינו, ואיש איננו מואשם בהפקרת "נחלת אבותינו" או בטחוננו.

עד למלחמת ששת הימים, היתה ברמת הגולן אוכלוסייה של כמאה אלף נפש בכפרים ובעיירות, רובם מוסלמים, כעשרה אחוזים דרוזים וצ'רקסים.

ממלחמת העצמאות עד מלחמת ששת הימים היתה הרמה, המבוצרת היטב על־ידי הצבא הסורי, איום יומיומי מתמיד על הישובים היהודיים ליד הכנרת, בעמק החולה ובעמק הירדן. קרבה זו נוצלה על־ידי הסורים לאירועים רבים, שגבו קורבנות רבים בנפש וברכוש.

כיבוש הרמה על־ידי צה"ל ביומיים האחרונים של מלחמת ששת הימים, ומאוחר יותר סיפוח הרמה על ידי חקיקת חוק הגולן בכנסת, הביאו אמנם להפסקת אש בגבול הסורי, שנשמרה כמעט לאורך כל 27 השנים. אך הסורים המשיכו את המלחמה באמצעות ארגוני הטרור למיניהם לאורך כל הגבול הצפוני, בקטיושות ובחדירת חוליות רצח לישובינו, שגבו מאיתנו מאות הרוגים ופצועים. הגבול הצפוני לא שקט מאז, למרות מלחמת "שלג" העקוב מדם, הקמת צד"ל ואיזור הביטחון.

לסיפוח רמת הגולן, שהתאפשר בעקבות לחיצתם הנועזת של קהלני וחבריו – ולו רק כדי להביא לביטולו זמני, על־ידי הפסקת אש ומנית – לא נדרש אז "רוב מיוחס" בכנסת, וכולנו ראינו בכך אקט דמוקרטי כשר למהדרין. לעומת זאת, כאשר ישנו סיכוי סביר, שראש הממשלה (שהיה רמטכ"ל ששת הימים ונתן פקודה לכבוש את הרמה) יוכל להשיג שלום מלא וביטחון יציב לאורך זמן, ולו במחיר פינוי היישובים בחלקם או באופן מלא – קפץ קהלני ונהיה סופר־דמוקרט, בדרשו "רוב מיוחס" בכנסת ובמשאל־עם.

כיבוש וסיפוח הרמה, שהביאו שקט בגזרה צרה, אך גם גרמו לקורבנות וסבל בגזרה רחבה אחרת – לזה מספיק לקהלני ותומכיו רוב דמוקרטי רגיל. אך האם לשלום מלא וביטחון יציב לכל אורך הגבול הצפוני לא מספיקים להם 61? אכן, הדמוקרטיה שתי פנים לה.

יוסף קליין, אשקלון

שילחצו ידיים

לדעתי, אסור לישראל, לסגת מדרישתה ההגיונית, לחתום את עידן האיבה עם סוריה בלחיצת יד פומבית בין מנהיגי המדינות, לנוכח מצלמות הטלוויזיה.

באם שליט סוריה סבור שהשלום לא שווה את לחיצת היד, כוונותיו אינן אמיתיות, ואל לישראל ליפול בפח של נסיגה מהגולן.

על אסד להחליט לאן פניו מועדות, כי לא ניתן לרמות את ישראל ואת העולם כולו.

רחל הרמתי, רעננה א'

טלוויזיה

[illegible] בוקר טוב ישראל
[illegible] – סדרה תיעודית על [illegible] ברחבי העולם
[illegible] בוקר
[illegible] כשר
תבנית ההפתעות – סרטים מצוירים
קסמים קטנים – סדרה מדובבת
[illegible] – תכנית בנושאי מחשבה
[illegible] ארבע, חמש וחצי
חדשות
מבזק
בשמורת הדנים – סדרה [illegible]
[illegible]
החדשות באנגלית
שידור ישיר של משחק הכדורגל בין [illegible] לסלובקיה, במסגרת אליפות [illegible] לאומות בכדורגל
חדשות בערבית (בעת ההפסקה במשחק)
[illegible] – המשך המשחק
[illegible]
[illegible] – תכנית אירוח שבועית
[illegible]
[illegible] – קומדיה בריטית
[illegible] – סרט תעודה על אהבה [illegible] על לארי ואביטל, הגרים בחנות [illegible] עם פאקו – ציפור שחורה [illegible] לארי מרטינו, בן 45, הגיע [illegible] מריו דה ז'נרו שבברזיל: [illegible], בת 23, נולדה בראשון [illegible] האהבה ביניהם, התחילה ביוזמתה [illegible] הצעירה שנמשכה אל הזר [illegible] השערות הארוכות, הלבוש [illegible] ונראה כמו נער פרחים [illegible] כמו 'היפי' של שנות ה־60 [illegible] לשמור על הדעות, האמונות [illegible] של ימים שחלפו. כל חייו לא [illegible] לארי עם מסגרות. הוא חמרן [illegible] על הגבול, בשולי החיים [illegible], אדם בלי תעודות, [illegible] מעבודות פיזיות מזדמנות, [illegible] פועל בניין, מלצר, מאלף כלבים, [illegible] ילדים, וכאשר חלה בסרטן לא [illegible] מבוטח ולא חבר בקופ"ח. [illegible] הישראלית חיזרה את השנה [illegible] בחיים, סרט שלמרות הסוף [illegible] – בלתי צפוי, שמחייב את החיים [illegible] קצת, סרט על זוג אחר שמקיש [illegible] שונים, על דור ילדי הפרחים, [illegible] על המסירות ועל הדבקות [illegible] למרות המחלה.
[illegible] לרגל יום הסרטון הבינלאומי
[illegible] – סדרת דרמה תיעודית

ערוץ 2

[illegible]
מסע בין הכוכבים – הדור הבא
[illegible] – סרטוני אנימציה לפעוטות
[illegible]
[illegible] – סדרה מצוירת לילדים
[illegible] והאמיצים – אופרת סבון
קו לחדשות
[illegible]
[illegible] ומשם – מיטב הקליפים [illegible] והלוהטים ברצף
[illegible] בודק – מגזין הצרכנות
[illegible] חדשות
[illegible] באפלה – מיני סדרה דרמטית
[illegible] חי – דן שילון מארח
[illegible] – הערב: נוכלים עם [illegible] – קומדיה, 1988. במאי: פראנק [illegible] קטנה וסטריפה). עם סטיב מארטין, מייקל קיין, קלן הדלי (דיק טרייסי), אנטון רודג'רס, ברברה הארים. דאנה אייבי. נוכלו קלפאן בחופים האקסקלוסיביים, בין הווילות המפוארות ובתי הסלון היוקרתיים של הריביירה הצרפתית, מנסים שני נוכלים עליזים. פרדי הנווד הדלפון והפרוע (מארטין) ולורנס האריסטוקרט המאופק ובעל הנימוסים, שירד מנכסיו (קיין) לסדר זה את זה – וביחד לפתות את בתו התמה של איל הסבון האמריקאי קולנייטו

24.00 החדשות
24.05 נוכלים עם סגנון – המשך

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 תכניות הבוקר של קול המוסיקה – בעריכת משה שרלצקי – מוצרט: סונטה בלה מזור לפסנתר, ק. 331 (אלפרד ברנדל); רגר: וואריאציות ופוגה על נושא מאת מוצרט, אופ' 132 (הסים' של במברג/ יוזף קילברת); מוצרט: קונצ'רטו במי־במול מזור ל־2 פסנתרים ולתז', ק. 365 (אלפרד ברנדל ואימוגן קופר/ אקדמיית סנט־מרטין/ נביל מרינר); שוסטקוביץ': קונצ'רטו לפסנתר ולחצוצרה עם תזמורת אובליגאטו, אופ' 35 (אנדרה פרווין/ ויליאם ואצ'יאנו/ פיל' ניו־יורק/ ל. ברנשטיין); דבוז'אק: חמישייה בלה מזור לפסנתר ולכלי־קשת, אופ' 81 (קליפורד קרזון ורביעיית התז' הפיל' וינה); בטהובן: סימפוניה מס' 1 בדו מזור, אופ' 21 (התז' הפיל' של ברלין/ אנדרה קליין); שומאן: סימפוניה מס' 4 ברה מינור, אופ' 120 (פילהרמוניה החדשה/ אליהו ענבל); נילסן: סימפוניה מס' 5, אופ' 50 (הסים' של בורנמות'/ פאבו ברגלונד); ליסט: סונטה בסי מינור לפסנתר (אמיל גיללס); ליסט: מחול המוות (פטר קיטון, פסנתר/ פיל' לונדון/ ז'אן מרטינון); מאהלר: שירי מות ילדים (ג'נט בייקר/ תז' הלה/ סר ג'ון ברבירולי); שוברט: הרועה על הסלע (ר. שטרייך, סופראן/ ה. גוזר, קלרניט/ א. ורבה, פסנתר).
13.57 בימת שיר
14.06 מוסיקה לשעת צהריים
16.00 הקול פתוח – תכנית האירוח של דני אורסתיו.
18.00 מפתחות – מוסיקה מגוונת (מוסיקה שהושתקה ע"י הרייך השלישי). פאבל האס והאנס קראסה: רביעיות כלי־קשת מן השנים 1921, 1925, 1938 – (רביעיית הוח'רן)
19.05 צלילי עמים
20.00 בימת שיר
20.30 התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור – קונצרט פתיחת העונה. מנצח: דוד שלון. סולן: אולף בר־בריטון. עדן פרטוש: פרקים סימפוניים; מאהלר: שירי שוליה נודד; ברליוז: הסימפוניה הפנטסטית.
23.00 צלילים לסיום של יום

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה עם בני הודל
08.55 קראתי ספר
09.05 פתוח עם רם חדמור
09.55 מתכון יומי
10.05 מלרדיו – שירות מידע למאזינים
11.05 בוונכן – על הורים ותינוקות
12.05 תעשייה – מגזין לענייני תעשייה ועובדים
13.05 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער
15.00 צימוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש
16.05 מי על החו? – חידון מוסיקלי למאזינים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול האמונות
18.05 מנחה ערב – משדר לאקטואליה ולמורשת ישראל
19.05 בין הזמנים – עם קובי כהנא
19.45 שיעור במחשבת היהדות
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה הישראלית
20.30 שיעור בפרשת השבוע עם הרב מרדכי אלון
21.35 שירים חסידיים
22.05 מגזין ירושלים עם רות בקי
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות ומוסיקה
08.05 עניין אחר – עוד חדשות ואורח עם דליה יאירי
09.05 אז מה היה לנו שם – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שרי יחימוביץ
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ עם יואל רפל
16.05 צבע הכסף עם טנת דוידוב
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה – חדשות ומוסיקה
19.05 שירים עבריים
21.00 כותרות מבט והיום הזה
21.15 "הערכת מצב" – ניתוח ענייני חדשות מרכזיים עם פרופ' שלמה אהרונסון
23.05 מיסה לילית עם יואב גינאי
05.05 לתוך הלילה עם עמיקם רוטמן

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן גימל
09.05 בוקר בוקר עם מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס וחוה עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם ניל קוסר
13.05 לוהט עם שוש עטרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש עם טוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים עם עופר נחשון
17.05 רוק בישראל
18.05 קו ההתחלה עם מנחם פרי
19.05 שעה אישית עם בני דודקביץ
20.05 MTV בגימל
21.05 כותל המזרח – תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ר"שים
23.05 לילות מסי לבן עם מנחם פרי

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – מתאי המוות לסחלות הנפש. מרצה פרופ' רמי רחמימוב
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 קשה בבוקר עם ארז טל
10.05 "זמן לעכשיו" עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 "טוטל בספק" – תוכנית וראיון עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – שיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום עם גדעון רייכר
15.55 באופן מילולי עם אבשלום קור
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 מעבר לאופק – מוסף גלי צה"ל לצבא ולביטחון
18.30 סוף היום – עם דידי פייר ואייל פרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 ציפור הנפש – עם ציפי וזנרוס – מגזין בענייני פסיכולוגיה
21.00 שבוע טוב – עם רובי לוין
22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב
00.15 ציפורי לילה עם שוחר בן ברק – תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 סריוה בדרך עם אמיר אשר
09.05 החרוממות – שירים שכיף לשמוע
10.05 שמש עם אלי ישראלי
12.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
13.05 מיזוג אוויר עם ארי שמאי
14.05 ספטוף עם סיון דורון
15.05 יואב קוטור ממשיך לנסוע – תוכניתו האישית של יואב קוטור
16.05 חכם בכביש עם רון לויטל
18.05 ולולאה – עם לאה עוז
20.05 דרייב אין עם נועה לב
22.05 לילה טוב עם יעל קרוון

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 20.30; אורלנדו. 19.00, 22.15
גת: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.25, 21.45
דקל: ספיד. 19.30, 21.40
הוד 1: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2: החיים שלי. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3: מציאות נושכת. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 4: הלקוח. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
חן 1: אהבה של גבר לאישה א–ה 17.00, 19.20, 21.50
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: ספיד. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: המסכה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
טיילת 1: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
טיילת 2: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00
טיילת 3: מציאות נושכת. 17.00, 19.15, 22.00
לב 1: רוצחים מלידה. 12.00, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2: גשם של אבנים. 12.15, 14.00, 17.00, 19.45, 22.00
לב 3: גו פיש. 14.15, 16.30, 18.15; משחק הדמעות 12.05, 19.45, 22.00
לב 4: עירום. 12.10, 14.05, 19.30, 22.00; הורים בהומה 17.00
מוזיאון 1: היומן של גי מורס. 17.00, 19.45, 22.00
מוזיאון 2: האישה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00
רב אור 1: אימא סדרתית 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: המסכה. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: ארץ הצללים. 21.50; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30
רב אור 4: תמונות קצרות. 17.30, 21.00
רב אור 5: סיפור מרובע ברונקס. 17.00, 19.25, 21.55
שחף 1: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.15
תל אביב 1: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00
תל אביב 2: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00
תל אביב 3: הלקוח. 16.30, 19.15, 22.00

ירושלים

גיל 1: פורסט גאמפ. 13.00, 16.00, 19.00, 21.24
גיל 2: סכנה ברורה ומידית. 13.00, 16.00, 19.00, 22.00
גיל 3: רומן על אמת. 13.00, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: מציאות נושכת. 13.00, 16.30, 19.10, 21.45
גיל 5: רוצחים מלידה. 13.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6: החיים שלי. 13.00, 17.00, 19.15, 21.30
גיל 7: שקרים אמיתיים. 13.00, 16.00, 19.00, 21.45
גיל 8: הלקוח. 13.00, 16.30, 19.00, 21.30

חיפה

אורלי: תמונות קצרות. 17.30, 21.00
רב גת 1: זאב. 16.35, 19.00, 21.30
רב גת 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 1: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 2: ספיד. 19.00, 21.20; חופשה בחיתולים. 17.00
רב אור 3: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 1: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 2: ספיד. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 3: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4: זאב. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 5: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.40, 19.05, 21.30
רב מור 6: סיפור מרובע ברונקס. 21.30; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.10
רב מור 7: המסכה. 17.00, 19.10, 21.30

אשדוד

גיל 1: רומן על אמת. 16.45, 19.15, 22.00
גיל 2: זאב. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 4: הלקוח. 17.00, 19.15, 22.00
גיל 5: אהבה של גבר לאישה. 16.45, 19.15, 22.00

אשקלון

חן 1: אהבה של גבר לאישה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: זאב. 16.50, 19.25, 21.55
חן 4: ספיד. 21.50; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30
חן 5: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.50

נתניה

חן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2: אהבה של גבר לאישה. 19.25, 21.55; מלך האריות. 17.00
חן 3: זאב. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4: ספיד. 16.50, 19.25, 21.50

ראשון לציון

חן 1: זאב. 16.50, 19.25, 21.55
חן 2: ספיד. 16.50, 19.25, 21.50
חן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 21.55; חופשה בחיתולים. 17.00
חן 4: אהבה של גבר לאישה. 17.00, 19.25, 21.50
נעמן: פילדלפיה. 19.30, 21.50
ראשון: גשם של אבנים. 19.30, 21.45
רון 1: החיים שלי. 19.30, 22.00
רון 2: סוגר חשבון עם אבא. 19.30, 21.30

חולון

גל 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00
גל 2: רומן על אמת. 16.30, 19.15, 22.00
גל 3: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00
גל 4: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00
גל 5: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.15, 22.00

באר שבע

אשל: סוגר חשבון עם אבא. 19.30, 21.30
רב נגב 1: זאב. 16.50, 19.25, 21.55
רב נגב 2: אהבה של גבר לאישה. 16.50, 19.25, 21.55
רב נגב 3: ספיד. 21.50. חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30
רב נגב 4: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.50

חדרה

לב 1: זאב. 17.00, 19.15, 22.00
לב 2: סכנה ברורה ומידית. 17.00, 19.15, 22.00
לב 3: הלקוח. 19.25, 22.00. חופשה בחיתולים. 17.00
לב 4: גשם של אבנים. 17.00, 19.35, 22.00

רמת גן

אואזיס 1: זאב. 16.45, 19.20, 21.50
אואזיס 2: הלקוח. 16.50, 19.25, 21.50
אואזיס 3: סכנה ברורה ומידית. 16.35, 19.15, 21.55
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.55, 19.20, 21.55
רב גן 2: אהבה של גבר לאישה. 19.25, 21.55; מלך האריות. 17.00
רב גן 3: ספיד. 19.25, 21.55; חופשה בחיתולים. 17.00
רב גן 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.10, 21.55

פתח תקווה

היכל 1: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
היכל 2: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00
היכל 3: הלקוח. 16.45, 19.15, 22.00

שירותי חירום

משטרה

[illegible], תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. [illegible]244 – חדרה 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"שיבא" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקווה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

[illegible] נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, בכל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – ילדים.
שערי צדק – עיניים.
הדסה ע"כ – פנימית, נשים.
הדסה ה"צ – אורטופדית, כירורגית.

בתי מרקחת

בת ים: קופ"ח הכללית, קדושי קהיר 20.
חולון: אהרון, הופיין 52; קופ"ח הכללית, קדושי קהיר 20 בת ים.
ירושלים: סופר פארם, קניון מלחה.
נתניה: נאות שקד, מרכז מסחרי אזורים.
פתח תקוה: עין גנים, חזון איש פינת גורדון.
רמת גן: עליה, קריניצי 2.
תל אביב: אהוה, דיזנגוף 165; אפרסמון, יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00, בימים א – ה, "בן יהודה", בן יהודה 142; עד השעה 24.00, בימים א – ה ובמוצ"ש, סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40.
חיפה: קרית אליעזר, כיכר מאירהוף 6.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע בימים א'–ה' בין השעות 08.00–20.00. בימי ו' 08.00–13.00. טלפון: 177-022-1908.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים – 02-243358; ת"א – 226027 (24 שעות); חיפה – 04-229488 (11.00–20.00); גליל מערבי – 04-820322.

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה'. 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ו', טל. 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03-285822.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים בתיאום טלפוני איחורית 5449911 טלי 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל': 03-5033939.

סיוע לקורבנות אונס

לנתניה ואיזור השרון, טל' 09-32432 א'–ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 03-234819; חיפה 04-660111; ירושלים: 02-24554, 09-72245.

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070. פועל מ־08.00 עד 22.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 09-625110
ער"ן כפר־סבא – 09-913999
ער"ן באר־שבע – טל' 07-418111
מוקד. מוקד חירום – אס.או.לב שרות טיפול נמרץ לב, חיפה. 24 שעות ביממה. טל. 04-679999

מגן־דוד־אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101.
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; טבריה – 101, טל' 04-931401; נהריה – טל' 04-823333; בת־ים – טל' 5511111; באר־שבע – טלפון 07-74767; שח"ל בנוש דן, טל' 03-330848; פתח תקווה – 101, 93, 9311111. חצור – 06-938233.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30
מנתניה לתל־אביב: 06.40, 08.13, 08.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.55, 17.07, 17.50, 18.20, 19.03, 20.03, 21.05
מנתניה לת"א ולרחובות: 17.50
מתל־אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13
מתל־אביב לירושלים: 08.35
מירושלים לתל־אביב: 15.05
מרחובות לתל־אביב: 06.35, 07.20, 07.55, 15.20, 16.50, 17.25
מרחובות לת"א ולנתניה: 07.55, 16.50
מתל־אביב לנתניה ולחיפה: 17.25
מתל־אביב לנתניה: 07.13, 08.27, 09.40, 11.10, 13.10, 14.40, 15.20, 16.20, 17.20, 17.40, 18.30, 19.30, 20.30
מתל־אביב לחיפה: 06.00, 06.35, 07.25*, 08.05, 08.40*, 09.20*, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 16.00, 16.40, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00
מתל־אביב לנהריה: 04.35, 08.05, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00
מחיפה (בת־גלים) לנהריה: 06.08, 08.28, 12.10, 13.20, 15.26, 16.05, 17.30, 18.30
מקרית חיים לנהריה: 05.32, 06.25

בימי ו' וערבי חג בלבד

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 06.30, 07.30, 10.30, 13.05
מנהריה לחיפה: 14.45
מקרית מוצקין לת"א: 12.30
מחיפה לתל־אביב: (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים) – 04.00, 06.35, 07.30*, 08.30, 09.30, 10.00*, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00
מתל־אביב לרחובות: 12.55
מתל־אביב לירושלים: 08.40
מירושלים לתל־אביב: 12.05
מרחובות לתל־אביב: 07.20
מת"א לחיפה: 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 11.40*, 12.00, 13.00, 14.00
מתל־אביב לנהריה: 04.00, 10.00, 12.00
מחיפה לנהריה: 09.08, 11.20, 13.23
מקרית חיים לנהריה: 06.15

במוצאי שבת וחג

מחיפה לתל־אביב: 19.00
מתל־אביב לחיפה: 20.30
* מידע נוסף בטלפונים: 03-5652300, 04-303133; ובלשכות המודיעין: 03-6937515, 04-564111
* רכבת ישירה

בין דקאדנס לתקווה

שיחה עם האמנית הרב־גונית אוטה למפר, שמופיעה החל מהיום בתכנית שירי מרלן דיטריך ואדית פיאף עם הפילהרמונית הישראלית.

יוסי שיפמן

כשמתבוננים בקריירה של אוטה למפר בת ה־31, קשה להחליט מהו צירוף המקרים שזימן את הצעירה הזאת להיפגש עם הגדולים בתחומי אמנויות הבמה. מפת המפגשים של למפר כוללת את אנדרו לויד־וובר שזימן אותה לשיר ב"חתולים" המפורסמים שלו, את ז'רום סווארי שציוות אותה ל"קברט" בתפקיד סאלי בולס, את מייקל ניימן שעובד איתה ובשבילה, את מוריס בז'אר שבלהקתו רקדה במשך שנים "עד שהבנתי שזה לא בדיוק התחום בו אני רוצה להעסיק את עצמי". את פיטר גרינוויי שהזמין אותה לשחק בסרט שלו, ואת לוצ'אנו בריו שביקש ממנה לשיר שירים שחיבר לרעייתו המהוללת קאתי ברבריאן, ועוד ועוד.

למפר סבבה את הגלובוס בתכניות בהן הביאה את ניחוח התקופה הדקאדנטית של גרמניה בין שתי המלחמות "האמריקנים בפירוש אינם אוהבים את ברכט", ובמקביל עשתה שרות למוסיקה המופלאה של אדית פיאף. למפר לא הסתפקה בכל אלה. היא מציירת, ותערוכות שלה הוצגו במקומות שונים. היא הספיקה לכתוב ספרים ולהקליט אלבומי שירים, שהיא עצמה מחברת "על נושאים חברתיים, על נשים", וכעת נמצא בהכנה תקליט חדש שלה בו היא מחברת את השירים של ז'אק פרוור הצרפתי, קורט טוכולסקי היהודי שהתאבד בגרמניה ערב הנאציזם, וסטפן זונדהיים היהודי האמריקני – שילוב בהחלט מקורי ויוצא דופן שמעורר סקרנות רבה.

עם כל הרשימה הזאת ועם כל מוקדי ההופעות שלה בכל מרכזי העולם – ניו יורק, ברלין, פאריס, לונדון, טוקיו, סידני, לוס אנג'לס ואפילו פסטיבל ישראל לפני שלוש שנים וחצי, ועם אחד הקולות המרתקים שניתן לשמוע היום במוסיקה החריפה ובטקסטים רבי־העוצמה של קורט וייל – אוטה למפר היא התגלמות ההצטנעות. אין בהתנהגותה ובשיחתה שמץ מן האף המתרומם. קטנה, שברירית, מתקפלת בכורסה ומדברת על ביתה – "שנים בברלין, שנים בלונדון וכעת בפאריס, ובכל מקום אני בבית". בשלושת החודשים האחרונים היא נעה בדרכים עם מטען חורג יקר לה במיוחד: תינוק עירני העונה לשם מקס "אני לא זזה לשום מקום בלעדיו".

"אחרי התנסות בריקוד ובתיאטרון ובמוסיקה, התחום שלי הוא בקו התפר בין המילים והמוסיקה. בנסיון להעביר את המילים וגם את המשמעויות. החומר המוסיקלי שבו אני חשה בבית הוא הטקסטים הנועזים של ברכט, ומולם האנושיות הצרופה של השנסונייר הצרפתים. אבל גם אלה וגם אלה נעלמו מן ההכרה הבינלאומית. תשמע מה שרים הצרפתים הצעירים של היום?! הנסיונות שלי הם להביא את אותם טקסטים לכל עומקם לקהל, באיור מוסיקלי מחודש, כשההרכבים משתנים בכל שיר ושיר, והליווי הוא תמיד לא יותר מתזמורת של 25 נגנים. הסאונד יכול להתקרב לתחושת ה'דוק'. הקהל מקבל את התמהיל הזה בכל מקום – מקונצרטי הפארק ועד לאולמות הגדולים של כל התזמורות החשובות".

את שרה עם תזמורות גדולות, כולל עם הפילהרמונית כאן. האם העובדה שאת לא זמרת "בל קנטו" אופראית מפריעה לך?

למפר: "בכלל לא. בעיקר משום שאני שרה עם מיקרופונים. בריו היה היחיד שהתעקש שאשיר ללא מיקרופונים, אבל כשנותנים לי לשיר כמו שאני יודעת והמנצחים עוקבים אחרי, אין לי בעיה. כשמדובר בהקלטות אני מעורבת בכל שלב ושלב של הבישול והעריכה, ואני יודעת בדיוק איך זה יישמע".

גדלת על מסורת של שירה גרמנית, כלומר שירים אמנותיים של שוברט, שומן וברהמס. היית מנסה להעז ולהופיע עם חומר מוסיקלי כזה?

– "שוברט וברהמס רק באמבטיה. שם יש אקוסטיקה מצויינת לזה, ועכשיו עם מקס יש לי גם מאזין קבוע".

אוטה למפר. קו התפר בין המילים והמוסיקה.

חמש שנים בריקודים

יום־הולדת חמישי למרכז סוזן דלל לתיאטרון ומחול בנווה צדק.

גיורא מנור

הביטוי 'ללכת לסוזן דלל', הפך בעגה הישראלית לקוד מוכר, שפירושו: להיות נוכח במופע בבית־הספר המשופץ שבנווה־צדק. לפני חמש שנים היתה זו שכונה ישנה ומוזנחת, וכיום היא תערובת של בתים משופצים יפהפיים וצלקות שוממות של חורבות, שטרם נרכשו על ידי "יאפי" בעל אמצעים ועדיין לא שופצו.

סוזן דלל הפך למושג לא בשל האסתטיקה של המתחם, אלא משום שהוא משמש בית, צנוע למדי, ללהקות מחול (בת־שבע, ענבל, להקתם של ניר בן־גל וליאת דרור, וזו של רות זיו־אייל), ומטה ראשי של התיאטרון לילדים ונוער, בגלגולו העכשווי.

בניגוד לבניינים אחרים הנושאים את שמו של תורם או מונצח, זכר לנדיבות רגעית של מישהו, לניקוי המצפון או השאיפה לפרוסת־נצח, סוזן דלל זכה למשפחה, הרואה בהמשך התמיכה והמעורבות את עניינה. וכך מתאפשרים למנהלו של המרכז, יאיר ורדי, מפעלים ותכניות, ששום תקציב ציבורי לא היה מסוגל להעניק לו.

התחרות הבינלאומית השנייה, המתקיימת בימים אלה, לא היתה יכולה למשוך תשומת לב בינלאומית ללא הפרסים הרציניים, בני עשרות אלפי שקלים, וללא התקציב הנדרש למימון הבאת המתחרים הרבים ואיכסונם וכלכלתם. ואלה הם שוב תרומתה של משפחת דלל.

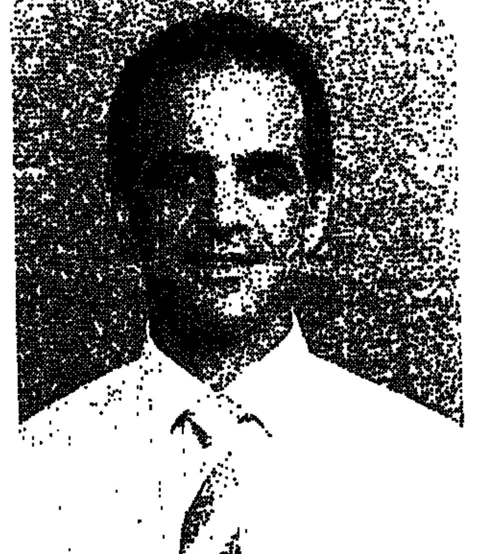

מנהל יאיר ורדי. המימסד מכתיב לו זהירות רבה.

יום ההולדת החמישי – ואין לזלזל במפעל שתוך זמן קצר כזה הפך למושג ומצליח לאורך תקופה ולפעול בצורה אינטנסיבית – של מרכז סוזן דלל היה למעשה, אם לשפוט על פי כתבות יום ההולדת השונות שראו אור בעיתונות, לחגיגה ליאיר ורדי, מנהלו של המרכז.

האם ורדי דיקטטור המכתיב בצורה שרירותית מי יזכה לתמיכת המרכז ומי יירדה, וכך נעשה למלך אוטוקראטי, שעל החלטותיו אין עירעור? ושמא כושרו היה למנות ועדות אומנותיות, שתפקידן לבחון באופן "אובייקטיבי" כביכול, מי ייכלל במסגרות השונות של מופעי חלון־ראווה, המתקיימים בסוזן דלל?

כמי שהתנסה בעבודת ועדות בחירה שכאלה, אני מפקפק האם הדיון שלאחר הצפייה במועמדים, מביא להחלטות טובות. התוצאה היא רק פשרה, שעה שהחלטתו הבלעדית של מנהל עשויה היתה להיות יותר נועזת, ולכן יותר צודקת.

לצערי, נתון יאיר ורדי ללחץ דעת־קהל, ותלותו במוסדות הממסד התרבותי של העירייה והמדינה, המכתיבים לו זהירות רבה. מה גם, שהוא עצמו אינו נוטה חיבה מופרזת למי שמרגיזים את הצופים בחדשנות רדיקאלית – אלא אם כן הם נעשים לחביבי הקהל.

ויש, שבאו אליו בטענות, שבסוזן דלל לא צמח כביכול, מחול ישראלי תוסס וחדשני. כאילו היה זה תפקידו של מנהל מרכז כזה ליצור יש מאין כשרונות יוצרים. ורדי הוא למעשה כאותו אמרגן, היכול במקרה הטוב, להבחין בניצני כשרון לפני שאחרים תופסים שמשהו מתרחש, והראוי לעידוד והנשמה של משאבים כלכליים. מנהל המרכז אינו מנהל אומנותי של גוף אומנותי, אלא נותן שרותים, שיש בכוחם לתרום אבל לא ליצור.

כשם שאת הצלחתה של בת־שבע בהנהגת אוהד נהרין אין לזקוף על חשבון יאיר ורדי, ממש כך אין להאשים אותו בכשלונות שונים, שראו אור במרכז.

אני מתקשה להצטרף למקהלת המקוננים על מצבו של המחול בישראל. אין בעולם מדינות רבות, ובוודאי לא בגודלה הזעיר של ישראל, שהיא כאחת מערי הבירה הממוצעות במספר תושביה, הנהנות מלהקות מעולות כגון בת־שבע, להקת המחול הקיבוצית, להקתם של ניר וליאת וזו של זיו־אייל. ומה שמעורר עוד יותר היא קבוצה שלימה של כוריאוגרפים צעירים, המעניקים תחושה של צמיחה והתפתחות.

כל הצעירים המוכשרים הללו החלו את חשיפתם בפני הציבור בסוזן דלל. אבל מקום אינו אלא בימה, או אם תרצו, מגש. המטבח נמצא במקומות אחרים. ומי שמסכם את חמש שנות כהונתו של יאיר ורדי בסוזן דלל כאכזבה, משום שלא צמח "סיגנון סוזן דלל" במחול הישראלי, טועה בגדול. קודם כל צמחו שם יוצרים ייחודיים כגון נהרין, בן־גל ודרור, איציק גלילי או תומר שרעבי, ענבל פינטו, והצמד נועה ורטהים–ערי שעל ואחרים, אבל לא אסכולה ישראלית עכשווית מוגדרת.

אסכולות לאומיות שכאלה אינן מצויות בשום מקום בעולם המודרני, אלא בצורת השפעות הדדיות.

אנו נוטים לשכוח את המצב אשר שרר בארץ בתחום המחול החדשני והנסיוני לפני הקמת סוזן דלל. למעשה לא היה אולם בתל־אביב שיוצרים עצמאיים יכלו להשתמש בו בצורה שתקל עליהם. מצוקת הלהקות הממסדיות היתה לא פחות אקוטית. להקת ענבל נדדה ארבעים שנה במדבר, ללא בית או בימה משלה. אבל היתה לה משה רבנו, בדמות שרה לוי־תנאי. עד שהלהקה מצאה את ביתה בסוזן דלל, מבלי שהאכסניה פתרה את בעיותיה הקיומיות. גם בת־שבע נדדה בדירות שכורות למיניהן, מאז שגורשה מגן־העדן הקטן שלה בשדרות ההשכלה, אחרי שבת־שבע דה רוטשילד ניתקה את עצמה ואת משאביה מהלהקה.

להקת בת־שבע עדיין מחפשת מרחב מחייה מספיק לסטודיות וחדרי־חזרות הדרושים לה, ומשרדיה רחוקים בתאים שמימדיהם כשל תאי בית־סוהר. ושוב נרתמה משפחת דלל – כפי שמספרים לי – והביעה נכונות לתרום לשיפוץ בניין נוסף בסביבה, למען הלהקה המובילה שלנו.

יום ההולדת החמישי של מרכז סוזן דלל הוא, לדעתי, יום הולדת שמח. עם כל החסרונות של טעמו האישי הקובע של יאיר ורדי, ודרכו להתגבר על אילוצים, המרכז הפך למושג, והוא חי ורוחש.

פרידה מוקדמת מדי

"חגיגת הפסנתר", קונצרט פתיחת העונה וחניכת הפסנתר החדש במוזיאון ת"א. עורכת: אסתרית בלצן. בהשתתפות התזמורת הסימפונית ת"א וסולנים. מנצח: איתי טלגם.

שורית רמתי

"היה שלום פסנתר ישנוני. אתה כבר ומגושם מדי בשביל קצב החיים של היום. מילאת את אוזנינו בצלילים נהדרים בעבר, כעת ניתן לאחרים לתפוס את מקומך". זהו ציטוט מדבריו הקשים של המלחין הקנדי מוריי שפר, אותם בחרה עורכת הקונצרט, אסתרית בלצן, להביא בפני באי הקונצרט. "האמנם" שבא בעקבותיהם, הותיר אותי תמהה, בעיקר משום הצורך להביאם כהצהרת כוונות כלשהי, אך לא רק. הרצון לערוך קונצרט שכולו בעצם אור לפסנתר, בפרט לאור העובדה שפסנתר חדש תופס את מקומו על בימת המוזיאון, הוא רצון מבורך. אך קונצרט מלא ב"גגים" של חנופה עומד בסתירה לרצון לסתור את טיעוניו של שפר, שאת מקום הפסנתר תופסים אלמנטים דיגיטליים, אלקטרוניים ואחרים.

כאן וברהמס זה טוב, יפה ומכובד. גרשווין, ניחא. אבל שלמה גרוניך? בשביל מה. איזה מסר הוא מעביר ומה הקשר שלו לחניכת הפסנתר. נכון, הכלי המוסיקלי שלו הוא הפסנתר, מלבד הקול, אך אין זה הכלי הלירי שאנו מכירים, אלא כלי הקשה פר־אקסלנס (שהוא אכן כזה על־פי קבוצת השיוך שלו).

אני מאוד מעריכה את גרוניך ואוהבת את הדברים שהוא יוצר, וגם היצירה "לונה פארק" שבוצעה בקונצרט היתה יפה וסוחפת, על מקצביה המשתנים. אבל מה לה ולהצהרת הכוונות. זהו "גג" מיותר לטעמי הפרטי. לשלמה גרוניך אגב, לא ניתן הכבוד לנגן על הפסנתר החדש...

"גג" אחר בקונצרט היה יצירתו של המלחין משה זורמן "סיוט פסנתרי" לשלושה פסנתרים, שלושה מטלופונים ומחשב אחד. זהו אולי המיצוי הטוב ביותר שאפשר היה לבחור כמייצג האנדר־סטייטמנט של שפר. טיול בעולם "החינוך המוסיקלי", החל מהטרום המטלופוני, דרך תרגילי אצבעות משמימים, שביצירה דווקא נשמעו מרתקים, ועד לטייפ האלקטרוני. ראיית הדברים נמצאת בנקודה שמנתבת אותם לכיוון של העשרה ותמיכה ולא הפניית עורף. זה המסר שקלטתי, ובמובן זה היתה היצירה במקומה. שלושת הפסנתרנים: מיכל טל, אסתרית בלצן והמלחין משה זורמן, באיכותם הרבה, תרמו תרומה ניכרת למסר.

"אמריקאי בפאריס" מאת גרשווין אינה מהווה אתגר רב רושם למאזין. קלילותה מתקבלת בברכה על ידי הקהל. צמד הפסנתרנים "דואו תל־אביבי" – אירית רוב־לוי ואריאל כהן, ניגנו את היצירה כאילו היתה הידן או מוצרט, ובקונטקסט הזה היא נשמעה פושרת ומיובשת, עם רגשים שבמקרה הטוב היו דפיקות רמות, ובדרך כלל נטולי אופי וסגנון.

הקונצ'רטו ברה מינור לשלושה פסנתרים מאת באך, שפתח את הערב, היה חגיגה אמיתית לפסנתרנים. היה זה רב־שיח מרתק בין שלושה סולנים שהינם הפכים מושלמים: נעמה מרמן שנגינתה כולה עידון ונאמנות טוטאלית לסגנון, זכריה פלאורין בעל הליריות המרוסנת ורקיאום קומיות ממש, והפרק האחרון נשמע ע"י התזמורת ארכאי ויבש. זאת, בניגוד גמור לתפישת הפסנתרנים שלקחו את באך קדימה מעבר למונוטוניות העשויה להתבקש בפרשנויות שמרניות כמו זו של איתי טלגם. אולי הוא לא התכוון, אבל זה מה שיצא.

גולת הכותרת האמיתית של הקונצרט יוצא דופן במהותו. פנינה זלצמן של הברהמס הזה היא אמן שמסתכל ומבצע בשלווה ובליריות מעוררת שאין גדולה ממנה. נגינתה עומדת הרבה מעבר לטקסט, על כל קשייו. נגינתו של מיכאל הרן היתה מיוסרת ומסוגפת באופייה, מין נגינה כזאת שבאה מהמחוזות העמוקים ביותר של הנפש, כאילו אין הכלי עומד באמצע. הפרק הראשון היה ברובו מופנם, מחפש תדיר נתיב להיפתח, וכשזה קורה לקראת סוף הפרק, אין תחושת הקלה, אלא הזדהות עם הכאב. וזה נמשך גם בפרק השני, במנואט ועוד יותר בסקרצו. הפרק השלישי הפוגלי הצטיין בוירטואוזיות מדהימה של השניים. לכל אורך היצירה נשמר האיזון הדק בין השניים, איזון שהוא תוצאה של קשב טוטאלי ולא שמירה על טוהר האיזון הרציונלי הטהור. מאסטרפיס אמיתי.

עונה חדשה בתיאטרון לילדים ולנוער

מיכאל אייזנשטדט

התיאטרון לילדים ולנוער, שהוא הגוף הרציני ביותר במדינה הפועל כדי להציג תיאטרון טוב ואיכותי לילדים ובני נוער, סיכם במסיבת עיתונאים את שנת הפעילות האחרונה בגאווה רבה. בשנה שחלפה העלה התיאטרון 742 מופעים של 13 הצגות שונות, ב־112 ישובים ברחבי הארץ, עליה של 399% מהשנה הקודמת. ההצלחה האדירה נזקפת בחלקה לפתיחה מחודשת של מפעל המנויים של התיאטרון, ולהופעות רבות בפני הקהל הרחב בבית הקבוע של הלהקה באולם ע"ש ירדן ירושלמי במרכז סוזן דלל בתל־אביב. היתה זו גם העונה הראשונה בה זכה התיאטרון לקבל חסויות מסחריות מגופים וחברות שונים.

הנתונים התקציביים של התיאטרון מראים על עליה משמעותית בתמיכה של עיריית תל־אביב בתיאטרון מ־1992 ל־1993, ועל עליה עוד יותר מרשימה בסכום ההכנסות ממכירת הצגות.

לעונה הקרובה מתכנן התיאטרון לילדים ולנוער להריץ ברחבי הארץ 14 הצגות שונות, כמו ההצלחות האדירות "המלכה הלקה", עכשיו בעונתה השלישית, "שמירהר" (עונה שניה), "הגולם" (עונה שניה), "יקרת גיבורת נילי" (עונה שמינית), "אודי" (עונה שניה) ועוד.

הבכורות החדשות המתוכננות לעונה זו הן "זורפן" מאת אילנה לופט על פי ספרו של יורם קניוק, "מיראז' הילד מבוסניה" מאת המחזאי ההולנדי אר דה־כונטו ומחזהו של אלן אייקבורן "הכל על הקול" במבוך הנהלה. עוד לפני פתיחת העונה בימים אלה, כבר שובצו יותר מ־450 הצגות ברחבי הארץ. העונה הנוכחית, כך נמסר, תוקדש בחלקה להכנות לקראת העונה הבאה, בה יחגוג התיאטרון 25 שנים לפעילותו. לעונה זו מתכנן התיאטרון לילדים ולנוער ערב הצדעה לתיאטרון ולמייסדתו אורנה פורת, הפקת הצגת חצי יובל חגיגית, תחרות לכתיבת אופרה לילדים, תחרות בין בתי הספר התיכוניים לאומנויות בארץ לעיצוב כרזות היובל, יום עיון בינלאומי, תערוכת עיצוב במה ועוד.

סלובקיה כמבחן בגרות

הערב (ר"ג, 18.00) תעמוד נבחרת הכדורגל של ישראל בפני אחד ממבחניה הגדולים, נגד סלובקיה, במוקדמות גביע אירופה לאומות ● ההרכב שניצח את פולין לפני חודש יידרש להוכיח אם זה היה מקרי, או שמא, עם ניצחון שני רצוף, הפנים נשואות אל הטוף האירופי ● שידור טלוויזיוני ישיר בערוץ 1

□ שמואל קליגר

להשיג ניצחון שני ברציפות – זו המטרה המוצהרת של 11 ישראלים בכחול-לבן, שישחקו הערב (ר"ג, 18.00), נגד נבחרת סלובקיה, במוקדמות גביע אירופה לאומות – ובכלל לא איכפת לנו שהשחקנים שעשו זאת מול פולין לפני חודש, ישחזרו הערב את ההישג.

קשה להזכר מתי שיחקה הנבחרת בדיוק באותו הרכב בשני משחקים רצופים, מה שכנראה שיקרה הערב, ואפשר בהחלט להבין את המהלך הטבעי הזה, שהרי הרכב מנצח אין מחליפים.

דאגה מסויימת באימון המסכם לפני המשחק עוררה פציעתו של טל בניון, שסובב את רגלו, אך לדברי המאמן, שלמה שרף, הסיכוי כי יחמיץ את המשחק קלוש מאד. בכל מקרה הועמד מחליפו, אבי נמני, בהיכון.

האימון, שהחל באיחור של חצי שעה (השחקנים המתינו לבואו של שלמה שרף שעשה עם הנבחרת האולימפית באשדוד), נמשך שעה ארוכה מעל המתוכנן, ושוב התנהל באותה מתכונת כבעבר. משחק צירופים בנגיעה אחת בכדור, ולסיום טיווח השער בבעיטות עוות ממרחק.

הרכב הנבחרת יהיה כדלקמן: גינצבורג, בלבל, קלינגר, א. חרזי, גלאם, חזן, בניון (נמני), רביבו, ברקוביץ', רוזנטל, ר. חרזי.

אלון חרזי, צריך להזהר מדובובסקי ומוראבצ'יק

הואיל ובנבחרת יש כרגע 18 שחקנים, ורק 16 יירשמו בטופס, סביר כי רוני לוי, שטרם חזר לאיתנו, אף שהשתתף באימון, לא ייכלל ביניהם.

שרף חזר על הכרזתו כי כל השחקנים מודעים לחשיבות המשחק. כפעם הראשונה בתולדות הכדורגל הישראלי יש בניצחון במשחק אחד להעמיד את הכדורגל הישראלי בשורה הראשונה של הכדורגל האירופי.

איך עושים את זה? סבלנות, סבלנות, סבלנות – זה שם המשחק וגם המוטו שלו. משמעות הדבר היא היכולת לשחק במשמעת טאקטית גם ללא הכדור.

אם שחקני התקפה מובהקים כמו רביבו וברקוביץ' יידעו לרדת להגנה ולעזור נגד התקפות מתפרצות של היריב, בשעה שהכדור לא יהיה ברגלי שחקנינו, יתקשו האורחים להפתיע אותנו, ומחצית המלאכה כבר נעשתה. המחצית השנייה תיעשה כמו מאליה, אם ישחזרו השחקנים את יכולתם מהמשחק נגד פולין וישחקו קרוב איש לרעהו, עם יכולת ועם אחריות, ויממשו את עדיפותם הטכנית על היריב.

שרף נראה אמש שבע רצון לאחר האימון. האם ייראה כך גם הערב? פניו החמיצו בתשובה לשאלה מה יקרה אם נפסיד. "במקרה של כישלון כולם יגמרו גם את הניצחון על פולין" – אמר.

לדעתו, אנו נמצאים כעת על פרשת דרכים, וקיימת אפשרות לעלות על דרך חדשה. מעולם – עד היום – לא היה הכדורגל הישראלי במצב כזה. מחובת השחקנים להוכיח, איפוא, כי אין דבר העומד בפני הרצון, אך לצורך זה יצטרכו לתרום את המירב האישי והקבוצתי. מלות המפתח: מוטיבציה, התלהבות ומשמעת טקטית.

המאמן מצפה למעורבות של קהל רב יותר מאשר המשחק נגד פולין. "חשוב שנשחק לעיני קהל אוהד, יש לנו נבחרת טובה מאד, שיכולה לגרום הנאה רבה לצופים וכדאי שיבואו" – אמר שרף.

המשחק יועבר בשידורים חיים בטלוויזיה (ערוץ 1) וברדיו (רשת ב').

דרום קוריאה, כווית סין ואוזבקיסטן לחצי גמר משחקי אסיה

נבחרת דרום קוריאה עלתה לחצי גמר טורניר הכדורגל משחקי אסיה בהירושימה, לאחר שגברה על יפאן המארחת 2:3. שער הניצחון הובקע בדקה האחרונה מפנדל.

כמו כן עלו לחצי הגמר אוזבקיסטאן, עם כדורגלן מכבי נתניה, איגור שקווירין, לאחר שניצחה את טורקמיניסטאן 0:3; כווית, שניצחה את איחוד הנסיכויות 1:2, וסין שגברה על סעודיה 0:2.

איל ברקוביץ' – יום גדול שלו ואנחנו מסודרים

מוראבצ'יק נפצע אך הרגיע: אשחק

הסלובקים מקווים שהגשם שטיפטף גם אתמול ימשיך היום ויעניק להם תחושה ביתית יותר

□ שמואל קליגר

גם אתמול טיפטפו טיפות הגשם בעת האימון המסכם של הנבחרת הסלובקית באיצטדיון רמת-גן, ומה שנותר לנו לקוות הוא כי ממזג האוויר המשוגע המוכר אותנו בימים האחרונים – יוותר היום רק החום. בכל מקרה האורחים שאבו עידוד מהגשם ה"סלובקי", שבוודאי יכול לשחק לידיהם.

באימון אמש נפצע קלות הקפטן, מוראבצ'יק, שהרגיע את הכתבים, כשטען כי הדבר לא יפריע לו לשחק הערב.

לעיני הישראלים שהמתינו לבואו של המאמן, שלמה שרף, התאמנו גם האורחים בנגיעה אחת בכדור, אך נראה כי הם עשו זאת במיומנות פחותה מהישראלים. אולי רמז למשחק עצמו...

המאמן, יוזף ונגלוש, היה עסוק בשיחה עם העיתונאים במחמאות לנבחרת הישראלית, וכל שנותר לנו לקוות הוא שלמחמאות הללו יהיה כיסוי הערב.

מדרך הטבע, התמקדו הכל בחלוץ ריאל מדריד, דובובסקי, שלא הראה גדולות ונצורות, אולי משום שאת התחמושת הוא שומר להערב.

נראה כי האורחים יעמידו מערך דומה מאד לזה של ישראל, שיהיה מבוסס על חמישה קשרים. מוראבצ'יק יהיה עושה המשחק מאחור, כשספאן רוסנק, מלך שערי הליגה בסלובקיה, יהיה החלוץ היחיד.

יש בסיס לאופטימיות

הנבחרת האולימפית של ישראל ניצחה את זו של סלובקיה 0:2, בסיום דרמטי, עם שערים של המחליף, לירון בסיס, והקשר אלון אופיר, ב-5 הדקות האחרונות

□ משה רוזנברג

הנבחרת האולימפית של ישראל השיגה אתמול ניצחון חשוב במסגרת קדם אליפות אירופה לנבחרות צעירות, כשגברה על הנבחרת המקבילה של סלובקיה 0:2.

הישראלים לא הרשימו, אך זה מתגמד לנוכח ההישג שרשמו חניכיו של יצחק שום, משני שערים שהובקעו ב-5 הדקות האחרונות, משערים של המחליף, לירון בסיס, ואלון אופיר.

דפיקות לב מואצות היו אתמול מנת חלקם של 2000 הצופים שהגיעו למשחק באיצטדיון העירוני באשדוד, משום שהנבחרת האולימפית הישראלית גילתה משחק איטי, שקוף וחסר ברק.

יתכן שחסרון הקשרים, אופיר קופל, אלון ברומר ומוטי יברבוים הפצועים, יכול לתרץ את חולשת מערך הקישור, אך גם ההגנה וגם ההתקפה, עם ניר סביליה ושי הולצמן, בודאי יעדיפו לשכוח את המשחק הנרפה.

ב-90 דקות לא הגיעו סביליה והולצמן אפילו למצב בעיטה אחד לשערו של היל. קשה היה להבין איך שחקנים צעירים ומוכשרים כמו עופר טלקר, תומר אוזלאי, אריק בנארו ובנ'ואן גרייב, יכולים לשחק כל כך חלש.

המזל הגדול של האולימפית היה שגם הסלובקים לא תפסו יום טוב. הם, אמנם, גילו עדיפות, אך הגיעו בסך הכל ל-3 מצבים ליד שערו של לירון שטראובר, כשלמזלה של ההגנה הישראלית נהדף כדור של לונט בקורת השער.

הלחץ הסלובקי התגבר בעיקר בפתיחת המחצית השנייה, ואז גם החטיאו הקשר סלובק והחלוץ אויילקי שני מצבים בטוחים להבקעה.

המפנה במשחק של הנבחרת הישראלית הגיע בדקה ה-63, עם כניסתו של הקשר, אלון מאיה, מהפועל פתח-תקוה, שהחליף את גרייב.

מאיה ולירון בסיס, שנכנס 7 דקות לאחר מכן, במקומו של ניר סביליה, הוסיפו הרבה מהירות ותנועה לנבחרת הישראלית, והחילופים גם הביאו עמם שני שערים.

5 דקות לסיום העביר מאיה כדור למגן, איל אלמושנינו, שהגביה לרחבה. הכדור נהדף מהגנת סלובקיה והגיע ללירון בסיס, שבבעיטה מקרוב קבע 0:1 לישראל.

חלפו רק 60 שניות והניצחון הישראלי הפך לעובדה מוצקה: הבלם, אריק בנארו, באחד ממבצעיו היחידים במשחק, שלח כדור קופץ אל אלון אופיר, שחלף על פני בלם סלובקיה ומ-16 מטרים שלח כדור נמוך מזווית חדה לרשת – 0:2 לישראל.

ישראל: שטראובר 5, טלקר 5, בנארו 5, חלפון 5, אלמושנינו 5, תומר אוזלאי 4, גרי ברומר 4, אופיר 5, גרייב 4 (מאיה 6), סביליה 4 (בסיס 6), הולצמן 4.

סלובקיה: היל 5, דרנוביץ 4, קראן 5, קריל 4, לייטנר 5, קובצ'ה 5, סלובק 4, קודריש 4 (מנבבצ), קוסוב 4, אויילקי 4, לונט 6.

שפט: מיקלס ממלטה. לעיני 2000 צופים באיצטדיון באשדוד.

ויאשביץ הרשים, נסים כהן התאגרף

□ נפתלי כהן

בית"ר ת"א בחנה אתמול את שני הזרים שהגיעו ארצה, במשחק אימון נגד הפועל בת-ים. בית"ר נוצחה במשחק 3:5, ומבין השניים הרשים החלוץ הרוסי, אלכסנדר ויאשביץ, שכבש שני שערים, שבלט במבנה גופו והשתלב במהירות.

הקשר ההונגרי, לסלו רפאשי, נראה עדיין עייף מהטיסה, והשניים ימשיכו וייבחנו במהלך השבוע, עד שהמאמן, אברהם מרצ'ינסקי, יחליט מי מהם יוחתם בקבוצה.

אגב, המשחק לווה בתקרית אגרופים מכוערת שניהלו נסים כהן הוותיק מבת-ים, ובלם בית"ר, דורון עמר, שהורחקו מהמשחק ע"י השופט.

★ פיפ"א תדון בכשירות הופעתו של דייגו ארמנדו מראדונה כמאמן קבוצת מנדיו מהליגה הארגנטינית.

שום: קיבלנו במתנה את 2 הנקודות האבודות מפולין

□ עמי רוזנברג

חרף הניצחון 0:2 על סלובקיה, בחדר ההלבשה הישראלי לא יצא איש מגדרו בסיום המשחק. השחקנים היו מאופקים, ואפשר היה לשמוע מהם את המלה מזל לפחות 10 פעמים.

המאמן, יצחק שום: "היינו מאד חלשים – וניצחנו. נסיק מסקנות עד למשחק הבא, נגד אזרבייג'אן. כל החוליות לא תפקדו, מההגנה ועד להתקפה. מה שכן, את שתי הנקודות שהיינו ראויים להן במשחק הראשון, נגד פולין, קבלנו אתמול במתנה מסלובקיה. אני לא מנסה לתרץ את הכשלון בהעדרם של הפצועים אלון ברומר, אופיר קופל, ומוטי יברבוים".

מבקיע השער הראשון, לירון בסיס: "האמת שלא חשבתי שבמשחק כה חלש נוכל להשיג ניצחון. אבל כספורטאי, גם כשאני עולה מן הספסל, אני רק מחפש את הרשת, ולמזלי מצאתי אותה פעם אחת – וזה הספיק למחות לי".

המאמן הסלובקי, הונטר: "המזל בגד בנו. היינו עדיפים על פני הישראלים לאורך כל המשחק ורק שתי התקפות בודדות של הישראלים, שבאו משני משגים חמורים בהגנה שלנו, הביאו לישראל את הניצחון".

12 משחקים נוספים הערב במוקדמות אירופה, ובמוקד:

דנמרק נגד בלגיה בקופנהאגן

□ שבח בן-גבריאל

בנוסף למשחק בר"ג, בין ישראל לסלובקיה, במסגרת מוקדמות גביע אירופה לאומות, ייערכו הערב עוד תשעה משחקים במסגרת זו. בבית של ישראל תארח פולין את אזרבייג'אן.

בבית מספר 2 ייערך המשחק המעורר את ההתעניינות הגדולה ביותר, כשאלופת אירופה, דנמרק, תארח בקופנהאגן את בלגיה, ללא אנצו שיפו הפצוע. מקדוניה תארח את ספרד. בלגיה וספרד צועדות בראש הבית.

באוסלו תארח נורבגיה את הולנד, במשחק שישחזר את המפגש האחרון במוקדמות גביע העולם.

במשחק מסקרן נוסף, שיהיה בברן, תארח שווייץ את שבדיה. נבחרת איי פארו תשחק נגד סקוטלנד.

וולס, ללא כוכבה הפצוע, ראיין גיגס, תארח את מולדובה בבית מספר 7. בולגריה, שלהרכבה יחזור ליובוסלאב פנב, שנעדר מגביע העולם בגלל פציעה, תארח את גרוזיה באותו בית. פנב מככב בואלנסיה הספרדית, אותה מאמן הברזילי פררה.

רוסיה, ללא הכובש מספר 1 שלה במונדיאל, אולג סאלנקו, שכבש חמישה שערים נגד קאמרון, תארח את הנבחרת החלשה של סאן מרינו. גם סאלנקו מופיע בקבוצת ואלנסיה.

אוסטריה תשחק בווינה נגד צפון אירלנד, בבית מספר 6. לאוסטריה שלוש נקודות, כמו לצפון-אירלנד, שלה משחק עודף. באותו בית תארח אירלנד את ליכטנשטיין.

אוקראינה תארח את סלובניה בבית מספר 4, בו צועדת בראש קרואטיה, לפני איטליה.

בוומבלי ייערך משחק ידידות, בין אנגליה לרומניה. בהרכב האנגלי יופיע חלוצה של סאותהמפטון, מתיו לה-טיסייה, שיחליף את פיטר בירדסלי הפצוע.

אין שום משבר בהפועל תל-אביב

מצהיר עוזר המאמן, יאיר שרון, המוחה על הגרלה אכזרית בליגה ● נצטרך לעבוד על הצד הפסיכולוגי, כדי לא להשבר כשהיריב קצת בורח

□ יצחק לביא

"מכות" שספגה קבוצת הכדורסל של הפועל תל-אביב, מאז אותו ניצחון נאה בבית על פ.או.ק סלוניקי, מדיר שינה מראשי הקבוצה, כמו גם משני המאמנים, צבי שרף ועוזרו, יאיר שרון.

התל-אביבים ספגו שתי תבוסות ליגה קשות משתיים מהיריבות הקשות במאבק על ה"פיינל-פור", מכבי ראשון-לציון והפועל חולון, ובנוסף נשברו טוטאלית בשתי הדקות האחרונות במשחק הגומלין ביוון של פ.או.ק סלוניקי.

למרות זאת, השחקנים והמאמנים מאמינים שהקבוצה אינה במשבר. עוזר המאמן, יאיר שרון, אומר: "הפועל תל-אביב אינה בשום משבר. יצאה לנו הגרלה קשה מאד, ומחינו עליה בשעתו. למעשה, שיחקנו ברצף שלושה משחקי חוץ קשים מאד ברציפות: בני הרצליה, מכבי ראשל"צ והפועל חולון – וכל זאת בתוך תקופה קצרה מאד, ובנוסף לכך משחק נגד היוונים בגביע אירופה.

"למעשה, ביוון החזקנו מעמד יפה במשך 38 דקות, עד שקרה מה שקרה. לגבי חולון, שיחקנו מחצית ראשונה טוב, אבל במחצית השנייה נשברנו ונתנו להם לברוח. אפשר להפסיד בחולון, זה לא משבר, אבל בכל מקרה, קיימת תופעה פסיכולוגית שנצטרך לבדוק אותה".

בכל זאת, הפועל תל-אביב היא קבוצה בעלת מסורת. האם אתם לא חוששים בלחץ?

"נכון שאנו מאד לא מאושרים מהתבוסות האחרונות, בעיקר בליגה. המשחקים הקרובים נצטרך לבדוק היטב את יכולתנו במשחקי הליגה נגד הפועל ירושלים ומכבי ר"ג, וכן בגביע המחזיקות, נגד אלופת צ'כיה, ברנו. עד היום היו בנובמבר נצליח במשימות (לאחר מכן יש פגרה בגלל משחקי נבחרת – י.ל.) – נצא בהרגשה נוחה למדי, שהכל עוד לפנינו, הן בליגה והן בגביע אירופה.

איתרתם כבר את עקב אכילס בקבוצה?

"יש מספר שחקנים שעדיין לא מגיעים לכושר מן העונה שעברה. ענין אחר, צריכים לחזק ולעבוד על הצד הפסיכולוגי. שלא יווצרו מצבים שהקבוצה היריבה בורחת קצת ואנו נשברים. לא הייתי אומר שיש משהו ספציפי מקצועי לשפר".

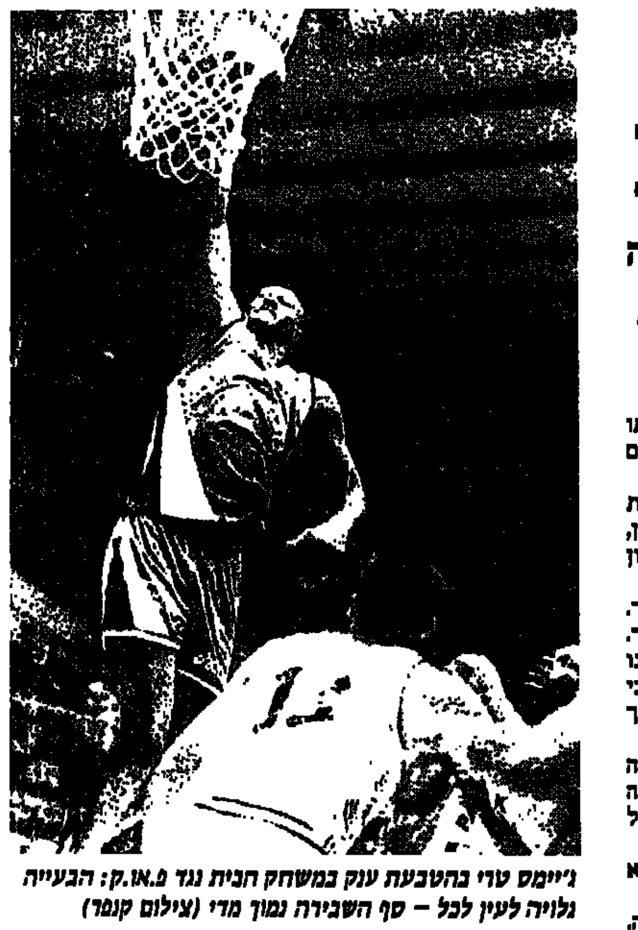
ג'יימס טדי בהטבעת ענק במשחק הבית נגד פ.או.ק: הבעייה גלויה לעין לכל – סף השבירה נמוך מדי (צילום קונפר)

הוד השרון ונהריה כבר עם 2 "יפור"

הטבלה

1.	הוד השרון	4	342-370	8
2.	הפועל נהריה	4	297-319	8
3.	גבעת-שמואל	4	333-356	6
4.	קרית-מוצקין	4	343-333	6
5.	מכבי חדרה	4	319-326	6
6.	מכבי חיפה	4	332-350	6
7.	מגדל העמק	4	381-360	6
8.	אל' ראשל"צ	4	354-354	6
9.	קרית-גת	4	320-312	6
10.	מכבי נתניה	4	377-324	6
11.	הפועל עפולה	4	326-314	5
12.	הפועל צפת	4	314-303	5
13.	מכבי רחובות	4	362-357	5
14.	א.ס. רמה"ש	4	344-326	5

□ יצחק לביא

מוליכות הטבלה ערב המחזור הרביעי בליגה לאומית ב', מכבי הוד השרון והפועל נהריה, יצרו אמש ראש חץ ברור, כשלזכותן מלוא 8 הנקודות. שלוש הקבוצות שהיו מדורגות אחריהן, מכבי חדרה, מכבי נתניה ומכבי חיפה נוצחו, וגרמו לצפיפות גדולה, מן המקום השלישי ועד למקום האחרון בטבלה.

קרית מוצקין התאוששה בניצחון בדרבי צפוני על מכבי חיפה 76:83. מכבי נתניה, ללא הזר הפצוע, קלווין תומפסון, לא היוותה יריב של ממש להפועל נהריה.

★ הפועל נהריה – מכבי נתניה 71:78 (35:42)

קלעו לנהריה: סינגלטון 25, ברקוביץ' 18, ברודשאו 13, ש.אזולאי 11, שמול 9, ר. אזולאי 2. קלעו לנתניה: גואטה 21, דייויס 17, קלר 10, נפתלי 9, קרמן 9, צ'יבוטרו 3, שמר 2. שפטו: איל פוהורילס ועוזי זיסמן, לעיני 500 צופים בבי"ס ישורון בנתניה.

דוד בכר

★ מכבי קרית מוצקין – מכבי חיפה 76:83 (47:42)

קלעו למוצקין: ראדוביץ' 24, שפינר 20, שאבו 9, דיי 9, לייב 8, דוד 6, דולינסקי 3, חובב 2, חיידר 2. לחיפה: לוט 25, קמבל 19, ע. מזרחי 15, ועקנין 9, איטח 6, ענבר 2. שפטו: הלל הילמן וניל עובר, לעיני 250 צופים ברוממה, חיפה.

★ מ.מ. גבעת-שמואל – מכבי חדרה 80:83 (42:39)

קלעו לגבעת-שמואל: סימפסון 17, סלינס 15, וואלאס 14, ברגשטיין 14, מזרחי 12, ויגודמן 11. לחדרה: ג'ולג'יוס 38, סמית 29, וייסמן 4, תייר 4, פרקש 3, קפלינסקי 2. שפטו: מיכאל קליין ודן בורנשטיין, לעיני 100 צופים בנוה מונוסון.

שמעון קדרו

★ אליצור ראשל"צ – הפועל עפולה 89:98 (44:39)

קלעו לראשל"צ: פייגינס 34 (6x3), וויליאמס 27, בנטל 19, נסים 8, איגס 4, מ.כהן 4, ביצן 2. קלעו לעפולה: ג'קסון 28, צ'וביק 22, מזרחי 14, אביטן 14, הירשברג 4, ח.כהן 4, רוכין 3. שפטו: משה שעיה ואיתן נוטנסקי, לעיני 100 צופים באולם אלון בראשון-לציון.

תומר גנור

★ בית"ר מגדל העמק – מכבי רחובות 92:98 (43:41)

קלעו למגדל העמק: שארפ 38, וודסטון 16, סחן 14, ברנר 14, לכיא 5, כביוף 4, ביתן 3, איבגי 2, מלול 2. קלעו לרחובות: ווילסון 29, וולטון 17, לוי 13, שילר 12, אבירי 11, בר 7, טראו 3. שפטו: חיים מירובסקי ויצחק מליה, לעיני 200 צופים ברחובות.

יחיאל חופי

★ מכבי דרום/קרית-גת – הפועל צפת 74:81 (35:35)

קלעו למכבי דרום: קרס 28, ג'ונס 20, כהן 14, נברסון 11, סמינלוביץ' 5, שוורץ 3. קלעו לצפת: ג'רום 24, שחם 22, סילבין 12, הדר 10, וייצמן 4, אביטל 2. שפטו: יאיר מיכאלי ויהודה רוס, לעיני 300 צופים בקרית-גת.

★ מכבי הוד השרון – א.ס. רמת השרון 85:98 (43:52)

קלעו להוד השרון: ג'נינגס 26, הררי 13, בנטון 12, רבין 11, נאוי 11, צור 8, קריקוב 7, פרידברג 4, אלון 4, בריגר 2. קלעו לרמת השרון: הרמן 25, אבריה 24, אפרס 19, לבנובסקי 7, ת.לוי 6, אלקיים 4. שפטו: אבי בננגישתי ויעקב ראובן, לעיני 800 צופים בהוד השרון.

שי קרנר

אונדורסקה הדיח את קפלניקוב

מטורניר איזנברג ברמה"ש ● מנסדורף לסיבוב הבא בניצחון על סאנצ'ז

טורניר הטניס ע"ש ג'ויס איזנברג [illegible] הדרון, סיפק אתמול את [illegible] הראשונה שלו: המדורג [illegible] 3, הרוסי ייבגני קפלניקוב, [illegible] בסיבוב הראשון, על ידי מרקוס אונדורסקה מדרום אפריקה, 6:4, 4:6, 6:3.

מעבר לתוצאה הסנסציונית הזאת, התנהל היום השני של התחרויות ברגיעה יחסית, כשהמחבט מספר 1 של ישראל, עמוס מנסדורף, מצליח להעפיל לשלב הבא, בניצחון יוקרתי על הספרדי חאבייר סאנצ'ז, 6:7, 6:7. מנסדורף יתמודד מחר עם השבדי, לארס ג'ונסון, שגבר על האמריקני, ברד גילברט, 3:6, 4:6.

המדורג מספר 1, ווין פררה, מדרום-אפריקה, נאלץ להתאמץ כדי לחלוף על פני הספרדי פרנסיסקו רואיג, 3:6, 6:4, 2:6.

יתר התוצאות: ברגסטרום – בורילו, 3:6, 2:6; פסקוטולידו – שלטון, 7:5, 6:7, 4:6; דהרולף – אראמס, 5:7, 4:6; צ'סנוקוב – סאנצ'ז 4:6, 2:6; צ'רקסוב – ווילסון 3:6, 3:6; פוצי – קרבאכר 2:6, 5:7; סנטורו – קונר 3:6, 1:6 (סנטורו יתמודד בסיבוב הבא עם הישראלי הצעיר, יוני ארליך).

עמוס מנסדורף, עדיין תותח

[illegible]רבגיה תארח את ישראל בבית הדייויס האירופי

[illegible] הגרלה שנערכה אתמול בלונדון [illegible] יריבה נוחה לישראל במשחקי [illegible] האירופי של גביע דייויס: [illegible] הנורבגים יארחו את [illegible] באולם בחודש מארס בשנה [illegible]

[illegible] בית העליון: ארה"ב – צרפת; [illegible] – קרואטיה; בלגיה – רוסיה; [illegible] – דנמרק; דרום-אפריקה – [illegible]; איטליה – צ'כיה; [illegible] אוסטריה; שווייץ – הולנד.

השר אמנון רובינשטיין, בביקור במכון וינגייט:

[illegible]ש לעשות מאמץ לאומי בספורט כדי להגיע להישגים בינ"ל משמעותיים

"[illegible] חייבים לעשות מאמץ לאומי בתחום הספורט כדי להקפיצו [illegible], ולהגיע להישגים בינ"ל גבוהים יותר – אמר שר החינוך, התרבות והספורט, פרופ' אמנון רובינשטיין, בביקור שקיים אתמול במכון וינגייט.

"יש היום ספורטאים צעירים מוכשרים, ואנחנו חייבים לתת להם [illegible] אישי וכספי צמוד, מגיל צעיר, [illegible] שלא יילכו לאיבוד. אין שום [illegible] שלא נצליח להשיג הישגים משמעותיים יותר בתחום הספורט, [illegible] במקצועות האתלטיקה, [illegible] שמדינות דומות לנו [illegible] באירופה מצליחות להשיג.

"קיימת תופעה מעט מדאיגה אצלנו: מצד אחד, הישגים גבוהים אצל הנוער, ומצד שני, כאשר הם מתבגרים, משום מה ההישגים יורדים. אנחנו חייבים לעשות מאמץ לאומי בתחום הספורט, כדי להגיע להישגים בינלאומיים גבוהים יותר.

העלייה מברית המועצות נתנה ונותנת דחיפה משמעותית לספורט, ובעיקר למקצועות האתלטיקה השונים, הן ע"י ספורטאים מצטיינים שהגיעו, הן ע"י צעירים מחוננים והן ע"י מאמנים ואנשי מקצוע בתחומי הספורט. אנחנו חייבים לנצל הזדמנות זו כדי להגיע להישגים שאנחנו מסוגלים להגיע אליהם".

במהלך הביקור נפגש השר עם קבוצה של תלמידים מחוננים בתחום הספורט בגילאי בית הספר היסודי וחטיבת הביניים, וצפה באימוניהם.

בווינגייט מתקיימת תוכנית מיוחדת של משרד החינוך, שבמסגרתה כ-80 תלמידים מחוננים בתחום הספורט, הנמצאים במשך כל השנה בתנאי פנימיה במקום, ומשלבים אימונים יום-יומיים, כל אחד במקצועו הספורטיבי, עם מאמנים צמודים ולימודים רגילים בבית ספר בקיבוץ שפיים, הסמוך למכון וינגייט.

היום: הנבחרת – מכבי ראשל"צ

□ יצחק לביא

נבחרת ישראל בכדורסל פתחה אמש את הכנותיה לקראת משחקי חצי גמר אליפות אירופה לאומות, בחודש הבא, נגד תורכיה, צ'כיה וספרד.

באימון שהתקיים ביד-אליהו השתתפו כל הכדורסלנים שזומנו למחנה הקודם על ידי המאמן, צבי שרף, ועוזרו, אפי בירנבוים. רק אמיר כץ לא השתתף באימון, בגלל שטף דם ברגלו.

הבוקר תקיים הנבחרת אימון נוסף, ובערב משחק מבחן נגד מכבי ראשל"צ.

אימון: מטה-אשר – בת-ים 0:3

□ מיכאל אטקין

הפועל מטה אשר-הפועל בת ים 0:3 במשחק מבחן לקראת פתיחת ליגה לאומית א' בעוד שבוע, גברה האלופה, הפועל מטה-אשר, על מחזיקת גביע המדינה, הפועל בת-ים 0:3 (5:15, 11:15, 12:15).

הנערים מחצו את הפועל ר"ג 1:4

□ אורי טל

נבחרת הנערים בכדורגל גברה אתמול על קבוצת הנוער של הפועל רמת-גן 1:4. השערים לנערים: לירון וילנר 2, גיא צרפתי ודדי בקדיין.

נבחרת הנערים תארח בשבוע הבא בימי שלישי וחמישי, באשדוד ובחולון, את נבחרת הנערים של סקוטלנד. במסגרת ההכנות למשחקים בבית המוקדם לאליפות אירופה, ייערכו בחודש הבא בישראל משחקים עם נבחרות הנערים של אוקראינה וגרמניה.

קרסנוב וברוך "יצגו את ישראל באוניברסיאדה

קופץ המוט והשחיין הם הבולטים במשלחת שתצא בשנה הבאה לפוקואוקה, יפאן, ותכלול כנראה גם את נבחרות הגברים בכדורעף וכדורומים, ונשות הכדורסל

□ נפתלי כהן

קופץ המוט, דני קרסנוב, והשחיין, יואב ברוך, הם בין המועמדים הבולטים להשתתף באוניברסיאדה בפוקואוקה, יפאן.

האוניברסיאדה, שתתקיים בקיץ הבא, תהווה את התחרות הבין-לאומית הגדולה של 1995 ותשמש לספורטאים הישראלים זירה לקביעת הקריטריון למשתתפים האולימפיים באטלנטה.

מאחר שאליפות אירופה בשחיה תיערך סמוך לאוניברסיאדה, מסתמנת מגמה לשלוח את ברוך ליפאן, ואילו ואדים אלכסייב יתחרה באירופה. דני קרסנוב ומאמנו רואים עניין רב בהשתתפות במפעל הזה, וקרסנוב אף עשוי להרשם ללימודים גבוהים, כדי לענות על דרישות תחרות זו.

"ועדת פוקואוקה" שליד הנהלת אס"א, בה חברים ראשי הועד האולימפי, ההתאחדות לספורט ורשות הספורט, המליצה על שיגורה של נבחרת הנשים בסיוף (שביעית בעולם) לאוניברסיאדה.

מועמדים נוספים הם איתי מרגלית, מרק מליסוב (ריחוק) ירון רוט (סיוף) וטלי קרושים (התעמלות אמנותית). הועדה נתנה אור ירוק לשלוש נבחרות להיערך לקראת המשחקים: נבחרות הגברים הלאומיות בכדורעף ובכדורומים, ונבחרת הנשים בכדורסל.

★ ממשלת רומניה נכנעה לאיום המתעמלות הבין-לאומיות, והודיעה כי יוענקו להן מענקים עבור הצלחותיהן, ובכך התאפשרה השתתפותן באליפות העולם שתהיה בעוד חודשיים בדורטמונד.